

AKSUM

THYATEIRA

A Festschrift

For

Archbishop Methodios
of Thyateira and Great Britain

General Editor

DR. GEORGE DION. DRAGAS

1985

THYATEIRA HOUSE

London W. 2

A Festschrift

In Honour of Archbishop METHODIOS of Thyateira and Great Britain, (1985).

Patrons:

Archbishop Robert Rancie of Canterbury
Cardinal Basil Hume Archbishop of Westminster
Metropolitan Meletios of France

Editorial Committee:

Metropolitan Chrysostomos of Myra, Istanbul.
Archbishop Basil of Brussels
Sir Steven Runciman, Dumfriesshire, Scotland., F.B.A.
Metropolitan Antony of Surozh.
Metropolitan John of Helsinki.
Prof. Gordon Rupp, Cambridge, F.B.A., D.D.
Prof. F. F. Bruce, Manchester, F.B.A., D.D.
Prof. T. F. Torrance, Edinburgh, F.B.A., D.D.

General Editor:

Protopresbyter Dr. George Dragas, Durham, England.

Ο ΑΓΙΟΓΡΑΦΟΣ ΕΙΡΗΝΑΡΧΟΣ ΚΟΒΑΣ *

Υ π ό

Δρος Ἀθανασίου Παπᾶ

Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως

*Συντμήσεις :

A : Ἀπογευματινή, Μπέηογλου (Σταμπούλ) 1 (1925) —. AA : Ἀπόστολος Ἀνδρέας, Σταμπούλ 1 (1951) - 13 (1964). AA : Ἀρχαιολογικὸν Δελτίον, ἐν Ἀθήναις 1 (1916) —. Ἀρχιερατικόν. : —, Ἀρχιερατικόν, ἐν Ἀθήναις 1971, ἐκδ. τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Βόσ. : Βόσπορος, Γαλατᾶς (Σταμπούλ) ἀρ. 1 - 8, 1 (1951). Μ. Γεδεών, Θεοτόκος τῶν Κύρου.: <i>Γεδεών Μ. Ι.</i>, Ἐκκλησιαί βυζαντιναί ἐξακριβοῦμεναι (κυρίως ἡ Θεοτόκος τῶν Κύρου), ἐν Κων/πόλει 1900. Μ. Γεδεών, Ἑορτολόγιον.: <i>Γεδεών Μ. Ι.</i>, Ἑορτολόγιον Κωνσταντινουπόλεως προσκυνητοῦ, ἐν Κων/πόλει 1904. EA : Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια, Κων/πολις 1 (1880) - 43 (1923). EH : <i>Ζερβοπούλου Σ. Ν.</i>, Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον Εἰκονογραφημένον, Κων/πολις 1 (1934) - 5 (1940). Ἐμ. : Ἐμπρός, Μπέηογλου Τσαγάλογλου 1 (1953) - 15 (1967). 1 (1968) - 7 (1974). ΕΦΚΗ : Ἐθνικὰ Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἡμερολόγιον τῶν ἐτῶν 1905 - 7, 3 τ., ἐν Κων/πόλει 1904 - 6. Θεία Λειτουργία. : —, Ἡ Θεία Λειτουργία, Ἀθήναι ἀ.χ., ἐκδ. Μ. Ι. Σαλιβέρου. Θ : Θεολογία, Ἀθήναι 1 (1923) —. ΘΗΕ : Ἐρησκειτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία, 12 τ., Ἀθήναι 1962 - 8. Ἰμ. : Ἰμβρος, Γαλατᾶς 1 - 4 (1947 - 1951), τεύχ. 1 - 5, 5 (1952), τεύχ. 11 - 12, 6 (1953), τεύχ. 1 - 4, 7 (1955). ΙΣ : Ἱατρολογοτεχνικὴ Στέγη, Ἀθήναι 1 (1968) —. ΚΠΑ : Κώδιξ Πατριαρχικῆς Ἀλληλογραφίας 1941-8, 1953 - 5. (Χειρ. κώδικες τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου). Η. Λαμπίρη, Εἰρήναρχος.: <i>Λαμπίρη Η.</i>, Μορφῆς τῆς Πόλης. Εἰρήναρχος Κόβας, ΙΣ ἀρ. 47, 12 (1980) 58 - 70. Λεύκωμα Βουγιούκδερε. : —, 1831 - 1891. Λεύκωμα ἑκατονταετηρίδος ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς Βουγιούκδερε, ἀ.τ. 1931.	Μικρὸν Εὐχολόγιον. : —, Μικρὸν Εὐχολόγιον ἢ Ἀγιασματάριον, ἐν Ἀθήναις 1956, ἐκδ. τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. ML : Meydan Larousse. Büyük Lügat ve Ansiklopedi, 13 τ., Ἰσταμπούλ 1969 - 1975. MN : Μαρμαρινὰ Νέα, Ἀθήναι 1 (1945) —. Ο : Ὅρθοδοξία, Σταμπούλ 1 (1926) - 38 (1963). Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας.: <i>Παπᾶ Α.</i>, Ἐλενουπόλεως, Εἰρήναρχος Κόβας (1894 - 1972), Χαριστήρια εἰς τιμὴν τοῦ Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος Μελίτωνος, Θεσσαλονίκη 1977, 422 - 451 καὶ ἀνάτ. ἄνευ τῶν πιν. Α. Παπᾶ, Ἁγιογράφος.: <i>Παπᾶ Α.</i>, Ἐλενουπόλεως, Περί τῶν ἁγιογράφων Εἰρήναρχον Κόβαν καὶ τῶ λογοτεχνικὸν κυρίως ἔργον αὐτοῦ, Ἐκκλησιαστικὸς Φάρος 60 (1978) 667 - 678 καὶ ἀνάτ. Α. Παπᾶ, Συνοδικόν.: <i>Παπᾶ Α.</i>, Ἐλενουπόλεως, Τὸ Συνοδικὸν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ἡ διακόσμησις αὐτοῦ, Κληρονομία 12 (1980) 403 - 438 καὶ ἀνάτ. RbK : Reallexikon zur byzantinischen Kunst, Στουτγάρδη 1 (1966) —. Β. Σταυρίδου, Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι.: <i>Σταυρίδου Β. Θ.</i>, Οἱ Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι 1860 - σήμερον, 2 τ., Θεσσαλονίκη 1977, 1978. Τ : Τέχνη, Ἰσταμπούλ 1 (1944) - 4 (1950). Χρ. : Χρόνος, Γαλατᾶς 1 (1946) - 21 (1967). αί. : αἰών. ἀνάτ. : ἀνάτοπον. ἀρ. : ἀριθμός. ἀ.τ. : ἄνευ τόπου. δ.χ. : ἄνευ χρόνου. διάμ. : διάμετρος. εἰκ. : εἰκόν. ἐκδ. : ἐκδοσις, ἐκδότης. Λ.Τ. : Λίραι Τουρκίας. μ. : μέτρα. περ. : περίπου. πίν. : πινάξ. πρωτ. : πρωτόκολλον. σ. : σελίς. τεύχ. : τεύχος. τ. : τόμος, τόμοι. ὑποσ. : ὑποσημειωσις. χειρ. : χειρόγραφον.

Περὶ τοῦ διαπρεποῦς ἐκ Φαναρίου ἀγιογράφου καὶ λογοτέχνου Εἰρηνάρχου (Ἄρχη) Κόβα (1894-1972), ἐξέδωσεν ὁ γράφων πρὸ ἐτῶν τρεῖς μελέτας¹. Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ὅμως ἔκτοτε χρονικὸν διάστημα, ἀνεκάλυψε καὶ πολλὰ ἕτερα ἔργα² αὐτοῦ, εὕρισκόμενα εἰς διαφόρους ναοὺς τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Κων/πόλεως καὶ τῶν παρακειμένων αὐτῇ Ἱ. Μητροπόλεων κυρίως, καθὼς καὶ εἰς ἰδιώτας τῆς Πόλεως καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ³, πολλοὶ τῶν ὁποίων, μᾶλλον μετὰ τὸ 1955, ἐγκαταλείψαντες τὴν Πόλιν συναπεκόμισαν ταῦτα μεθ' ἑαυτῶν.

Διὸ καὶ ἐθεώρησε καλόν, ὅπως συμπληρώσῃ τὴν

ἀρχικὴν τοῦ ἐργασίαν διὰ τῆς παρουσίας, ἢ ὁποία μετὰ τῆς πρώτης, οὕσα καρπὸς μακροχρονίου μετὰ τοῦ καλλιτέχνου ἐνασχολήσεως, ὀλοκληρώνει τρόπον τινὰ μίαν πρώτην περὶ τὸν Ε. Κόβαν ἔρευναν. Δὲν ἀποκλείεται ὅμως καὶ ὠρισμένα ἄλλα ἔργα αὐτοῦ νὰ εὕρισκωνται εἰσέτι εἰς τὴν Πόλιν, καὶ κυρίως εἰς τὸ ἐξωτερικόν, τὰ ὅποια ὁ γράφων δυστυχῶς δὲν κατάρθωσε νὰ ἐπισημάνῃ. Ἄρκει ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ ἀναφερθῇ π.χ. τὸ ὅτι ὁ ἀοίδιμος Πατριάρχης Ἀθηναγόρας Α' (1948-1972) παρήγγελλε κατὰ καιροὺς διάφορα ἔργα εἰς τὸν καλλιτέχνην, τὰ ὅποια ἀπέστελλε κατόπιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν⁴. Τὰ νέα ταῦτα ἔργα τοῦ Ε. Κόβα εἶναι τὰ ἐξῆς:

1. Α. Παπᾶ, Εἰρηναρχος Κόβας. *Τοῦ Αὐτοῦ*, Ἀγιογράφος. *Τοῦ Αὐτοῦ*, Συνοδικόν., ἔνθα καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία, εἰς τὴν ὁποίαν ὅμως προσθετὰ καὶ ἡ ἐξῆς: Α. Μ(πέρι), Δύο νέα φιλολογικὰ πορτραῖτα, Α 4.8.1 (1925) 3. Μ. Ἀναγνωστόπουλου, Κάποιες ὥρες, Ἀθήνα 1927, 5-7. —, Νέα διάφορα, Τ 2 (1945) 67. 2 (1946) 99, 258. —, Θέατρον. Δύο μονόπρακτα ἔργα, Τ 2 (1946) 98-9. —, Ἐκδόσεις, Τ 2 (1946) 132. —, Βιβλία. Αἱ βάσεις τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς τοῦ Μιχαήλ Α. Χ'. Ἀθανασίου, Ἐπιθεώρηση ἀρ. 8, Ι (1948) 144. —, Σύνδεσμοι. Μορφωτικὸς Σύνδεσμος Μ. Ρεύματος, Τ 4 (1949) 119. —, Πνευματικὴ κίνησις Συνδέσμων. «Μορφωτικὸς Μοδιου», Τ 3 (1948) 343. —, Ἀπὸ τὴν κίνησις τῶν Μ.Συνδέσμων μας. Μορφωτικὸς Σύνδεσμος Μοδιου, Τ 4 (1949) 158. Ὁ Βόσπορος, Οἱ λίγες λέξεις τοῦ πρώτου μας τεύχους..., Βόσ. ἀρ. 2, 23.8.1 (1951) 8. *Στυλιανοῦ*, Αὐστραλίας, Ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας καὶ αἱ διορθόδοξοι σχέσεις, Ἀθηναγόρας Α' Οἰκουμηνικός Πατριάρχης ὁ Ἠπειρώτης, Ἰωάννινα 1975, 234-5, ὑπόσ. 26. *Σ. Σ. Παπαδόπουλου*, Παναγία ἡ Γλυκοφιλοῦσα, Α 22.11.52 (1976) 3. *Η. Λαμπίρη*, Εἰρηναρχος. *Σ. Σ. Παπαδόπουλου*, Στιγμὸτυπα, Α 16.6.56 (1981) 3. *Χ. Χαρισιάδην*, Ὁ τόπος τῆς ἀκμῆς τοῦ Γένους καὶ τοῦ μαρτυρίου, Νέα Ἑστία τευχ. 1284, 109 (1981) 37. Α. Παπᾶ, Ἐλενουπόλεως, Πολίται τινὲς ζωγράφοι καὶ ἀγιογράφοι τοῦ ΙΘ' καὶ Κ' αἰῶνος (ὑπὸ ἐκδ.).

2. Ἐναῦθα δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι κατὰ τὴν κατωτέρω

περιγραφῆν τῶν ἐργῶν τὰ παρεχόμενα στοιχεῖα ἐνίοτε εἶναι ἐλλιπῆ, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ὁ γράφων δὲν ἤδυνήθη νὰ ἔλθῃ πάντοτε εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μετ' αὐτῶν. Εἰς ὀλίγας δὲ εὐτυχῶς περιπτώσεις, ὡς τῆς Θ. Μικέδης καὶ τοῦ Δρος Ἀκύλα Μήλλα, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ διαπιστωθῇ οὔτε τὸ εἶδος τῶν ἐργῶν, τὰ ὅποια εὕρισκονται εἰς τὴν κατοχήν αὐτῶν.

3. Ὁ γράφων εὐχαριστεῖ καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τοὺς Χαλκηδόνος Μελίτωνα, Ἀμερικῆς Ἰάκωβον, Ροδοπόλεως Ἰερώνυμον, Ἰμβρου καὶ Τενέδου Φώτιον, Μύρων Χρυσόστομον, Κολωνίας Γαβριήλ, Αὐστραλίας Στυλιανόν, Μελιτηνῆς Ἰωακείμ, Πρωτοσυγκελλεῦοντα, Καρπενησίου Νικόλαον, Δαφνουσίας Γρηγόριον (†), Οἰκονόμους Π. Θεοδωρίδην, Π. Κουζινόν, Ν. Πετροπέλλην, Πρωτοπρ. Μ. Σακκουλίδην, π. Σ. Κλωστερίδην, καὶ τοὺς Γ. Ἀδόσσογλου, Α. Ἀνεστίδην, Ε. Ἀρσενιάδην, Γ. Βαξεβανίδην, Λ. Βεζάνην, Ε. Γεωργιάδην, Μ. Γιαλιάν, Κ. Γκιουζέλογλου, Κ. Α. Γρίβαν, Ν. Δεβλέτογλου, Θ. Σ. Θεοφανεῖδην, Ν. Ἰστεκλήν, Γ. Μουχάλην, Ε. Μπαχτσετζή, Δ. Ραῖτσανόφσκυ, Κ. Στυλιανίδου, Ε. καὶ Μ. Σφακιανούδην, Κ. Τσοκάναν, Δ. Χαβιαρόπουλον, Χ. Χαρισιάδην, Θ. Χατζηπαντωνιάδην, Α. Χατζόπουλον (†), F. Darola, G. Seidl καὶ O. Valenti, διὰ τὴν βοήθειαν, τὴν ὁποίαν παρέσχον αὐτῷ κατὰ τὴν ἔρευνάν του.

4. Πρβλ. τὰς σ.312 ἐξ. τῆς παρουσίας ἐργασίας.

Α. ΤΟ ΖΩΓΡΑΦΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ

I-II. ΦΟΡΗΤΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΑΙ

I. Ἀρχιεπισκοπή Κωνσταντινουπόλεως.

Ἰ. ναὸς Κοιμήσεως Θεοτόκου,
Παναγίας Γοργοεπηκόου Ἐξ Μαρμάρων¹ (*Esekari*).

Η | Α | ΓΙ | Α | Μ[ΑΡ]Τ[ΥΣ] Τ(ΟΥ) Χ[ΡΙ] (ΣΤ) (ΟΥ) | ΒΑΡ | ΒΑ | ΡΑ (0,62.5 × 1,62 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ἀντικολλητοῦ. Τέμπλον. Διατήρησις καλή. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή: ΔΕΗΣΙΣ ΤΗΣ Δ(ΟΥ)ΛΗΣ Τ(ΟΥ) ΘΕ(ΟΥ) ΕΛΙΣΑΒΕΤ Ι. ΤΟΠΑΛΟΓΛΟΥ 1964. Ὑπογραφή καὶ χρονολογία: Εἰρήναρχος Κόβας ἐποίει α' ἄξδ'.

Ἰ. ναὸς Ἀγ. Νικολάου Ἀγίας² (*Cibali*).

Δίπτυχον ζώντων καὶ τεθνεώτων (0,28.2 × 0,33 μ.). Ἐλαιοχρώματα ἐπὶ ξύλου. Πρόθεσις. Ἐπιγραφαί: Κίμωνος | Ἀποστόλου | Στεφάνου | Ἀθανασίου | Συμεῶν | Κων(στ)αντίνου | Ἀλεξάνδρας | Ἀλεξάνδρου.

Ἰ. Ἀγίασμα Ἀγ. Χαράλαμπος Ἀγίας³.

Διάκοσμος τῶν τοίχων τοῦ διαδρόμου εἰσόδου⁴ καὶ τοῦ ὀπισθίου δωματίου τοῦ Ἀγιάσματος. Ἐλαιογραφίαι ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ἐπὶ τοῦ τυμπάνου πρὸς νότον τοῦ διαδρόμου, μετάλλιον (διαμ. 0,75 μ.) μετὰ τοῦ σθηθίου Ο | ΑΓΙ | ΟΣ ΧΑ | ΡΑ | ΛΑΜ | Π(ΟΣ) μετὰ δύο Ἀγγέλων⁵. Ἄνωθεν ἡ ἐπιγραφή: ΑΘΛΟΦΟΡΕ ΑΓΙΕ Κ[Α]Ι ΙΑΜΑΤΙΚΕ ΧΑΡΑΛΑΜΠΕΣ ΠΡΕΣΒΕΥΕ ΥΠΕΡ ΗΜΩΝ ΤΩΝ ΑΜΑΡΤΩΛΩΝ ΔΕΟΜΕΝΩΝ Σ(ΟΥ)⁶. Διατήρησις κακή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

1. Σ. Δ. Βυζαντίου, Ἡ Κωνσταντινούπολις, Ἀθήνησι 1869-1890, 1, 299-80. — Ἐκκλησιαστικὴ καὶ κοινοτικὴ ζωή. Ἀρχιεπισκοπή Κων/πόλεως, ΕΗ 3 (1936) 137-8.

2. Μ. Γεδεών, Ἐορτολόγιον. 114-7. — Ἐκκλησιαστικὴ καὶ κοινοτικὴ ζωή. Ἀρχιεπισκοπή Κων/πόλεως, ΕΗ 3 (1936) 133.

3. —, Αἱ ἐνορίαὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κων/πόλεως, ΕΦΚΗ 2 (1905) 200.

4. Πρβλ. τὸν τοξωτὸν διάκοσμον τῶν τοίχων τοῦ Συνοδικοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Α. Παπᾶ, Συνοδικόν. πίν. 1, 4, 12.

5. D. I. Pallas, Himmelmächte. Erzengel und Engel, RbK 3 (1972) 14-119.

6. Πρβλ. τὸ δεύτερον Στιχηρὸν τοῦ Ἑσπερινοῦ τοῦ Ἀγίου: . . . Μάρτυς ἀθλοφόρε, . . . ἰκέτευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Β. Κουτλουμουσιανοῦ, Μηνιαῖον τοῦ Φεβρουαρίου, ἐν Βενετίᾳ 1852, 61.

Ἰ. ναὸς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου,
Παναγίας Μουχλίου⁷ (*Tevkiicâfer mahallesi*)
Φαναρίου.

Ο | Α | ΓΙ | Ο | Σ ΠΑΝ | ΤΕΛΕ | Η | ΜΩΝ (0,24 × 0,30.5 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ὀθόνης καὶ ξύλου. Δεξιὸν κλίτος. Διατήρησις μετρία⁸. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή: + ΔΕΗΣΙΣ ΤΗΣ Δ(ΟΥ)ΛΗΣ Τ(ΟΥ) ΘΕ(ΟΥ) ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΠΑΝΤ. Δ(ΟΥ)ΓΟΥΝΖΟΓΛ(ΟΥ) +. Ὅπισθεν σταυρὸς μετὰ τῶν συντηρήσεων ΙΣ ΧΣ | ΝΙ ΚΑ⁹ καὶ τῆς ἐπιγραφῆς: Ἡ παρ(οῦ)σα (εἰ)κὼν τ(οῦ) ἀγί(ου) | Μεγαλομάρτυρος κ[α]ι ἰαματι κ(οῦ) Παντελεήμων(ος) ἀφιερῶθη τῷ Ἱερῷ Ναῷ Παναγίας τῶν Μογγολίαν εἰς προσκύνημα τῶν πι(στ)ῶν παρὰ τῆς δούλης τ(οῦ) Θε(οῦ) Ἀλεξάνδρας | συμβίας Παντελεήμονος | τ(οῦ) Δουγουνζόγλου | ἐν ἔτει σωτηριῶ α' ἄμζ'. Ὑπογραφή καὶ χρονολογία: Ἐν Φαναριῷ Κων(στ)αντινουπόλεως (καὶ) ἔτει [σωτηριῶ α' ἄμζ'] μηνὶ δὲ Μα(ρτ)ίῳ Εἰρή[να]ρχος Κόβας ὁ Χίος ἐποίει +.

Ἰ. ναὸς Ἀγ. Γεωργίου Ποτηρᾶ Ἀντιφωνητοῦ
(*Draman*).

1. (Ο ΑΓΓΙΟΣ) ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ο (ΣΤ)ΡΑΤΗΛΑΤΗΣ (0,33.5 × 0,46.5 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Βόρειος τοίχος Προθέσεως. Ὅπισθεν σταυρὸς μετὰ τῶν συντηρήσεων ΙΣ ΧΣ | ΝΙ ΚΑ καὶ τῆς χρονολογίας Α' ἄμζ'. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς.

2. Ὁ Ε. Κόβας ἠτοίμαζε σχέδια εἰκόνων διὰ τὰ προσκυνητάρια τοῦ τέμπλου τοῦ ναοῦ, καθὼς καὶ σχέδια διὰ τὴν διακόσμησιν τοῦ ἱ. Ἀγιάσματος τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ Ἀντιφωνητοῦ, τὴν ὁποίαν ὄμως δὲν κατάρθρωσε νὰ πραγματοποιήσῃ¹⁰.

Ἰ. ναὸς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Βαλίνου¹¹
(μεταξὺ Παλατᾶ καὶ Βλαχερνῶν).

1. Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΤΡΟΠΑΙΟΦΟΡΟΣ

7. Μ. Σωφρονιάδου, Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Παναγίας Μουχλίου, Α 20.8.7 (1932) 1. S. Eyce, Son devir bizans mimârisi, Ἰσταμπούλ² 1980, 54-6.

8. Ἐπλήγη βαρέως κατὰ τὰ γεγονότα τῆς 6/7.9.1955. Εἶτα ἐκολλήθη καὶ ἐπιδιωρθώθη προχειρῶς ὑπὸ τοῦ ἱ. προϊσταμένου τοῦ ναοῦ Οἴκον. Π. Θεοδωρίδου.

9. Κ. Καλλινίκου, Πρωτοπρ., Ὁ χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, Ἀθηναί² 1958, 270.

10. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Ν. Κασνάκογλου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 22.5.1974.

11. —, Αἱ ἐνορίαὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κων/πόλεως, ΕΦΚΗ 2 (1905) 201-2. —, Ἐκκλησιαστικὴ καὶ κοινοτικὴ ζωή. Ἀρχιε-

(0,23.5 × 0,33.5 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ἀντικολλητοῦ. Διακονικόν. Διατήρησις καλή. Ὑπογραφή: Α. Κόβας. Ἄνευ χρονολογίας.

2. Ο | ΑΓΙ(ΟΣ) ΒΑ|ΣΙΛΕΙ|ΟΣ (1,33.5 × 1,46 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Μεθ' ὕαλου. Προσκυνητῆριον δεξιῶν κλίτους. Διατήρησις καλή. Ἐπὶ τοῦ ἀνοικτοῦ βιβλίου, τὸ ὅποιον κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἡ ἐπιγραφή: ΔΕΣΠΟΤΑ Χ|Ρ|Ι|ΣΤ|Ε | Ο ΘΕΟΣ ΣΥ ΓΑΡ | ΕΙ Ο ΑΡΤΟΣ ΤΗΣ | ΖΩΗΣ Η (ΠΗ)ΓΗ Τ(ΟΥ) | ΑΓΙΑΣΜ(ΟΥ) Ο ΔΩ | ΤΗΡ ΤΩΝ ΑΓΑ | ΩΝ Κ[ΑΙ] ΣΥ (ΤΗ)Ν ΔΟ | ΞΑΝ ΑΝΑΠΕΜΠΟ | ΜΕΝ ΣΥΝ (ΤΩ) ΠΑ(ΤΡ)Ι | Κ[ΑΙ] (ΤΩ) ΑΓΙΩ ΠΝ[ΕΥΜΑ]ΤΙ¹. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή: Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΙΕΡΑ ΕΙΚΩΝ (ΑΝ)Ι(ΣΤ)ΟΡΗΘΗ ΕΝ ΕΤΕΙ Αἰ' ΝΗ' ΔΑΠΑΝΗ Τ(ΟΥ) ΕΥΛΑΒ(ΟΥ)Σ ΓΟΝ(ΟΥ) (ΤΗ)Σ ΚΟΙΝΟ(ΤΗ)ΤΟΣ ΒΑΛΙΝ(ΟΥ) | ΠΑΝΟΣΙΟΛΟΓΙΩ(ΤΑ)Τ(ΟΥ) Μ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΡΧ(ΟΥ) | (ΤΗ)Σ Τ(ΟΥ) Χ|Ρ|Ι|ΣΤ|Ε(ΟΥ) ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚ(ΛΗ)ΣΙΑΣ Κ|ΥΡ|Ι|ΣΤ|Ε(ΟΥ) ΓΕΡΑΣΙΜ(ΟΥ) ΠΑΥΛΙΔΟΥ² | Κ[ΑΙ] ΕΔΩΡΗΘΗ (ΤΗ) ΦΙΛΟΠΤΩΧΩ ΑΔΕΛΦΟ(ΤΗ)ΤΙ + Ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ +³ 1883 + ΕΝΑΠΕΤΕΘΗ ΔΕ ΕΝ (ΤΩ) ΙΕΡΩ ΝΑΩ (ΤΗ)Σ ΚΟΙ(ΜΗ)ΣΕΩΣ (ΤΗ)Σ Θ[ΕΟΤΟ]Κ(ΟΥ) ΒΑΛΙΝ(ΟΥ) ΕΙΣ (ΠΡ)ΟΕΚΚΥΝΗΣΙΝ +. Ἄνευ ὑπογραφῆς.

¹ Ἰ. ναὸς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν⁴ (Aynansaray).

1. Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (0,23 × 0,33.5 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Πρόθεσις. Διατήρησις κακὴ. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

2. ΜΡ ΘΥ μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ (περ. 0,63.5 × 0,81.5 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Γλυκοφιλοσύης⁵. Ἀπωλέσθη. 1944⁶.

πισκοπὴ Κωνσταντινουπόλεως, ΕΗ 3 (1936) 134. Κ. Α. Κ. Γρίβα, Ἱστορικὰ σημεῖα περὶ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ «Παλίνου», Πυρσὸς 5 (1959) 3-18.

1. Τέλος τῆς Εὐχῆς τοῦ Μ. Βασιλείου τῆς Εὐχαριστίας μετὰ τὴν Θείαν Μετάληψιν. Θεία Λειτουργία. 60.

2. Περί αὐτοῦ ἰδὲ: —, Ὁ Μ. Ἐκκλησιάρχης Μ. Εὐεργέτης, ΑΑ ἀρ. 300, 3.4.6 (1957) 3. —, Νεκρολογίαι. (†) Μέγ. Ἐκκλησιάρχης Γεράσιμος Παυλίδης, Ο 36 (1961) 319-322.

3. Αἶθουσα τῆς ἄλλοτε Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος ταύτης εὐρηται εἰς τὸν δευτέρου δροφον τοῦ περικαλλοῦς πλινθοκτίστου κτηρίου, τοῦ στεγαζομένου πρὸς δυσμᾶς τοῦ αὐλογοῦ τοῦ ναοῦ.

4. Α. Γ. Πασπάτη, Βυζαντιναὶ μελέται, ἐν Κων/πόλει 1887, 390 - 5. Θ. Σ. Θεοφανείδου, Σκέψεις περὶ τοῦ ἱεροῦ Ἀγιάσματος Βλαχερνῶν, Χρ. ἀρ. 639, 10.5.13 (1959) 3.

5. Κ. Α. Καλοκέρη, Ἡ Θεοτόκος εἰς τὴν εἰκονογραφίαν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, Θεσσαλονίκη 1972, 36, 67-70.

6. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Θ. Χατζηπαντωνιάδου πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 19.5.1976, ἡ εἰκὼν παρηγγέλη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν Ε. Κόβαν ἐναντι 150 Λ.Τ. καὶ ἀφιερῶθη εἰς τὸν ναόν, ἔνθα καὶ εὐρίσκειτο μέχρι τῆς ἀπωλείας αὐτῆς κατὰ τὰ γεγονότα τῆς 6/7.9.1955.

¹ Ἰ. ναὸς Θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Γαλατᾶ' (Galata).

1. ΜΡ ΘΥ Η ΠΛΑΤΥΤΕΡΑ⁸. Ἐλαιογραφία ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ἀψίς⁹.

2. ΙΕΡΑΡΧΑΙ. Ἐλαιογραφίαι ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ἀψίς.

3. ΣΚΗΝΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, μεταξὺ τῶν ὀπίων καὶ ἡ ΑΠΟΚΑΘΗΛΩΣΙΣ. Ἐλαιογραφίαι ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ἰ. Βῆμα¹⁰. Αἱ τοιχογραφίαι αὗται δὲν σφύζονται σήμερον¹¹. Ἐνυπόγραφοι. 1947/8¹².

¹ Ἰ. ναὸς Ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Σταυροδρομίου¹³ (Beyoglu).

¹ Ὀρισμένα σχέδια τοῦ διακόσμου τῶν τοίχων τοῦ ναοῦ. Ἐλαιογραφίαι ἐπὶ τοῦ τοίχου. Διατήρησις

7. Μ. Γεδεών, Ἡ Θεοτόκος τῶν Κύρου. 32, 77. —, Αἱ ἐνορίαι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κων/πόλεως, ΕΦΚΗ 2 (1905) 191. Τ. Σοφριανῶ, Πρωθιερ., Ἱστορία τοῦ ἐν Γαλατᾶ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἀγ. Νικολάου καὶ τῶν λοιπῶν ναῶν, ἐν Ἀθήναις 1919, 55, 59, 68 - 9. —, Ἐκκλησιαστικὴ καὶ κοινοτικὴ ζωὴ. Ἀρχιεπισκοπὴ Κων/πόλεως, ΕΗ 3 (1936) 125. Ἀγαθαγγέλου, Κυθωνιῶν, Ναοὶ Γαλατᾶ, Ο 23 (1948) 111 - 6.

8. Κ. Α. Καλοκέρη, Ἔργ. μνημ. 56-9.

9. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Α. Ἀνεστίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 2.11.1975.

10. Κατὰ τὸν Γρηγόριον, Δαφνουσίας, Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν γράφοντα, Ἀθήναι 18.11.1975, 1 - 2.

11. Καθ' ὅτι, κατόπιν τῶν ἀπαλλοτριώσεων τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, κατηδαφίσθη τῆ 10.5.1958 ὁ ναὸς καὶ τὰ σκευὴ μετὰ τῶν ἱερῶν αὐτοῦ ἀντικειμέναν μετεφέρθησαν εἰς τὸν ἀπὸ τῆς 1.9.1965 εἰς τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν τοῦ παπᾶ Εὐθύμ εἰσκόμενον ἰ. ναὸν Ἀγ. Νικολάου Γαλατᾶ, καὶ ἕτερα εἰς τὴν Ἀστικὴν Σχολὴν τῆς Κοινότητος. Κώδιξ Διοικητικῶν Πρακτικῶν Ἱερᾶς Συνόδου 1957 - 8, 374. —, Αἱ ἀπαλλοτριώσεις εἰς τὸν Γαλατᾶ, Α 10.5.33 (1958) 1, 4. —, Ἡ ἐν Γαλατᾶ ἐκκλησία τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐξεκενώθη χθὲς καὶ κατεδαφίζεται, Α 11.5.33 (1958) 4. —, Περί τὴν κατεδάφισιν τοῦ ναοῦ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Γαλατᾶ, Α 14.5.33 (1958) 1, 3. —, Ἡ «Χουριετ» διὰ τὰς κινήσεις τοῦ Πατριάρχου, Α 18.5.33 (1958) 1. —, Δελτῖον Μ. Πρωτοσυγκελλίας. Ἀπὸ τὰς ἐκθέσεις τῶν Ἀρχιερατικῶν καὶ Ἱερατικῶν προϊσταμένων. Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Δαφνουσίας κ. Γρηγόριος, Γαλατᾶ, ἀνέφερον... ΑΑ ἀρ. 365, 9.7.8 (1958) 3. —, Ἐν μῆ καὶ μόνῃ νυκτί... Χρ. ἀρ. 1006, 22.5.20 (1966) 1.

12. Τ. ἔ. μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ ναοῦ ὑπὸ τῶν Ὀρθοδόξων ἀπὸ τὸν παπᾶ Εὐθύμ. —, Ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ ἐν Γαλατᾶ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, Ο 22 (1947) 177. —, Τὸ ζήτημα τῆς ἐπιστροφῆς τῆς Ἐκκλησίας «Χριστός». Μία συνέντευξις μετὰ τοῦ παπᾶ Εὐθύμ, République 20.6 (1947). Ὁ παπᾶ Εὐθύμ εἶχε καταλάβει τὸν ναόν ἐπὶ Γρηγορίου Ζ', κατὰ τὸ 1924. Δ. Μαυροπούλου, Πατριαρχικαὶ σελίδες, ἐν Ἀθήναις 1960, 202-3.

13. Α. Ζωηροῦ, Ἀναμνήσεις. Ἡ Κωνσταντινούπολις καὶ ἰδίως τὸ Σταυροδρόμιον κατὰ τὸ 1860, ἡ Πόλις καὶ οἱ ἄνθρωποι, ἡ Ἱδρυσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ΕΦΚΗ 2 (1905) 219 - 234. Μ. Γεδεών, Ἔστορλόγιον. 339 - 361. —, Ἱστορικὰ σημεῖα. Πῶς καὶ πότε συμφικίσθη ἡ Μεγαλάνομος Κοινότης Σταυροδρομίου, Χρ. ἀρ. 930, 6.12.18 (1964) 1, 3. Μ. Δζαμπάτζογλου, Ἱστορικὰ σημεῖα. Πῶς καὶ πότε ἰδρῆθη καὶ συμφικίσθη ἡ Μεγαλάνομος Κοινότης Σταυροδρομίου καὶ ἔθεμελιώθησαν τὰ ἱερά καὶ εὐαγγῆ αὐτῆς Ἰδρύματα, Α 26.11.45 (1968) 3. Α. Χαβιρόπουλου, Λίγα λόγια γιὰ τὸ Σταυροδρόμι, Ἔμ. 29-30. 11, 1, 3. 12, 5 (1972) 3. Τοῦ Αὐτοῦ, Τὸ Μπέρογλου μετὰ τὸ 1800, Ἔμ. 9-12, 15-7. 4, 6 (1973) 3.

καλή. Ἐκ λόγων ρυθμολογικῶν, πιθανῶς ἔργα τοῦ Ε. Κόβα. 1944.

Ἱ. ναὸς Ἀγ. Δημητρίου¹ Ταταούλων² (*Kurtulus*).

1. Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝ(ΝΗ)Σ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ (0,30 × 0,40 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Θῆκη ἀμφίων καὶ εἰκάνων τοῦ Διακονικοῦ. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

2. Ο ΑΓΓ | ΠΙ | (ΟΣ) | ΜΕΓΑΛΟΜ(ΑΡ)ΤΥΣ | ΧΙΡΙ | (ΣΤ)ΟΥ | ΚΑΙ | ΙΑΜ(ΑΤ)Ι | Κ(ΟΣ) | ΠΑΝΤΕΛΕ-(ΗΜ)ΩΝ + (0,28,5 × 0,39 μ.) (πίν. 14)³. Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Μεθ' ὕλου. Θῆκη ἀμφίων καὶ εἰκάνων τοῦ Διακονικοῦ. Διατήρησις ἀρίστη. Ὑπογραφή καὶ χρονολογία: διὰ χειρὸς Εἰρηναρχ(ου) Κόβα α.α.ββ'.

Ἱ. ναὸς Ἀγ. Ἀθανασίου⁴ Ταταούλων.

1. Σ Χ Σ | Ο Π(ΑΝΤ)ΟΚΡΑ(ΤΩ)Ρ⁵ (διάμ. περ. 1,55 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τρούλλος. Διατήρησις χειρίστη. Ἐπιγραφή Εὐαγγελίου: + ΕΙΡ | ΗΝΗ | ΥΜΙΝ | ΕΓΩ | ΕΙΜΙ | ΤΟ Φ | ΩΣ Τ(ΟΥ) | ΚΟΣΜ[ΟΥ]⁶. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. Μετὰ τὸ 1955.

2. Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (0,20 × 0,23 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ καὶ ξύλου. Πρόθεσις. Διατήρησις μετρία. Ὅπισθεν ἡ ἐπιγραφή: Ἡ παρούσα εἰκὼν τῆς Κοιμήσεως τῆς | Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου ἀνήκει τῇ τα | πεινῇ δούλῃ αὐτῆς Μαρία Τσάμπ(ου) ἐν Πόλει, τῇ 4η | 12 | 68. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

Κοιμητήριον Ἀγ. Ἐλευθερίου Ταταούλων⁷.

ΜΡ ΘΥ Η ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ | ΤΩΝ | ΘΛΙΒΟΜΕΝΩΝ⁸ (0,15,5 × 0,21 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ.

1. Μ. Χριστοδούλου, Παμφίλου, Τὰ Ταταῦλα, ἦτοι ἱστορία τῶν Ταταούλων, ἐν Κων/πόλει 1913, 54 - 102.

2. Γ. Καμαράδου-Βυζαντίου, Τὰ Ἑλληνικά Ταταῦλα, Ἀθήνα 1980.

3. Αἱ φωτογραφίαι, μερικαὶ τῶν ὁποίων προέρχονται ἐκ τῶν καταλοίπων τοῦ καλλιτέχνου, τῶν δοθέντων εἰς τὸν γράφοντα ὑπὸ τοῦ Μελιτηνῆς Ἰωακείμ, ὀφείλονται εἰς τὸν Οἶκον Bılgılı Color, Istanbul, Bahariye P.T.T. karsisi, Kadıköy, τὸν Δ. Παλαβίδην καὶ τὸν γράφοντα.

4. Μ. Χριστοδούλου, Ἔργ. μνημ. 105 - 112.

5. Γ. Α. Σωτηρίου, Ἡ Χριστιανικὴ καὶ Βυζαντινὴ Εἰκονογραφία. Α'. Ἡ εἰκὼν τοῦ Χριστοῦ, Θ 26 (1955) 7. C. Capizzi, Παντοκράτωρ (Saggio d' esegesi letterario - iconografica), Ρώμη 1964. G. Egger, Pantokrator und Deesis. Alte und moderne Kunst, Βιέννη 1970. J. T. Matthews, The Pantocrator: Title and Image, Νέα Ὑόρκη 1977.

6. Περὶ τῶν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Σωτῆρος ἐπιγραμμάτων ἰδὲ: Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνῶ, Ἐρμηνεία τῆς ζωγραφικῆς τέχνης, ἐν Ἀθήναις² 1885, 260 - 1, ἐκδ. Α. Κωνσταντινίδου.

7. Μ. Χριστοδούλου, Ἔργ. μνημ. 135.

8. Γ. Α. Σωτηρίου, Ἔργ. μνημ. Β'. Ἡ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, Θ 27 (1956) 14 - 6. Κ. Δ. Καλοκύρη, Ἔργ. μνημ. 37. Ὁ Γ. Βαξεβανίδης κατέχει ἀνθίβολον τῆς εἰκόνης ταύτης εἰς τὸ αὐτὸ μέγεθος μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς: ΜΡ ΘΥ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΩΝ ΘΛΙΒΟΜΕΝΩΝ Η ΧΑΡΑ Η ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ | ΤΩΝ ΘΛΙΒΟΜΕΝΩΝ. Μολυβδοκόκδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

Μεθ' ὕλου. Μεσαῖον φύλλον τοῦ μαρμαρίνου ἐπιτυμβίου τριπτύχου τοῦ τάφου τῶν ΚΥΡΙΑΚΙΤΣΑΣ Ι. ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ 1898 - 1960 καὶ ΙΩΣΗΦ ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ 1888 - 1968, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου, θέσις Α', τμήμα Γ' τοῦ Κοιμητηρίου. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Ἐλεούσης. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς.

Ἱ. ναὸς Ἀγ. Δώδεκα Ἀποστόλων Φερίκιοι⁹ (*Feriköy*).

1. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ.

2. Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ.

3. Ο ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ.

4. ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΣ. Στεναὶ καὶ ἐπιμήκεις ἔλαιογραφίαι ἐπὶ ντουραλίτ, πιθανὸν διὰ τὸ τέμπλον τοῦ ναοῦ. Ἡμιτελεῖς¹⁰. Ἀγνώστου ποῦ εὑρίσκονται σήμερον¹¹.

Κοιμητηριακὸς ἱ. ναὸς

Θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Σισλή¹² (*Sisli*).

1. (Ο ΑΓΙΟΣ) | (ΙΑ) | ΚΩ | Β(ΟΣ) | Ο | Α | ΔΕΛ | ΦΟ | ΘΕ | ΟΣ (0,19 × 0,32 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

2. (Ο ΑΓΙΟΣ) | Μ(ΑΡ)Κ(ΟΣ) (0,19 × 0,32 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

3. (Ο ΑΓΙΟΣ) | ΙΩ[ΑΝΝΗΣ] | Ο ΘΕΟ | ΛΟ | Γ(ΟΣ) (0,19 × 0,32 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

4. (Ο ΑΓΙΟΣ) | ΜΑΤ|ΘΑΙ|Ο|Σ (0,19 × 0,32 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

5. (Ο ΑΓΙΟΣ) | Λ(ΟΥ)ΚΑ|Σ (0,19 × 0,32 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

6. (Ο ΑΓΙΟΣ) | ΙΟΥ | ΔΑ | Σ | Ο | ΘΑΔ|ΔΑΙ | ΟΣ (0,19 × 0,32 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

7. Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΔΕΙΠΝΟΣ (0,52 × 1,18 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον. Ἡ διατήρησις ὄλων τῶν ἀνωτέρω εἰκόνων εἶναι ἀρίστη. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

8. Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ (0,29,5 × 0,38,2 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Νάρθηξ. Διατήρησις καλή. Ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ πλαισίου τό: ΑΠΟΛΥ | ΤΙΚΙΟΝ ΗΧ(ΟΣ) Δ' | ΧΡΙ(ΣΤ)ΟΥ ΤΗΝ ΜΕΤΑΜΟΡ | ΦΩΣΙΝ (ΠΡ)ΟΙ | Υ | ΠΑΝ(ΤΗ)ΣΩΜΕΝ ΦΑΙ | ΔΡΩΣ ΠΑ(ΝΗ)- | ΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΑ | (ΠΡ)ΟΕΟΡΤΙ | Α ΠΙ(ΣΤ)ΟΙ ΚΑΙ | ΒΟΗΣΩΜΕΝ | ΕΦΘΑΣΕΝ¹³ Η ΗΜΕΡΑ (ΤΗ)Σ | ΕΝΘΕ(ΟΥ) ΕΥΦΡΟ | ΣΥΝΗΣ ΑΝΕΙ | ΣΙΝ ΕΙΣ ΤΟ Ο | ΡΟΣ ΤΟ ΘΑ|ΒΩΡ Ο ΔΕΣΠΟ | ΤΗΣ ΤΗΣ Θ[Ε] |

9. —, Αἱ ἐνορίαί τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κων/πόλεως, ΕΦΚΗ 2 (1905) 196 - 7.

10. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Κ. Γκιουζέλογλου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 3.8.1981.

11. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Μ. Σφακιανοῦδῃ πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 18. καὶ 20.10.1980, ὁ ὁποῖος κατέχει καὶ ἀνθίβολον τῆς εἰκόνης τῶν Ἀγ. Πέτρου καὶ Παύλου (0,28 × 0,63 μ.), διὰ μολυβδοκονδύλου ἐπὶ χάρτου, ἐκτελεσθὲν ὑπ' αὐτοῦ.

12. Γ. Π. Γεωργιάδου, Ὁ ἐν Γαλατῶν ἱερός ναὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῶν Χίων, ἐν Κων/πόλει 1898, 211-225. —, Αἱ ἐνορίαί τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κων/πόλεως, ΕΦΚΗ 2 (1905) 197.

13. Ἄντι ἡγγικεν. —, Ὁρολόγιον τὸ Μέγα. 420.

ΟΤΗΤΟΣ ΑΥ | Τ(ΟΥ) ΑΠΑ(ΣΤ)ΡΑ | ΨΑΙ ΤΗΣ
ΑΓΑΘΟΤΗΤΟΣ¹. Ἐπί τοῦ ἀριστεροῦ: ΑΠΟΛΥ |
ΤΙΚΙΟΝ | Ἦχος Βαρῦς | ΜΕΤΕΜΟΡ | ΦΩΘΗΣ ΕΝ |
ΤΩ ΟΡΕΙ | ΧΡΙ(ΣΤ)Ε Ο ΘΕΙΟΣ ΔΕΙΞΑΣ | ΤΟΙΣ
Μ(ΑΘ)Η|ΤΑΙΣ Σ(ΟΥ) (ΤΗ)Ν Δ(ΟΞ)ΑΝ Σ(ΟΥ) |
ΚΑΘΩΣ Η | ΔΥΝΑΝΤΟ + | ΛΑΜΨΟΝ | ΚΑΙ Η-
ΜΙΝ | ΤΟΙΣ ΑΜΑΡΤΩΛΟΙΣ ΤΟ | ΦΩΣ Σ(ΟΥ) ΤΟ |
Α-Ι-ΔΙΟΝ (ΠΡ)ΕΣΒΕΙ | ΑΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚ(ΟΥ) | +
ΦΩΤΟΔΟ | ΤΑ ΔΟΞΑ ΣΟΙ². Ἀφιερωτική ἐπιγραφή
μεθ' ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας: ΕΙΣ ΜΝΗΜΟ-
ΣΥΝΟΝ Τ(ΟΥ) ΦΙΛ(ΟΥ) ΙΑΤΡ(ΟΥ) ΣΑΡΑΝΤΗ
Τ(ΟΥ) ΑΡΧΕΛΑΟΥ ΤΗΝ ΔΕ ΙΕΡΑΝ ΕΙΚΟΝΑ
Ι(ΣΤ)ΟΡΗΣΕΝ ΕΙΡΗΝΑΡΧΗΣ ΚΟΒΑΣ Ο ΧΙΟΣ
ΕΝ ΕΤΕΙ ΣΩΤΗΡΙΩ Αἰλμζ' ΜΗΝΙ ΔΕ ΑΥΓΟΥ-
(ΣΤ)Ω+.

9. ΙΣ ΧΣ | Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ | (ΤΩ)Ν ΒΑΣΙΛΕΩΝ |
ΚΑΙ ΜΕΓΑΣ | ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ (0,51 × 0,91.5 μ.). Ἐ-
λαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Ἀρχιερατικός θρόνος.
Διατήρησις ἀρίστη. Ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ ὅποιον
κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἡ ἐπιγραφή: Ο ΠΙ-
(ΣΤ)ΕΥ | ΩΝ ΕΙΣ | ΕΜΕ ΚΑΝ | ΑΠΟΘΑ | ΝΗ ΖΗ |
ΣΕΤΑΙ³, ἐνῶ περίξ ἡ ἀκόλουθος: ΚΥΡΙΕ ΚΥΡΙΕ
ΕΠΙΒΛΕΨΟΝ ΕΞ ΟΥΡΑΝΟΥ ΚΑΙ ΙΔΕ ΚΑΙ ΕΠΙ-
ΣΚΕΨΑΙ ΤΗΝ ΑΜΠΕΛΟΝ ΤΑΥΤΗΝ ΚΑΙ ΚΑ-
ΤΑΡΤΙΣΑΙ ΑΥΤΗΝ ΗΝ ΕΦΥΤΕΥΣΕΝ Η ΔΕΞΙΑ
ΣΟΥ⁴. Ὑπογραφή: Χεῖρ Εἰρηνάρχου | Κόβα. Χρο-
νολογία: ἔτος σωτήριον | αἰξβ'.

Κοιμητηριακὸς ἰ. ναὸς

Ἀγ. Γεωργίου Μεσαχόρου⁵ (Ortaköy).

Η | Α | Γ[ΙΑ] | Μ | [ΑΡΤ] | Υ[Σ] | Τ[ΟΥ]
Χ[ΡΙΣΤΙ] (ΟΥ) | ΒΑΡΒΑΡΑ (0,75.5 × 1,48 μ.). Ἐ-
λαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Βόρειος τοίχος. Ἡ δεξιὰ πα-
λάμη, τὸ ἐπιμάνικον, τὸ ποτήριον, τὸ ὅποιον κρα-
τεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς, καὶ ὁ φωτοστέφανός τῆς εἶναι
ἐπαργυρωμένα. Διατήρησις μετρία. Ὑπογραφή καὶ
χρονολογία: Εἰρηνάρχος Κόβας ὁ Χίος ἐποιεῖ | ἐν
Φαναρίῳ ἔτει σωτηρίῳ αἰξμζ' | μηνί δὲ ἀπριλίῳ+.

Ἰ. ναὸς Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν
Σωσθενίου⁶ (Istinye).

Η | ΜΕΓΑ | ΛΟΜΑ | (ΡΤ) | ΥΣ | Χ[Ι] (ΡΙ) (ΣΤ) (ΟΥ) +
Α | ΓΙΑ | ΜΑ | ΡΙ | ΝΑ (0,27.5 × 0,35.5 μ.). Ἐλαιο-
γραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Προσκυνητάριον τοῦ κυρίως
ναοῦ. Διατήρησις καλή. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή:
Ἀφιέρωμα φιλοχρί(στ)ων δωροτῶν εὐλαβεῖ φρον-
τίδι τῆς δ(οῦ)λης τ(οῦ) Θε(οῦ) Πολυξένης | Ζώτου
προέδρ(ου) τῆς φιλοπτώχου ἀδελφότητος κυριῶν

1. Ἀντὶ τὴν ὠραιότητα. —, Ὁρολόγιον τὸ Μέγα. 420.

2. —, Ὁρολόγιον τὸ Μέγα. 421.

3. Ἰω. 11, 26. Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ, Ἔργ. μνημ. 261.

4. Ἀρχιερατικόν. 12. Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ, Ἔργ. μνημ. 261.

5. Γ. Ι. Τσαλακῆ, Ἱστορικαὶ μελέται περὶ ἀποικίσεως τοῦ Μεσαχόρου (Ὀρτάκιοι) ἐν τῷ Βοσπόρῳ καὶ ἀνεγέρσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Φωκά, Σταμποῦλ 1956.

6. Σ. Δ. Βυζαντίου, Ἔργ. μνημ. 11, 142. —, Ἐκκλησια-
στικὴ καὶ κοινοτικὴ ζωὴ. Ἀρχιεπισκοπὴ Κων/πόλεως, ΕΗ 3 (1936) 128.

Σωσθενίου ἐν ἔτει σωτηρίῳ αἰνα'. Ὑπογραφή καὶ
χρονολογία: Εἰρηνάρχος Κόβας | ὁ Χίος ἐποιεῖ |
1951.

Ἰ. Μητρόπολις Χαλκηδόνος (Kadiköy)⁷.

Ἰ. ναὸς Ἀγ. Εὐφημίας⁸ Χαλκηδόνος.

Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΑ(ΣΤ)ΑΣΙΟΣ (0,29 × 0,42.5 μ.) (πίν.
21). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ὀθόνης, ντουραλίτ καὶ ξύλου.
Ἀποθήκη ἰ. εἰκόνων τοῦ ναοῦ ἐν τῷ γυναικωνίτη.
Διατήρησις ἀρίστη. Ἐπὶ τοῦ εἰληταρίου, τὸ ὅποιον
κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἡ ἐπιγραφή: ΤΑΙΣ | ΑΡΕ-
ΤΑΙΣ | (ΠΡ)ΟΒΑΙΝΕ | ΩΣΠΕΡ | ΒΑΘΜΙΣΙ | ΤΟΝ
Ν(ΟΥ)Ν | ΑΝΥΨΩΝ | (ΠΡ)ΑΚΤΙ | ΚΑΙΣ | ΘΕΩ |
ΡΙΑΙΣ⁹. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή: Ἀφιέρωμα | Ἀνα-
στασι(ου) | Δ. Γεωργιάδ(ου) | 1956. Ἄνευ ὑπογρα-
φῆς.

Ἰ. Μητρόπολις Πριγκηποννήσων (Adalar)¹⁰.

Ἰ. ναὸς Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου

Ἀντιγόνης¹¹ (Burgaz).

Ο Α[ΓΙΟΣ] ΜΕΘΟΔΙΟΣ | ΠΑ(ΤΡ[ΙΑΡΧ]Η)Σ | ΚΩΝ-
(ΣΤ)Α(ΝΤ)ΙΝ(ΟΥ) | ΠΟΛΕΩΣ Ο | ΟΜΟ | ΛΟ | ΓΗ-
ΤΗΣ (0,63.5 × 0,81.5 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ὀθόνης
καὶ ξύλου. Νότιος τοίχος τῆς ὑπὸ τὸ βόρειον τμήμα
τοῦ νάρθηκος φυλακῆς τοῦ Πατριάρχου Μεθοδίου
Α' (842 - 6). Διατήρησις μετρία. Ἀφιερωτικὴ ἐπι-
γραφή: ΔΕΗΣΙΣ | Τ(ΟΥ) Δ(ΟΥ)Λ(ΟΥ) Τ(ΟΥ)
Θ[ΕΟΥ] ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ ΤΟΥ | ΓΚΙΟΥΖΕΛΟΓΛΟΥ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΑΥΤΟΥ | ΕΝ ΕΤΕΙ ΣΩΤΗ-
ΡΙΩ Αἰλμζ'. Ἄνευ ὑπογραφῆς.

Ἰ. ναὸς Ἀγ. Γεωργίου Καρύπη Ἀντιγόνης¹².

Ο Α[ΓΙΟΣ] ΙΩ[ΑΝΝΗΣ] | Ο | ΧΡΥ | ΣΟ | (ΣΤ)Ο |
Μ | ΟΣ | Ο Α[ΓΙΟΣ] ΓΕ | Ω | ΡΓΙ | ΟΣ Ο | (ΤΡΟ) |

7. Γ. Πατριαρχία, Ἱστορικὲς εἰκόνες ἀπὸ τῆ μεσαιωνικῆ
Χαλκηδόνα, Τ 4 (1949) 329 - 335, 380 - 6. Κωνσταντίνου, Εἰ-
ρηνοπούλεως, Τὸ Καδῆ-κιοὶ κατὰ τὴν βυζαντινὴν ἐποχὴν,
Ο 33 (1958) 7 - 11. Α. Ἀλεξιάδη, Καδῆ-κιοὶ Ἰσκιουδάρ, Α
4, 7.9.53 (1978) 3.

8. Σ. Ι. Βουτυρά, Χαλκηδῶν, Λεξικὸν Ἱστορίας καὶ
Γεωγραφίας 3 (1881) 977. Μ. Γεδεών, Ἐορτολόγιον. 250.
Σ. Α. Χουδαβερδύγλου Θεοδότου, Ἐκκλησιαστικαὶ σελίδες
τῆς νεωτέρας ἱστορίας τῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος Χαλκηδό-
νος, Ο 26 (1951) 157 - 164. Θ. Σ. Θεοφανείδου, Ἱστορικαὶ ση-
μειώσεις. Ὁ ἱερός ναὸς τῆς Πανευφήμου Εὐφημίας ἐν Χαλκη-
δόνη, Χρ. ἀρ. 752, 9.7.15 (1961) 1, 3.

9. Ἡ ἐπιγραφή αὕτη ἀπαντᾷ καὶ ἐν τῇ παραστάσει τοῦ
Ἀγ. Ἰωάννου τῆς Κλίμακος. Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ, Ἔργ.
μνημ. 198.

10. Γ. Χασιώτου, Βυζαντιναὶ εἰκόνες, ἐν Ἀθήναις 1910.

11. Γ. Π. Γεωργιάδου, Ἔργ. μνημ. 148 - 158. Κωνσταντι-
νου, Εἰρηνοπούλεως, Μπουργάζ ἀντὰ - Ἀντιγόνη, Ο 35 (1960)
138 - 140. Ο. Erdenen, Istanbul adalari, Ἰστανπούλ 1962.
95 - 103. Η. Tekkeden, Burgaz adasi'ndaki Metamorphosis
ve Ayios Georgios Karipis Manastiri ile Ayios Ioannis Pro-
dromos Kilisesi, Σταμποῦλ 1974. (Διατριβὴ ἐπὶ πτυχίῳ ἔδρας
βυζαντινῆς τέχνης Πανεπιστημίου Σταμποῦλ).

12. Δ. Ἐλευθεροπούλου, Ἅγιος Γεώργιος ὁ Καρύπη,
Ἀθήναι 1973. Η. Tekkeden, Ἔργ. μνημ.

(ΠΑΙ) | [ΟΦΟΡ]ΟΣ | Η ΑΓ[ΙΑ] (Μ[ΑΡΤΥ]Σ) | ΤΙΟΥ | Χ[ΡΙΣΤ]Ι(ΟΥ) | ΑΙ | ΚΑ | ΤΕ | ΡΙ | ΝΑ (0,99 × 1,40 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Ἀμφιπρόσ-
 ωπος Ὁραία Πύλη. Ἐπὶ τῆς ὀπισθίας πλευρᾶς:
 Ο ΙΣ ΧΣ μεταξὺ δύο Ἀγγέλων ὑπὸ τὸν τύπον τῶν
 Κυριοτήτων, Δυνάμεων καὶ Ἐξουσιῶν. Ἡμιτελής.
 Διατήρησις μετρία. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή, ὑπο-
 γραφή καὶ χρονολογία: ΔΕΗΣΙΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΣ
 ΣΥΜΒΙΑΣ Τ(ΟΥ) ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΜΥΡΝΑΙΟΥ ΧΕΙΡ
 ΔΕ ΕΙΡΗΝΑΡΧΟΥ ΚΟΒΑ Τ(ΟΥ) ΧΙΟΥ ΕΝ ΚΩΝ-
 (ΣΤ)Α(ΝΤ)ΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΕΤΕΙ ΣΩΤΗΡΙΩ ΑἰῶΝΑ.
 Ὅπισθεν: ΑΦΙΕΡΩΜΑ | ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ | Ι. ΣΜΥΡ-
 ΝΑΙΟΥ.

Ἱ. ναὸς Ἀγ. Νικολάου Χάλκης¹ (Heybeliada).

1. Η Α | ΠΙ | Α | (ΠΡ)Ω | ΤΟ | ΜΑΡ | ΤΥΣ Κ[ΑΙ]
 ΙΣΑ | ΠΟ | (ΣΤ)Ο | ΛΟΣ | ΘΕ | Κ | ΛΑ (0,68,5 ×
 115,5 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Μεθ' ὕ-
 λου. Προσκυνητῆριον ὀπισθεν δεξιῦ χοροῦ. Δια-
 τήρησις καλή. Ἐπὶ τοῦ εἰληταρίου, τὸ ὅποιον κρα-
 τεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἡ ἐπιγραφή: ΑΔΕΛΦΟΙ,
 ΟΣΑ Ε | (ΣΤ)ΙΝ ΑΛΗΘΗ, ΟΣΑ | ΔΙΚΑΙΑ, ΟΣΑ Α |
 ΓΝΑ, ΟΣΑ ΠΡΟ | ΣΦΙΛΗ, ΟΣΑ ΕΥΦΗΜΑ, ΕΙ
 ΤΙΣ ΑΡΕΤΗ Κ[ΑΙ] ΕΙ ΤΙΣ ΕΠΑΙ | ΝΟΣ, ΤΑΥΤΑ
 ΛΟΓΙΖΕΣΘΕ². Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

2. Η ΑΓΙΑ ΘΕΚΛΑ (0,20 × 0,27,5 μ.). Ἐλαιο-
 γραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Προσκυνητῆριον ὀπισθεν
 δεξιῦ χοροῦ. Αἱ δύο παλάμαι, διὰ τῆς δεξιᾶς τῶν
 ὀποιῶν κρατεῖ σταυρόν, τὰ ἐπιμάνικα καὶ ὁ φωτο-
 στέφανος εἶναι ἐπαγρυρωμένα. Διατήρησις καλή.
 Ὑπογραφή καὶ χρονολογία: Διὰ χειρὸς Εἰρηναρ-
 χ(ου) Κόβα | τ(οῦ) Χί(ου) | 1945.

Ἱ. μονὴ Ἀγ. Γεωργίου Κουδουνᾶ
 Πριγκήπου³ (Büyükkada).

1. Η ΦΥΓΗ ΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΝ (0,27 × 0,35 μ.).
 Ἐλαιογραφία ἐπὶ ἀντικολλητοῦ. Ὅπισθεν τοῦ ἀρ-
 χιερατικοῦ θρόνου. Διατήρησις καλή. Ἐπιγραφή:
 Ματθ. Β' - ΙΔ' 4. Ὑπογραφή: (Α)ΡΧΗΣ | Κ[ΟΒΑΣ] |.
 Ἄνευ χρονολογίας.

2. Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚ(ΟΥ) (0,74 × 1
 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Δεξιὸν κλίτος. Δια-
 τήρησις καλή. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή: ΑΦΙΕΡΩΜΑ |
 ΟΜΙΛ(ΟΥ) ΧΡΙ(ΣΤ)ΙΑΝΩΝ | ΕΝ ΚΩΝ(ΣΤ)ΑΝΤΙ-
 Ν(ΟΥ)ΠΟΛΕΙ ΕΤΕΙ ΣΩ(ΤΗ)ΡΙΩ ΑἰῶΝΑ'. Ὑπογρα-
 φή: Διασκευὴ ἐκ μωσαϊκῆς εἰκόνης⁵ διὰ χειρὸς Εἰ-
 ρηνάρχ(ου) Κόβα τ(οῦ) Χίου+.

1. O. Erdenen, Ἔργ. μνημ. 90.

2. Φιλπ. 4, 8.

3. —, Ἱστορικὰ ἀναμνησίς. Ἡ ἱερὰ μονὴ Ἁγίου Γεωρ-
 γίου (Κουδουνᾶ), ΕΗ 4 (1937) 209 - 214. Α. Μαλέτσκου, Ἡ ἐν
 τῇ νήσῳ Πριγκήπῳ Ἱ. μονὴ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Κουδουνᾶ.,
 Α. Μ. Βασιλειάδου, Ἱστορία τῆς Πριγκήπου, Ἱσταμποῦλ
 1963, 34 - 40. O. Erdenen, Ἔργ. μνημ. 64-9. Δ. Π. Μάνου, Ἐλ-
 ληνικὰ ἱατρικὰ χρονικά, ΙΣ ἀρ. 40, 10 (1978 - 9) 18.

4. «Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα
 αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, . . .».

5. Πρβλ. τὸ μωσαϊκὸν τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου τῆς
 Μονῆς Δαφνίου (I^a αἰ.). O. M. Dalton, Byzantine Art and
 Archaeology, Νέα Ὑόρκη² 1961, εἰκ. 199.

Ἱ. Μητρόπολις Ἱμβρου καὶ Τενέδου (Imroz, Gökçeada)⁶.

Ναὸδριον Ἀγ. Σπυρίδωνος⁷ Κάστρου⁸.

1. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ (0,46 × 0,61 μ.)⁹. Ἐλαιο-
 γραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

2. Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ (0,45 × 0,60 μ.). Ἐλαιογραφία
 ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

3. ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ (0,48 × 0,62 μ.).
 Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον. Πιθανὴ ἐκτέ-
 λεισις.

4. Ο ΑΓΙΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝ (0,48 × 0,62 μ.)¹⁰. Ἐλαιο-
 γραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

5. Ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΙΟΝ (0,38 × 0,45 μ.). Ἐλαιο-
 γραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Προσκυνητῆριον. Αἱ εἰκόνες
 αὐταὶ ἐξετελέσθησαν κατὰ παραγγελίαν τοῦ Ἱμβρου
 καὶ Τενέδου (νῦν Χαλκηδόνος) Μελίτωνος (1950-
 1963)¹¹. Πιθανῶς περὶ τὸ 1958¹².

6. Α. Μουστοζόδου - Β. Κουτλουμουσιανοῦ, Ὑπόμνημα
 ἱστορικὸν περὶ τῆς νήσου Ἱμβρου, ἐν Ἀλεξανδρεῖα² 1904.
 Α. Πασαδαίου, Ἡ λαϊκὴ ἀρχιτεκτονικὴ τῆς Ἱμβρου, Ἀθήναι
 1973. Β. Γ. Ἀτέση, πρ. Λήμνου, Ἡ ἱερὰ Μητρόπολις Ἱμβρου
 καὶ Τενέδου ἀνὰ τοὺς αἰῶνας, Ἐκκλησία καὶ Θεολογία 2
 (1981) 429 - 505 καὶ ἀνάτ. Ε. Özkan, Ortacag boyunca Gök-
 ceada (Imroz) tarihi, Tarih ve Edebiyat mecmuasi ἀρ. 199,
 7.17 (1981) 33 - 8.

7. Τοῦτο ἀνηγέρθη δαπάνη τοῦ εὐεργέτου Ἱμβρου Ξενο-
 φάντος Γρηγορίου καὶ ἀνεκαίνισθη τὸ 1954 ὑπὸ τοῦ Ἱμβρου
 καὶ Τενέδου Μελίτωνος. —, Ξενοφῶν Γρηγορίου, Ἱμ. 3 (1950)
 167. ΚΠΑ 1953 - 5, 271-2, 283, ἐνθα ἀναφέρονται τὰ σχετικὰ
 πρὸς αὐτὸν ὑπ' ἀρ. 1175 καὶ ἡμερομηνίαν 22.5 καὶ 19.6.1953
 εὐχετικὰ Πατριαρχικὰ πιττάκια. —, Ἑορτὴ Ἀγ. Ξενοφάντος,
 Ἱμ. τευχ. 2, 7 (1955) 66.

8. Α. Μουστοζόδου - Β. Κουτλουμουσιανοῦ, Ἔργ. μνημ.
 56-8.

9. Ο Γ. Βαξεβανίδης κατέχει ἀνθίβολον τῆς εἰκόνης
 ταύτης (0,48 × 0,61,5 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου.
 Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

10. Ο Γ. Βαξεβανίδης κατέχει ἀνθίβολον τῆς εἰκόνης
 ταύτης (0,48 × 0,61,5 μ.) μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς: Ο | ΕΝ | Α |
 ΓΙ | ΟΙΣ | Ο | ΣΙΟΣ | ΞΕ | ΝΟ | (Φ)Ν. Μολυβδοκόνδυ-
 λον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις μετρία. Ἐπὶ τοῦ εἰληταρίου,
 τὸ ὅποιον κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἡ ἐπιγραφή: ΤΑΙΣ ΑΡΕ-
 ΤΑΙΣ ΠΡΟΒΑΙΝΕ ΩΣ | ΠΕΡ ΒΑΘΜΙΣΙ ΤΟΝ Ν(ΟΥ)Ν
 ΑΝΥ | ΨΩΝ ΠΡΑΚΤΙ | ΚΑΙΣ ΘΕΩΡΙΑΙΣ | ΖΗΛΟΥ ΤΑ |
 ΚΑΛΑ ΤΑ ΔΕ ΚΑ | ΚΑ ΑΠΕΧ(ΟΥ). Ἀττὰ ἀπαντὰ καὶ εἰς
 τοὺς Ἀγ. Ἰωάννην τῆς Κλίμακος καὶ Ἀναστάσιον. Κάτω-
 θεν ἐντὸς σταυροῦ τὸ ΚΟΝΤΑΚΙΟΝ | Ἐν αὐλαῖς ἡ | γρύπνη-
 σαι, ταῖς τοῦ | Δεσπότη(ου), | τοῖς πτωχοῖς | σκορπίσαις σ(ου)
 τὸν πλ(οῦ) | τον Μάκαρ ἰ | λαρῶς, σὺν τῇ | συζύγῳ καὶ τέ-
 κνου | σ(ου) διὸ κλη | ρούσθη τὴν θείαν ἀπό | λαυσιν. —,
 Ὁρολόγιον τὸ Μέγα, ἐν Ἀθήναις 1967, 305, ἐκδ. τῆς Ἀπο-
 στολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἄνευ
 ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

11. Κατὰ πληροφориαν τοῦ Χαλκηδόνος Μελίτωνος πρὸς
 τὸν γράφοντα τῇ 23.8.1981. Ο Γ. Βαξεβανίδης κατέχει τηλε-
 γράφημα ἐξ Ἱμβρου πρὸς τὸν Ε. Κόβαν, ἀναφερόμενον εἰς τὴν
 κατασκευὴν τῶν εἰκόνων, μετὰ ἀκόλουθον κείμενον: 139 19
 10.1.1958: hreiazontai eikones templu Hristu 61 × 46 Panayias
 60 × 45 Prodromu 62 × 48 ayiu Ksenofontos 62 × 48 kai
 ayios Speridon proskynitariu 45 × 38 stor telgrafisate timin
 dia na dothi.

12. Κατ' ἐπιστολὴν τοῦ Ἱμβρου καὶ Τενέδου Φωτίου πρὸς
 τὸν γράφοντα τῇ 22.9.1977, αἱ εἰκόνες αὐταὶ, ὡς ὑπαγόμεναι,
 βάσει τοῦ σχετικοῦ νόμου, εἰς τὸ Ἐρκάφιον (Διευθύνσιν ἀφιε-
 ρωθέντων εὐαγῶν καθιδρυμάτων), κατεχωρίσθησαν εἰς ἰδιαι-

Ἐξωκλήσιον Ἀγ. Νικολάου
Πύργου Σχοινοῦδιου¹.

1. **ΙΣ ΧΣ Ο ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡ** (διάμ. 1,17 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Θόλος. Ἀφιερωτική ἐπιγραφή: Δαπάνη τῶν ἀδελφῶν Ἀθηνᾶς, Κλειοῦς καὶ Νικολάου Στυλιανίδη². Ὑπογραφή καὶ χρονολογία: Ἔργον Εἰρηναρχοῦ Κόβα 1950³.

2. **Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ** μεταξύ δύο Ἀγγέλων (1×1,25 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Ὁραία Πύλη⁴.

3. **Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ** (0,40×0,60 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

4. **Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ** (0,40×0,60 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

5. **ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ** (0,40×0,60 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

6. **Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ** (0,40×0,60 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Τέμπλον.

7. **Ο ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ Α** (0,42×0,48 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Πιθανῶς ἰ. Βῆμα.

8. **Ο ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ Β** (0,24×0,45 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου⁵. Τέμπλον⁶.

Ἱ. Μητρόπολις Καρπενησίου.

Ἱ. ναὸς Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου χωρίου Κρέντη.

1. **Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ** (0,30×0,40 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ.

2. **Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ** (0,30×0,40 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ.

τερον βιβλίον ἀναπαλλοτριῶν ἀντικειμένων (Demirbas), τοῦ ὁποῦ ἀντίγραφον ἀπεστάλη καὶ εἰς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν Βακουφίων τοῦ Νομοῦ Δαρδανελλίων (Canakkale). Μετὰ τὸ 1964/5, ὅτε ἐγένετο ἡ ὀριστικὴ ἐγκατάλειψις τῆς Κοινότητος Κάστρου, ἡ τύχη αὐτῶν παραμένει ἀγνωστος. Κατὰ πληροφωρίας ὁμοῦ τοῦ Μ. Γιαλιᾶ, τέως δημοδιδασκάλου τοῦ Κάστρου καὶ γραμματέως τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς τῆς Κοινότητος, ὡν δὲ γραμματέως τῆς Κοινότητος Σταυροδρομίου, πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 29.12.1977, αἱ εἰκόνες αὐταὶ μετ' ἄλλων ἀρχικῶς μετεφέρθησαν εἰς τὸν ἰ. ναὸν Ἀγ. Μαρίνης Κάστρου, καὶ περὶ τὸ τέλος τοῦ 1974 ἐκλειδώθησαν ἐντὸς κιβωτίων καὶ μετεκομίσθησαν εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν τῆς Παναγίας Ἰμβρου.

1. *Α. Μουστοξίδου - Β. Κουτλουμουσιανοῦ*, Ἔργ. μνημ. 61.

2. Κατ' ἐπιστολὴν τοῦ Γ. Μουχάλη πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 9.1.1978, ἡ ἐν λόγῳ οἰκογένεια ἦτο ἰδιοκτήτρια τοῦ ἐξωκλήσιου τούτου, τὸ ὅποιον κατηδάφισαν, κατόπιν ἀπαλλοτριώσεως αὐτοῦ ἐκ μέρους τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν κατὰ τὸ 1964, ὅτε αἱ εἰκόνες του μετεφέρθησαν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς.

3. Οἶκον. Π. Κουζινοῦ, ἰ. προϊσταμένου Σχοινοῦδιου, Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν γράφοντα, ἐν Σχοινοῦδιῳ 10.9.1980. Κατ' αὐτὴν τὴν ἰδίαν ἀφίερωσιν, ὑπογραφήν καὶ χρονολογίαν, φέρουν καὶ αἱ ἐπόμεναι πέντε εἰκόνες.

4. Πρβλ. τὴν παράστασιν τῆς ὀπισθίας ὄψεως τῆς Ὁραίας Πύλης τοῦ ἰ. ναοῦ Ἀγ. Γεωργίου Καρύπτη Ἀντιγόνης καὶ τὴν τοῦ ἄνω μέρους τῆς θύρας τοῦ Διακονικοῦ τοῦ Παρεκκλησίου τοῦ Ἀγ. Χαλαλῆπου Ταταούλων. *Α. Παπᾶ*, Εἰρηναρχος Κόβας. 435 καὶ σ. 13, πλν. 16 τῆς παρούσης ἐργασίας.

5. Κατὰ τὸ σημεῖωμα τοῦ Οἴκον. Π. Κουζινοῦ, πρὸς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Ἰμβρου καὶ Τενέδου τῇ 25.1.1978.

6. Κατὰ πληροφωρίας τοῦ Ἰμβρου καὶ Τενέδου Φωτίου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 6.10.1977. Πρβλ. καὶ Ἰακώβου, Ἀμερικῆς, Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν γράφοντα, Νέα Ὑόρκη 6.9.1977.

3. **Ο ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ** (0,30×0,40 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ.

4. **Η ΣΥΛΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ** (0,30×0,40 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Αἱ ἀνωτέρω εἰκόνες, πιθανῶς τοῦ τέμπλου, εὐρίσκονται εἰς καλὴν κατάστασιν καὶ φέρουν τὴν ἀφιερωτικὴν ἐπιγραφήν: **ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΜΒΡΟΥ ΚΑΙ ΤΕΝΕΔΟΥ ΜΕΛΙΤΩΝΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΩΝ** 1951. Ἄνευ ὑπογραφῆς.

5. **Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ** (0,73×1,46 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ.

6. **Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ** (0,73×1,46 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Παρίσταται ὡς Δεομένη.

7. **Ο ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ** (0,73×1,46 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ.

8. **Η ΣΥΛΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ** (0,73×1,46 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ. Αἱ ἀνωτέρω εἰκόνες, πιθανῶς τοῦ τέμπλου, εὐρίσκονται εἰς καλὴν κατάστασιν καὶ φέρουν τὴν ἀφιερωτικὴν ἐπιγραφήν: **ΔΕΗΣΙΣ ΤΩΝ ΔΟΥΛΩΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΝΤΑΛΛΑ⁷ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΙΑΣ ΑΥΤΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ** 1954. Ἄνευ ὑπογραφῆς⁸.

Ἱ. Μητρόπολις Χίου.

Ἱ. ναὸς Ἀγ. Γεωργίου Λιθίου.

ΜΡ ΘΥ μετὰ τοῦ **ΙΣ ΧΣ**. Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Ἐλεούσης. Τὴν εἰκόνα ἐξετέλεσε κατὰ τὸ ἥμισυ ὁ Μ. Σφακιανοῦδης ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν καὶ τὰς διορθώσεις τοῦ Ε. Κόβα. Διατήρησις καλὴ. Κάταθεν ἐξάστιχος, σχεδὸν ἐσβεσμένη, ἐπιγραφή⁹: **ΤΗΝ ΠΑΣΑΝ ΕΛΠΙΔΑ ΜΟΥ**¹⁰... Περὶ τὸ 1950¹¹.

Ἐκκλησία τῆς Ρώμης.

Ναὸς τις ἐν Ρώμῃ¹².

Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ «ΡΟΔΟΝ ΤΟ ΑΜΑΡΑΝΤΟΝ»¹³. Ἐλαιογραφία. Τὴν εἰκόνα ἤρχισεν ὁ Ε. Κόβας καὶ

7. Κατὰ πληροφωρίας τοῦ Χαλκηδόνος Μελίτανος πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 23.8.1981, ὁ Β. Ντάλλας, ὁ ὁποῖος ἦτο θεῖος αὐτοῦ, παρήγγειλεν τὰς εἰκόνας ταύτας κατὰ σύστασιν του εἰς τὸν Ε. Κόβαν καὶ τὰς ἀφίερωσεν εἰς τὸν ναὸν τούτου τοῦ Καρπενησίου, ἐκ τοῦ ὁποῦ καὶ κατήγετο.

8. Κατ' ἐπιστολὴν τοῦ Καρπενησίου Νικολάου πρὸς τὸν γράφοντα, ἐν Καρπενησίῳ 15.9.1981.

9. Κατ' ἐπιστολὴν τοῦ π. Σ. Κλωστερίδου πρὸς τὸν γράφοντα, ἐν Λιθίῳ 20.8.1981.

10. Πρβλ. τὴν εὐχὴν τοῦ Ἀγ. Ἰωαννικίου. —, Ὁρολόγιον τὸ Μέγα. 180.

11. Κατ' ἐπιστολὴν τοῦ Μ. Σφακιανοῦδης πρὸς τὸν γράφοντα, ἐν Ἀθήναις 9.2.1975, 4, ἡ εἰκὼν ἐδωρήθη ὑπ' αὐτοῦ τὸ 1951 εἰς τὸν ναὸν τοῦ χωρίου τούτου, ἐκ τοῦ ὁποῦ κατήγετο οἱ γονεῖς του.

12. Κατὰ πληροφωρίαν τοῦ π. Θ. Βαρσάμη πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 12.2.1975.

13. *Δ. Ι. Πάλλα*, Ἡ Θεοτόκος Ζωοδόχος Πηγὴ. Ἡ Θεοτόκος Ρόδον τὸ Ἀμάραντον. Ἡ ζωγραφικὴ στὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ τὴν Ἀλωση, *ΑΔ* 26 (1971) 201 - 263. *Τοῦ Αὐτοῦ*, Ἡ Θεοτόκος Ρόδον τὸ Ἀμάραντον. Εἰκονογραφικὴ ἀνάλυσις,

συνεπλήρωσεν ὁ Κ. Robolowski¹. Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1970-2².

Ἰδιώται.

Ἄρκετὰ ἔργα τοῦ Ε. Κόβα ὑπὸ μορφὴν τελειάν, ἡμιτελῆ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἤττον ἢ καὶ ὡς σχέδια εὐρίσκονται εἰς ἰδιώτας, κληρικοῦς ἢ λαϊκοῦς, Ἕλληνας ἢ ξένους τῆς Πόλεως καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Προέρχονται ἐκ παραγγελιῶν πρὸς τὸν καλλιτέχνην, ἐξ ἀγορᾶς ἢ ἐδωρήθησαν ὑπ' αὐτοῦ ἐκ διαφόρων ἀφορμῶν πρὸς τὰ πρόσωπα ταῦτα. Τέλος ὑπάρχουν καὶ ἱκανά, τὰ ὁποῖα περιῆλθον μετὰ τὸν θάνατόν του εἰς ὠρισμένους φίλους αὐτοῦ, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἰδιαίτεράν θέσιν κατέχουν τὰ τοῦ Γ. Βαξεβανίδου καὶ Κ. Α. Γρίβα. Τὰ ἔργα ταῦτα εἶναι τὰ ἐξῆς:

Βασιλεῖς Παῦλος καὶ Φρειδερίκη (†).

Εἰκὼν. Κατὰ παραγγελίαν τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου Α' ³.

Ἐλενοπούλεως Ἀθανάσιος Παπᾶς⁴.

1. Η ΕΓΕΡΣΙΣ Τ(ΟΥ) ΛΑΖΑΡ(ΟΥ) (0,28 × 0,35,9 μ.) (πίν. 22). Ἐλαιογραφία ἐπὶ θόνης καὶ ξύλου. Διατήρησις μετρία. Ὅπισθεν ὁ ἀγαπητὸς εἰς τὸν Ε. Κόβαν μετ' εὐρυλήκτων κεραιῶν σταυρὸς μετὰ τῶν συντμήσεων ΙΣ ΧΣ | ΝΙ ΚΑ καὶ τῆς ἐπιγραφῆς: † (ΠΡ)ΟΣ | ΔΟ | ΚΩ | (ΑΝ)Α | (ΣΤ)Α | ΣΙΝ † ⁵. Κάτωθεν ἐσβεσμένη ἐξάστιχος ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφὴ⁶,

καταγωγὴ τοῦ τύπου, ΑΔ 26 (1971) 225 - 238. Κ. Δ. Καλοκώρη, Ἔργ. μνημ. 205 - 6. Κατὰ πληροφῶριαν ὁμοῦ τοῦ Β. Ζάμπογλου τῆ 1.3.1975 καὶ τοῦ Γ. Βαξεβανίδου τῆ 11.5.1976 πρὸς τὸν γράφοντα, ἡ εἰκὼν παριστᾷ τὴν Παμμακαρίστον καὶ εἶναι ὡσείδης.

1. Πολωνικῆς καταγωγῆς νεοεμπρεσιονιστῆς καὶ γνωστὸς ἐν τῇ Πόλει ζωγράφος, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἐμαθήτευσαν μερικαὶ Πολίτισσαι ζωγράφοι τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, ὡς ἡ Ἐλένη Ἀλευροπούλου, Καλλιόπη Κοτσίφη, Μάγδα Δεμιρτζή (Τεμπερικολοῦ) καὶ Σιμόνη Ἀλέξη Τσίτσιη.

2. Κατὰ πληροφῶριαν τοῦ π. Θ. Βαρσάμη πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 14.2.1975, ἡ εἰκὼν παρηγγέλη εἰς τὸν Ε. Κόβαν ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Πόλει Ὀδυνιῶν δι' ἓνα ναὸν τῆς Ρώμης, Πρωτοσυκελλεύοντος τοῦ Λύστρων (νῦν Πριγκηποννήσων) Καλλινοῦ (1970 - 2).

3. Κατὰ πληροφῶριαν τοῦ Μ. Σφακιανοῦδῃ πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 22.10.1980.

4. Κάτοικος Istanbul, Bahariye, Saîr Lâtifi Sok. 17/3, Kadıköy.

5. Ἡ ἐκ τοῦ ἐνδεκάτου ἄρθρου τοῦ Συμβόλου τῆς Πίσσεως ἐπιγραφὴ αὕτη, —, Ὁρολόγιον τὸ Μέγα. 15, ἡ ὁποία ὡς ἄριστα ἐναρμονίζεται μετὰ τοῦ ἐμπροσθεν παρισταμένου θέματος τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου, κατὰ πληροφῶριαν τοῦ Γ. Βαξεβανίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 19.4.1974, ἐχαράχθη τῇ φροντίδι αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιθυμίου πλακὸς τοῦ τάφου τοῦ καλλιτέχνη εἰς τὴν Α' θέσιν τοῦ Κοιμητηρίου τοῦ Ἁγ. Ἐλευθερίου Ταταούλων. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Συνοδικόν. 414 ὕποσημ. 51.

6. Κατὰ πληροφῶριαν τοῦ Γ. Βαξεβανίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 11.5.1976, ἡ εἰκὼν ἀρχικῶς εἶχε δωρηθῆ ὑπὸ τοῦ Ε. Κόβα εἰς τὴν θυγατέρα τῆς φιλικῆς του οἰκογενείας τῶν Ξανθοπούλων, μετὰ τῆς ἀφιέρσεως, τὴν ὁποίαν ἀπέξεσεν ἀργότερον ὁ καλλιτέχνης, ὅτε ἔλαβεν αὐτὴν ὀπίσω, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ νέος τῆς οἰκογενείας εἶχεν ξελογιάσει τὴν ἀνεψιάν του, προσέτι δὲ ἐπλήγη καὶ ἐκ τῶν γεγονότων τῆς 6/7.9.1955.

ἐκτὸς τοῦ τελευταίου αὐτῆς στίχου: ἐν Φαναρίῳ ἔτει α' ἄνγ' μηνὶ δὲ Ἰουνίῳ +. Ὑπογραφή: (Α[ΡΧΗΣ] Κ[ΟΒΑΣ])⁷.

2. Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΤΡΟΠΑΙΟΦΟΡΟΣ (0,35 × 0,44 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ θόνης καὶ ξύλου. Διατήρησις καλὴ. Ὅπισθεν ὁ μετ' εὐρυλήκτων κεραιῶν σταυρὸς μετὰ τῶν συντμήσεων Α | ΙΣ ΧΣ | ΝΙ ΚΑ | Ω, καὶ τῆς ἀφιερωτικῆς ἐπιγραφῆς: Ἐν Κωνσταντίν(ου) πόλει, ἔτει σωτηρίῳ α' ἄμῃ μηνὶ ἀπριλίῳ | ἡμέρᾳ Παρασκευῆ, (23ῃ). | τῷ πεφιλημένῳ | ΓΕΩΡΓΙῳ Ε. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ | ὁ φίλων | ΑΧΙΛΛΕΥΣ Α. ΓΡΑΜΜΑΤΙΔΗΣ. Ὑπογραφή καὶ χρονολογία: Διά | χειρὸς Εἰρηναρχ(ου) | Κόβα τ(οῦ) Χί(ου) | κγ' ἀπριλί(ου) α' ἄμῃ⁸.

3. ΜΡ ΘΥ μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ (0,23,5 × 0,30 μ.) (πίν. 23). Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Ὁδηγητριάς⁹. Ἡμιτελής. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

4. Η ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ (0,35 × 0,89,5 μ.). Ἐγχρωμος σινικὴ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Ἀνθίβολον τοῦ κεντρικοῦ κατὰ μήκος τμήματος τοῦ ἀντιγράφου τοῦ Ε. Κόβα ἐκ τῆς δμωνύμου εἰκόνης τοῦ Πατριαρχικοῦ ἰ. ναοῦ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου ἐν Φαναρίῳ¹⁰. Διατήρησις καλὴ. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας¹¹.

5. Ἡ δεξιὰ παλάμη τῆς Παμμακαρίστου (0,20 × 0,21 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλὴ. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

6. Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ (0,16,5 × 0,23,5 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινικὴ μελάνη, χρησιμοποιηθέντα ἐπὶ χάρτου τμηματικῶς καὶ ἀμφιπροσώπως. Παρίσταται κατὰ τὸν Παλαιοδιαθητικὸν τύπον¹². Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

7. Ο | Α | ΓΙΟΙΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ (0,34,5 × 0,49 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Ἀνθίβολον. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

8. Περιπλοκάδες (0,35 × 0,99,5 μ.)¹³. Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλὴ. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

Σασίμων Ἱερεμίας Καλλιγώργης¹⁴.

ΜΡ ΘΥ μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ (0,29,5 × 0,37,5 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον

7. Ἡ εἰκὼν μετὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 3 καὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 7 σχεδίου προέρχονται ἐκ δωρεᾶς τοῦ Γ. Βαξεβανίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 24.4.1974 καὶ 22.10.1980.

8. Ἡ εἰκὼν προέρχεται ἐξ ἀγορᾶς ἐκ τοῦ ἐν Χαλκιδῶν ἀρχαιοπώλου V. Cetiner.

9. Κ. Δ. Καλοκώρη, Ἔργ. μνημ. 60 - 6.

10. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρηναρχος Κόβας. 430 καὶ πίν. 3 τῆς παρούσης ἐργασίας.

11. Τὸ σχέδιον τοῦτο μετὰ τῶν ὑπ' ἀρ. 5, 6 καὶ 8 προέρχονται ἐκ τῶν καταλοίπων τοῦ καλλιτέχνη, τῶν δοθέντων εἰς τὸν γράφοντα ὑπὸ τοῦ Μελιτηνῆς Ἰωακείμ.

12. R. M. Mainka, Andrej Rublev's Dreifaltigkeitsikone. Geschichte, Kunst, Sinngehalt des Bildes, Ἐτταλ 1964.

13. Πρβλ. ὠρισμένα φωτικὰ μοτίβα τοῦ διακόσμου τῶν τοίχων τοῦ Συνοδικοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Α. Παπᾶ, Συνοδικόν. 415, πίν. 4, 10, 12.

14. Κάτοικος Foyer Hellénique de Jeunes. Petite Voie des Vignes 92290 - Chatenay - Malabry.

της Ὀδηγητρίας. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. Περί τοῦ 1965¹.

Οἶκον. Παναγιώτης Θεοδωρίδης².

(Ο Α[ΓΙΟΣ]) | Π | Α | Ν | ΤΕ | Λ | Ε | Η | Μ | Ω | Ν
(0,22.8 × 0,29 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Διατήρησις μετρία. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή: + ΑΦΙΕΡΩΜΑ | ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ | Δ. ΤΣΟΓΚΑΛΗ. Ἐπογραφὴ καὶ χρονολογία: Χεῖρ Εἰρηνάρχου | ΑἰΜΒ³.

Πρ. Μ. Ἀρχιδιάκ. Μελέτιος Κριθιώτης⁴.

ΜΡ ΘΥ μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ (0,25 × 0,45 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Ἐνυπόγραφος. Πρὸ τοῦ 1943⁵.

Δρ. Γεώργιος Ἀδόσσογλου⁶.

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ (0,25.5 × 0,36 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ὀθόνης καὶ ξύλου παλαιῆς εἰκόνας. Ἡμιτελής. Διατήρησις μετρία⁷.

Μαγδαληνὴ Ἀλεξανδρίδου⁸.

ΜΡ ΘΥ | Η ΓΛΥΚΟΜΙΑ(ΟΥ)ΣΑ (0,17 × 0,22 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. 1956⁹.

Ἀδαμάντιος Ἀνεστίδης¹⁰.

ΜΡ ΘΥ μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ (0,21 × 0,27.5 μ.). Ὠρογραφία ἐπὶ ξύλου. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Ὀδηγητρίας. Τὰς σάρκας, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πόδες εἶναι ἡμιτελεῖς, ἐξετέλεσεν ὁ Ε. Κόβας, ἐνῶ τὰ λοιπὰ ὁ Α. Ἀνεστίδης¹¹. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

Βαρβάρα Ἀστυνάρογλου¹².

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ | Η

1. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Χ. Χαρισιάδου πρὸς τὸν γράφοντα κατὰ τὸ 1980, ἡ εἰκὼν ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ Ε. Κόβα εἰς αὐτὸν καὶ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν Σαστίμαν Ἱερεμίαν ἐπὶ τῇ προαγωγῇ του εἰς ἐπίσκοπον τὸ 1970.

2. Κάτοικος Istanbul, Recer Pasa Cad. 15/14, Taksim.

3. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Οἴκον. Π. Θεοδωρίδου πρὸς τὸν γράφοντα, ἡ εἰκὼν ἐξετέλεσθη διὰ τὴν οἰκογένειαν τῆς Ἀθηνᾶς Σαρόγλου-Ξανθοπούλου, ἡ ὁποία τῇ 23.10.1974 τὴν ἐδωρήσεν εἰς αὐτόν.

4. Κάτοικος Ἀθηνῶν, Αἰόλου 4, Π. Φάληρον.

5. Ἡ εἰκὼν ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ Ε. Κόβα εἰς αὐτόν ἐπὶ τῇ προαγωγῇ του εἰς Μ. Ἀρχιδιάκον τὸ 1943. Μ. Κριθιώτου, Ἐπιστολαὶ πρὸς τὸν γράφοντα, Ἀθῆναι 1.2. καὶ 18.3.1975, 1.

6. Κάτοικος Istanbul, Aslan Yatagi Sok. 33, Cihangir.

7. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Γ. Βαξεβανίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 20.10.1980, ἡ εἰκὼν ἐδωρήθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν Γ. Ἀδόσσογλου.

8. Κάτοικος Istanbul, Günesli Sok. 46/5, Cihangir.

9. Κατὰ πληροφορίαν τῆς Μ. Ἀλεξανδρίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 11.6.1981.

10. Κάτοικος Ἀθηνῶν, Βρυούλων 11 - 15B, Ἄνω Πεύκη.

11. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Α. Ἀνεστίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 2.11.1975.

12. Κάτοικος Ἀθηνῶν.

ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ (0,27 × 0,35 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Χρονολογία: ζ.τ.β.α.ἄν¹³.

Γρηγόριος Βαξεβανίδης¹⁴.

α. Ἐλαιογραφίαι:

1. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ (0,30 × 0,39.5 μ.). Ντουραλίτ. Ἡμιτελής.

2. ΙΣ ΧΣ | Ο ΣΩ | ΤΗΡ (0,26 × 0,34.3 μ.). Ντουραλίτ. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς.

3. Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ (0,18 × 0,22.5 μ.). Ντουραλίτ. Ἡμιτελής. Διατήρησις καλή.

4. ΜΡ ΘΥ | Η ΟΔΗ | ΓΗ(ΤΡ)ΙΑ (0,26 × 0,34.3 μ.). Ντουραλίτ. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

5. Η | ΚΥΡΙΑ | (ΤΩ) | Ν | ΑΓΓΕ | ΛΩΝ¹⁵ (0,35 × 0,46 μ.). Ντουραλίτ ἐπὶ ξύλου. Ἡμιτελής. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

6. Η ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ. Λίαν μικρῶν διαστάσεων. Ἀντίγραφον ἐκ τῆς ὁμώνυμου εἰκόνας τοῦ Πατριαρχικοῦ ἱ. ναοῦ Ἁγ. Γεωργίου ἐν Φαναρίῳ¹⁶.

7. Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΜΟΥΧΛΙΟΥ¹⁷.

8. ΜΡ ΘΥ μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ (0,23.5 × 0,30 μ.). Ξύλον. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Ὀδηγητρίας. Ἡμιτελής. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

9. Ο Α | ΓΙ | (ΟΣ) | ΙΩ[ΑΝΝΗΣ] | Ο | (ΠΡ)Ο | ΔΡΟ | ΜΟΣ (0,26 × 0,34.3 μ.). Ντουραλίτ. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

10. ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ (0,34 × 0,49.5 μ.). Ξύλον. Ἡμιτελής. Διατήρησις καλή.

11. ΙΩ[ΑΝΝΗΣ] Ο ΠΡΟ | ΔΡΟ | ΜΟΣ (0,38 × 0,55 μ.). Ξύλον. Ἡμιτελής. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

β. Σχέδια:

12. Κεφαλὴ Αὐτοκράτορος (0,18.5 × 0,24.2 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

13. ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤ' ΚΑΝΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ. Ὑδατοχρώματα ἐπὶ ψευδοπεργαμηνῆς. Ἀντίγραφον ἐκ τῆς μικρογραφίας τῆς Συλλογῆς θεολογικῶν πραγματειῶν τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰωάννου ΣΤ' Καντακουζηνοῦ, Ἐλλην. χειρ. 1249 (1347 - 1354) τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῶν Παρισίων¹⁸.

14. Η ΑΓ[ΙΑ] ΙΣΑ | ΠΟ(ΣΤ)ΟΛΟΣ | ΕΛΕΝΗ

13. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Γ. Βαξεβανίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 11.5.1976 καὶ 20.10.1980.

14. Νῦν κάτοικος Ἀθηνῶν, Βασιλέως Παύλου 128, Βούλα.

15. Κ. Δ. Καλοκώρη, Ἔργ. μνημ. 37.

16. Γ. Α. Σωτηρίου, Κειμήλια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐν Ἀθῆναις 1937, 23 - 4, πίν. 9. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Γ. Βαξεβανίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 11.5.1976, τὸ εἰκονίδιον τοῦτο ἔφερεν ὁ Ε. Κόβας πάντοτε εἰς τὸν θύλακον του.

17. Γ. Α. Σωτηρίου, Ψηφιδωτὰ εἰκόνας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 11 (1936) 70 - 81, εἰκ. 5-7. Γενναδίου, Ἡλιοπόλεως καὶ Θείρων, Ἱστορία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Ἀθῆναι 1953, 1, πίν. 8.

18. Πρβλ. Α. Grabar, La peinture byzantine, Γενεύη 1953, 184.

(0,12,5 × 0,28 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

15. Ἡ ἐν Σηλυβρία, ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει τῆς Βασιλόπαιδος Θεοδώρας τῆς Καντακουζηνῆς εἰς Προῦσαν τῆς Βιθυ | νίας πρὸς τὸν ἑαυτῆς σύζυγον Σουλτάν Ὁρχάν, γενο | μένη ὑπέρλαμπρος πρόκυψις (0,22 × 0,29 μ.). Ἐγχρωμος σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

16. Ἡ ἐν Σηλυβρία, ἐπὶ τῇ ἀπελεύσει τῆς βασιλίδος | Θεοδώρας τῆς Καντακουζηνῆς εἰς Προῦσαν τῆς | Βιθυνίας πρὸς τὸν ἑαυτῆς σύζυγον Σουλτάν | Ὁρχάν, γενομένη ὑπέρλαμπρος πρόκυψις (0,32 × 0,42 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

17. Η | ΕΥΣΕ | ΒΕ(ΣΤ)Α | ΤΗ | ΑΥ | Γ(ΟΥ)-(ΣΤ)Α | (ΑΓ)ΙΑ | ΘΕ | Ο | ΔΩ | ΡΑ (0,13,8 × 0,29,5 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

18. ΑΓΓΕΛΟΣ (0,23 × 0,47 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

19. Ο ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ | Γ(ΑΒ)ΡΗΛ | (0,12 × 0,27,5 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

20. Ο ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ | ΓΑΒΡΙΗΛ (0,13,8 × 0,28,8 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

21. Ο (ΑΡ)ΧΑΓΓΕΛΟΣ | ΜΙΧ(ΑΗ)Λ | Ο ΜΕΓΑΣ ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ (0,12,5 × 0,17 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας².

22. Ο ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ | ΜΙΧ(ΑΗ)Λ (0,12 × 0,28 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

23. ΑΡΧΩΝ ΜΙΧΑΗΛ (0,16 × 0,20,4 μ.). Μολυβδοκόνδυλον, κρητιδογραφία καὶ ἐγχρωμος σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

24. Ο ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ | ΜΙΧ(ΑΗ)Λ (0,14 × 0,29,8 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

25. ΜΡ ΘΥ (0,20 × 0,25 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

26. ΜΡ ΘΥ | Η ΑΚΑ | ΘΙ | (ΣΤ)ΟΣ³ (0,22 × 0,31,5 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ ὕδατοχρώματα ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας⁴.

27. ΘΕΟΤΟΚΟΣ | Η ΒΡΕΧ(ΟΥ)ΣΑ (0,13,5 × 0,17 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

28. ΜΡ ΘΥ μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ (0,19 × 0,25,5 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ ὕδατοχρώματα ἐπὶ χάρτου. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Γλυκοφιλοῦσης. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

29. ΜΡ ΘΥ μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ (0,23,2 × 0,31,5 μ.). Ἐγχρωμος σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Γλυκοφιλοῦσης. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

30. ΜΡ ΘΥ | Η | Ε | ΔΕ | (ΟΥ) | ΣΑ (0,16 × 0,21 μ.). Μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἐπὶ τοῦ εἰληταρίου τοῦ Κυρίου ἢ ἐπιγραφῆ: (ΠΝ)ΕΥ-ΜΑ Κ(ΥΡΙ) (ΟΥ) ΕΠ' ΕΜΕ (ΟΥ) | ΕΝΕΚΕΝ | ΕΧΡΙΣΕ | ΜΕ ΕΥΑΓΓ | ΕΛΙΣΑΣΘΑΙ | ΠΤΩΧΟΙΣ ΑΠΕ(ΣΤ)ΑΛΚΕ⁵. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

31. ΜΡ ΘΥ | Η ΕΛΕ(ΟΥ)ΣΑ (0,17 × 0,21,5 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

32. ΜΡ Θ(ΟΥ) | Η ΕΛΕ(ΟΥ)ΣΑ (0,21 × 0,28 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἐπὶ τοῦ εἰληταρίου τοῦ Κυρίου ἢ ἐπιγραφῆ: ΠΝΕΥΜΑ | ΚΥΡΙ(ΟΥ) | ΕΠ' ΕΜΕ | (ΟΥ) ΕΝΕ | ΚΕΝ | ΕΧΡΙΣΕ | ΜΕ. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

33. ΜΡ ΘΥ | Η | Ε | ΔΕ | ΟΥ | ΣΑ (0,23 × 0,29,5 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

34. Ἡ κεφαλὴ τῆς ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΥ (0,26 × 0,35 μ.). Μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

35. Ο ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ | Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ | Ο ΑΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ (0,29 × 0,40 μ.). Ὑδατογραφία ἐπὶ χαρτονίου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

36. Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ (ΤΗ)Σ Θ[ΕΟΤΟ]Κ(ΟΥ) (0,17,5 × 0,23,5 μ.). Σινική μελάνη καὶ κρητιδογραφία ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

37. Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ. Χρώματα ἐπὶ ψευδοπεργαμηνῆς.

38. Οἱ ἀπό(στ)ολοὶ θρην(ο)ν | τὴν Παναγίαν | Ἀγ. Λαύρα (0,12,5 × 0,17 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Ἀντίγραφον ἐκ τοιχογραφίας Θεοφάνους τοῦ Κρητῶς (1535). Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

39. Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩ[ΑΝΝΗΣ] | Ο | (ΠΡ[Ο]Δ)[Ρ]Ο- [Μ]ΟΣ (0,18 × 0,26 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

40. Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ (0,36 × 0,69 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Ἀνθίβολον τῆς σχετικῆς εἰκόνας τοῦ ἄμβωνος τοῦ

5. Ἀντικεῖ μᾶλλον εἰς τὸν τύπον τῆς Κυκκωτίσσης, ἢ ὅποια ἀποτελεῖ παραλλαγὴν τῆς Ἐλεούσης. Κ. Δ. Καλοκώρη, Ἔργ. μνημ. 69.

1. D. I. Pallas, Ἔργ. μνημ.

2. Πρβλ. τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν (ΙΔ' αἰ.). I. Hutter, Frühchristliche Kunst byzantinische Kunst, Στουτγάρδη 1968, εἰκ. 177.

3. Κ. Δ. Καλοκώρη, Ἔργ. μνημ. 39.

4. Τοῦτο πιθανῶς εἶναι ἀνθίβολον τῆς σχετικῆς εἰκόνας τοῦ ἰ. ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μουχλίου. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 431.

ι. ναοῦ Ἁγ. Δημητρίου Ταταούλων¹. Διατήρησις μετρία.

41. Ο ΑΓΙΟΣ Λ(ΟΥ)ΚΑΣ (0,22.8 × 0,30.3 μ.). Ὑδατογραφία ἐπὶ χαρτονίου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

42. ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΠΕΤΡΟΣ, ΠΑΥΛΟΣ καὶ ΣΤΕΦΑΝΟΣ (0,55.5 × 0,58 μ.). Ὑδατοχρώματα ἐπὶ χαρτονίου. Ἀντίγραφον ἐκ τῶν τοιχογραφιῶν τοῦ ἱ. ναοῦ Ἁγ. Θέκλης (Toklu Dede)² (Θ' αἰ.). Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

43. (Ο ΑΓΙΟΣ) ΑΝ | ΔΡ | Ε | Α | Σ | Ο | (ΠΡ)Ω | ΤΟ | ΚΛΗ | ΤΟΣ (διάμ. 0,09.4 μ.). Ἐγχρωμος σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

44. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (0,10 × 0,17 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Ἐπιτίτλον³. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

45. Ο | ΑΓΙ | ΟΣ | ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ | Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ (0,13.9 × 0,29.7 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἐπὶ τοῦ εἰληταρίου, τὸ ὅποιον κρατεῖ δι' ἄμφοτέρων τῶν χειρῶν, ἡ ἐπιγραφή: Ο ΘΕΟΣ Ο ΑΓΙΟΣ Ο ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΑΝΑΠΑΥ | ΟΜΕΝΟΣ | ΤΡΙΣΑΓΙΟΣ⁴. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

46. Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩ[ΑΝΝΗΣ] | Ο (ΧΡ)ΥΣΟ(ΣΤ)ΟΜΟΣ (0,13.8 × 0,29.6 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

47. Ο ΑΓΙ | ΟΣ | ΑΘ(ΑΝ)ΑΣΙ | ΟΣ | ΑΛΕΞ(ΑΝ)-(ΔΡ)ΕΙ)ΑΣ (0,12 × 0,27.5 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

48. Ο ΑΓΙΟΣ | ΚΥΡΙΛΛΟΣ | ΑΛΕΞ(ΑΝ)ΔΡΕΙΑΣ (0,13.7 × 0,29.4 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἐπὶ τοῦ εἰληταρίου, τὸ ὅποιον κρατεῖ δι' ἄμφοτέρων τῶν χειρῶν, ἡ ἐπιγραφή: ΕΞΑΙΡΕ | (ΤΩ)Σ (ΤΗ)Σ | ΠΑΝΑ | ΓΙΑΣ Α | ΧΡΑΝ | Τ(ΟΥ)⁵. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

49. Ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ (0,13 × 0,28.2 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

50. Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (0,12 × 0,28 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

51. Ο ΑΓΙΟΣ | ΠΟΛΥΚ(ΑΡ)ΠΟΣ | ΣΜΥ(ΡΝΗ)Σ (0,12 × 0,28 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

1. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 435.

2. Κ. Α. Γρίβα, Ἱστορικά σημειώματα. Ὁ βυζαντινὸς ναὸς τῆς μεγαλομάρτυρος Θέκλης, Α 8, 9, 10.11.7 (1932) 3. Α. Πασαδαίου, Τὸ φέρον τὴν ἐπανομίαν Τοκλού Ἰμπραχίμ Ντεντέ βυζαντινὸν κτήριον, Ἀρχαιολογικὴ Ἐφημερίς (1969) 80 - 124 καὶ ἀνάτ.

3. Τὰ ὑπ' ἀρ. 42 καὶ 43 σχέδια πιθανῶς εἶναι ἀντίβολα τῶν ἐπιτίτλων τῆς ἐφημερίδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Ἀπόστολος Ἀνδρέας. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 442.

4. Ἀρχὴ τῆς Εὐχῆς τοῦ Τρισαγίου Ὑμνου. Θεία Λειτουργία. 42. Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ, Ἔργ. μνημ. 190.

5. Ἐκφάνησις τῆς Θείας Λειτουργίας μετὰ τὸν καθαγιασμὸν τῶν Τιμίων Δώρων. Θεία Λειτουργία. 51. Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ, Ἔργ. μνημ. 190.

52. Ο ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜ(ΠΗ)Σ (0,13.7 × 0,28 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

53. Ο | Τ(ΟΥ) ΧΡΙΣΤΙ(ΟΥ) | (ΠΡ)Ω | (ΤΟ) | ΜΑ(ΡΤ)ΥΣ | Α | ΓΙΟΣ | ΣΤΕ | ΦΑ | ΝΟΣ (0,14 × 0,29.7 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

54. Ο ΑΓΙΟΣ | ΣΤΕΦ(ΑΝ)ΟΣ | Ο ΝΕΟΣ | ΟΜΟΛΟΓΗ(ΤΗ)Σ (0,12 × 0,28 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἐπὶ τοῦ εἰληταρίου, τὸ ὅποιον κρατεῖ διὰ τῆς ἀρστερᾶς, ἡ ἐπιγραφή: ΕΙ ΤΙΣ | (ΟΥ) (ΠΡ)ΟΣ | ΚΥΝΕΙ | ΤΟΝ Κ[ΥΡΙΟ]Ν | (ΗΜ)ΩΝ | ΙΗΣ(ΟΥ)Ν | ΧΡΙ(ΣΤ)ΟΝ | ΠΕΡΙ(ΓΡ)Α | ΠΤΟΝ ΕΝ | ΕΙΚΟΝΙ | ΕΙΗ ΤΟ | (ΑΝ)ΑΘΕ | ΜΑ⁶. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

55. Ο ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΣ ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ | Ο (ΤΡ)ΟΠΑΙΟΦΟΡΟΣ (0,13.7 × 0,16.8 μ.). Μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

56. Ο Α | ΓΙ | ΟΣ | ΓΕ | (ΩΡ) | ΓΙ | ΟΣ (0,14 × 0,29.7 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

57. Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΤΡΟΠΑΙΟΦΟΡΟΣ (0,22.5 × 0,27 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ ἐγχρωμος σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

58. Ο Α | ΓΙ | ΟΣ | (ΔΗ) | (ΜΗ) | (ΤΡ)Ι | ΟΣ (0,13.8 × 0,29.8 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

59. Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗ(ΤΡ)ΙΟΣ Ο ΜΥΡΟΒΛΗΤΗΣ (0,24.8 × 0,33.5 μ.). Μολυβδοκόνδυλον, κρητιδογραφία καὶ ἐγχρωμος σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

60. (Ο ΑΓΙΟΣ) ΘΕ | Ο | ΔΩ | ΡΟΣ | Ο | ΤΗ | Ρ | Ω | Ν (0,12 × 0,28 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

61. (Ο ΑΓΙΟΣ) ΘΕ | Ο | ΔΩ | ΡΟΣ | Ο | (ΣΤΡ)Α- | ΤΗ | ΛΑ | (ΤΗ)Σ (0,12 × 0,28 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

62. Ο Α | ΓΙ | ΟΣ | ΜΕΡ | Κ(ΟΥ) | ΡΙ | ΟΣ (0,14 × 0,29.8 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

63. Ο Α | ΓΙ | ΟΣ | (ΠΡ)Ο | ΚΟ | ΠΙ | ΟΣ (0,12 × 0,28 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

64. (Ο ΑΓΙΟΣ) ΚΑΙ | ΙΑ | ΜΑ | ΤΙ | ΚΟΣ | Π(ΑΝ) | ΤΕ | ΛΕ | Η | ΜΩΝ + (0,13.5 × 0,29.6 μ.).

6. Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ, Ἔργ. μνημ. 197.

Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

65. (Ο ΑΓ[ΙΟΣ]) | Ο | Ν(ΟΥ) | (ΦΡ)Ι | ΟΣ (0,12 × 0,28 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἐπὶ τοῦ εἰληταρίου, τὸ ὁποῖον κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἡ ἐπιγραφή: (ΜΗ) ΚΟΡΟΣ | ΕΝΤΕΡΩΝ | ΣΕ Χ[ΡΙΣΤ](ΟΥ) ΧΩΡΙ | ΣΗ + (ΜΗ) ΒΟΡ | ΒΟΡΟΣ ΣΕ | ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ | ΚΑΘΗΔΥ | ΝΗ + ΕΙ Δ' (ΟΥ)Ν ΔΑ | ΚΡΥΣΕΙΣ | ΕΝ ΦΛΟΓΙ | ΤΗ ΠΑΜ | ΦΑΓΩ¹ +. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

66. Η ΑΓΙΑ Α(ΝΝ)Α Μ[ΗΤΗ]Ρ ΤΗΣ Θ[ΕΟΤΟ]-ΚΟΥ (0,13,8 × 0,29,6 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

67. Η ΑΓΙΑ | ΜΑΡΙΑ | Η ΜΑΓΔΑ | ΛΗΝΗ (0,12,2 × 0,28 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

68. Η ΑΓ[ΙΑ] Μ[ΑΡ]Τ | ΥΣ | Τ(ΟΥ) Χ[ΡΙΣΤ](ΟΥ) | ΑΙΚΑ(ΤΕ) | ΡΙΝΑ (0,13,8 × 0,29,6 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

69. Η | ΑΓΙ | Α | ΕΥ | ΔΟ | ΚΙ | Α (0,12 × 0,28 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

70. ΟΣΙΑ | ΚΑΣΣΙΑ(ΝΗ) | Η Υ(ΜΝ)Ο | ΓΡΑΦΟΣ (0,13,9 × 0,29,7 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἐπὶ τοῦ εἰληταρίου, τὸ ὁποῖον κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἡ ἐπιγραφή: Κ[ΥΡ]ΠΕ Η ΕΝ | ΠΟΛΛΑΙΣ | ΑΜΑΡ | ΤΙΑΙΣ ΠΕΡΙΠΕ | Σ(ΟΥ)ΣΑ² +. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

71. Η ΜΑΡ | ΤΥΣ | ΑΓΙΑ | ΚΥ | ΡΙ | Α | ΚΗ (διάμ. 0,12 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

72. Η | ΜΑΡ | ΤΥΣ | Τ(ΟΥ) Χ[ΡΙΣΤ](ΟΥ) | Α-ΓΙΑ | ΚΥ | ΡΙΑ | ΚΗ (0,13 × 0,29 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

73. Η ΑΓΙΑ Π(ΑΡ)ΑΣΚΕΥΗ (0,12 × 0,28 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

74. Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (0,19,2 × 0,31 μ.). Κρητιδογραφία καὶ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

75. Ἰαράστασις διὰ τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ Συσσιτίου τῆς Παναγίας Μουχλίου³.

76. Γοργόνα μετ' ἰχθύων⁴ (0,16 × 0,20,5 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

77. Ἰχθύες (0,07,5 × 0,22 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

78. Καθέκλαι (0,17 × 0,25 μ.). Ἐγχρωμος σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου.

79. Καθέκλαι (0,18 × 0,28,5 μ.). Κρητιδογραφία καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

80. Εὐλογοῦσα παλάμη (0,10 × 0,20 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

81. Σχέδιον μετ' ἀκανθῶν. Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου.

82. Τὸ σχέδιον τῆς χαρτοσήμου σφραγίδος τῶν γραμμάτων τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου Α' (διάμ. 0,10 μ.)⁵. Μολυβδοκόνδυλον καὶ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

Λεωνίδας Βεζάνης⁶.

Προσχέδια τοῦ διακόσμου τοῦ βιβλίου⁷ τοῦ Μ. Α. Χατζηαθανασίου, Αἱ βάσεις τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς, Σταμποῦλ 1948⁸.

Φώτιος Γιαννακάκης⁹.

ΜΡ ΘΥ μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ (περ. 0,25 × 0,35 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ δόθνης καὶ ξύλου. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Ὁδηγητρίας. 1962¹⁰.

Κωνσταντῖνος Ἀγγέλου Καραβίας Γρίβας¹¹.

1. ΙΣ ΧΣ | ΘΕΡΑΠΩΝ (0,08 × 0,09,8 μ.)¹². Μολυβδοκόνδυλον καὶ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

Συσσιτίου. Παραπέμπεται εἰς τὸ τευχ. τῆς Ο 9 (1934) 211, ἐνθα ὑπάρχει ἡ φωτογραφία τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας Μουχλίου καὶ γίνεται σύστασις, ὅτι θά ἦτο καλὸν νὰ φαίνεται πάντως καὶ τὸ Ἰωακείμιον.

4. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Μ. Σφακιανοῦδης πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 18.10.1980, ὁ Ε. Κόβας εἶχεν ἐκτελέσει δι' ὕδατοχρωμάτων διάφορα σχέδια μετὰ βυθῶν, θαλασσῶν καὶ ἰχθύων, τὰ ὁποῖα ἀπωλέσθησαν. Ταῦτα ἐχρησιμοποίησε ὁ Μ. Σφακιανούδης κατὰ τὸ μάθημα τῆς ζωγραφικῆς ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους Σχολῆ. Πρὸ τοῦ 1952.

5. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 444, καὶ πίν. 29 ἀνω, τῆς παρουσίας ἐργασίας.

6. Κάτοικος Istanbul, Bozkurt Cad. 34/4, Feriköy.

7. Κατ' ἐπιστολὴν τοῦ Α. Βεζάνη πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 15.12.1978.

8. —, Βιβλία. Αἱ βάσεις τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς τοῦ Μιχαήλ Α. Χ.' Ἀθανασίου, Ἐπιθεώρησις ἀρ. 8, 1 (1948) 144. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 439.

9. Κάτοικος Ρίτσμοντ Βιργινίας Η.Π.Α.

10. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Κολωνίας Γαβριήλ πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 12.12.1976, ἡ εἰκὼν ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ Ε. Κόβα εἰς αὐτόν, ὁ ὁποῖος τὴν ἐδώρησεν εἰς τὸν Φ. Γιαννακάκη ἐπὶ τοῖς γάμοις αὐτοῦ.

11. Κάτοικος Ἀθηνῶν, Σπετσῶν 26, Κυψέλη.

12. Ἀπεικόνισθη ἐν Η. Λαμπίρη, Εἰρήναρχος. 66.

1. Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ, Ἔργ. μνημ. 199.

2. Δοξαστικὸν τῶν Ἀποστίχων τοῦ Ὁρθροῦ τῆς Μ. Τριτης. —, Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Ἑβδομάς, ἀ.τ. καὶ χ., 148, ἐκδ. τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ, Ἔργ. μνημ. 122.

3. Ὁ Γ. Βαξεβανίδης κατέχει γράμμα τοῦ Φιλαδελφείας Ἰακώβου πρὸς τὸν Ε. Κόβαν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7.12.1957, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὴν κατασκευὴν φωτογραφίας διὰ κλισέ, ἡ ὁποία θά ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ

2. ΜΡ ΘΥ μετά τοῦ ΙΣ ΧΣ (0,19 × 0,24,5 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Ὀδηγητρίας. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

3. ΜΡ ΘΥ μετά τοῦ ΙΣ ΧΣ (0,18,5 × 0,25 μ.)¹. Μολυβδοκόνδυλον καὶ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Παρίσταται ὡς Δεξιοκρατοῦσα καὶ ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Κυκκατώσεως. Διατήρησις καλή. Ἐπὶ τοῦ εἰληταρίου, τὸ ὅποιον κρατεῖ ὁ Κύριος διὰ τῆς δεξιᾶς, ἡ ἐπιγραφή: ΠΝΕΥΜΑ | ΚΥΡΙ(ΟΥ) ΕΠ' ΕΜΕ |(ΟΥ) ΕΝΕ | ΚΕΝ | ΕΧΡΙΣΕ | ΜΕ+. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

4. Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ (0,15 × 0,19 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

5. ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ (0,23,5 × 0,31,5 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἐπὶ τοῦ εἰληταρίου, τὸ ὅποιον κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἡ ἐπιγραφή: Ὁ ὅπῃ | σω (μου) | ἐρχόμε | νος ἰ | σχυρὸ | τερός μ(ου) ἐ(στ)ί². Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

6. + ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑ(ΤΡ)ΙΑΡΧΕΙΟΝ + ΙΕΡΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ + Ο ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑΣ + (Ο ΑΓΙΟΣ) ΑΝ | ΔΡ | Ε | Α | Σ Ο (ΠΡΩ | ΤΟ | ΚΛΗ | ΤΟΣ)³. ΑΠΟ(ΣΤ)ΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (διάμ. 0,13 μ.). Μολυβδοκόνδυλον καὶ σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

7. Ἄγνωστος ΑΓΙΟΣ | ΑΓΓΕΛΟΣ | ΔΙΑΚΟΝΟΣ (0,55,5 × 0,76,5 μ.). Ὑδατογραφία ἐπὶ χάρτου⁴.

8. ΡΑΨΩΔΟΣ (0,15 × 0,15 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις μετρία. Ὅπισθεν τὸ κείμενον: 18 Ἰανουαρί(ου) 1911 Ἀπεφάσισα ἐπήγα. Ἡ κ. Κλεον⁵. | μᾶς ὑπεδέχθη. Εἶναι πολλὰ | λεπτή εἰς τοὺς τρόπους. ἤξεύρει νὰ χειρίζηται τὸν | χρωστήρα ἡ... πολὺ | εὐμορφα ἔργα εἶχε ἀλλ' ὄχι | τόσω εὐμορφα ὅσον ἠλπίζα | ἀλλ' αἱ δύο γυμνογραφίαι | καὶ μία γρηοῦλα ἦσαν | ἐκτακτα ἔργα. Ἐνόμιζε | κανεῖς ὅτι εἶχαν ἐκεῖνα τὰ χρώματα καρδιά καὶ μεγ. φυσικότητα. Ὑπογραφή καὶ χρονολογία: ΕΙ(ΡΗΝΑΡΧ)ΟΣ | 1910.

9. Η ΑΓΙΑ ΘΕΚΛΑ (0,25 × 0,38 μ.). Ὑδατογραφία ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

10. Η ΑΓΙΑ ΘΕΚΛΑ (0,13 × 0,16,5 μ.). Ὑδατογραφία ἐπὶ χάρτου. Ἀντίγραφον ἐκ τῶν τοιχογρα-

φιδῶν τοῦ ἱ. ναοῦ Ἀγ. Θέκλης⁶. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας⁷.

11. [Ο ΑΓΙ[ΟΣ] | ΑΒ | ΕΡΚΙ | ΟΣ (διάμ. 0,10,5 μ.)⁸.

12. Ο ΑΓΙΟΣ[Σ] | [ΠΟΛΥ]Κ[Α]Ρ | ΠΟ | Σ (0,09 × 0,10,5 μ.).

13. Β | ΛΑ | ΣΙ | ΟΣ (0,06,3 × 0,09,4 μ.).

14. Ο | Α | ΓΙ | (ΟΣ) | Ε | ΛΕΥ | ΘΕΡΙ | (ΟΣ) (διάμ. 0,10,5 μ.).

15. Ἄγνωστος ΑΓΙ[ΟΣ] (0,13 × 0,16 μ.).

16. Ἄγνωστος στρατιωτικὸς Ἅγιος (0,9,5 × 0,11 μ.).

17. [Ο ΑΓΙ[ΟΣ] | ΔΗ | ΜΗ | (ΤΡ)Ι | (ΟΣ) (0,11 × 0,11,5 μ.).

18. Δύο Ἅγιοι, ἐξ ὧν ὁ εἰς Π[Ρ]Ο | ΚΟ | ΠΙ(ΟΣ) (0,19,5 × 0,24,5 μ.).

Νικόλαος Δεβλέτογλου⁹.

Ο ΑΓΙΟΣ | ΒΑ | ΣΙ | ΛΕΙ | ΟΣ | Ο | ΜΕ | ΓΑ | Σ | Η | ΑΓΙΑ | Κ | Υ | ΡΙ | Α | ΚΗ | Η | ΑΓΙΑ | ΜΑ | ΤΡΩ | ΝΑ | Η | ΧΙΟ | ΠΟ | ΛΙ | ΤΙΣ¹⁰ | Ο ΑΓΙΟΣ | ΑΘΑ | ΝΑ | ΣΙ | ΟΣ | Α | ΛΕ | ΞΑΝ | ΔΡΕΙ | ΑΣ¹¹. Δίπτυχον. Ἐκαστον φύλλον (0,17,5 × 0,30 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ὀθόνης καὶ ξύλου. Διατήρησις ἀρίστη. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή. Δεξιά: ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΤΑΥΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΗΘΕΙΣΑΝ ΥΠΟ ΧΙΟΥ ΤΕΧΝΙΤΟΥ ΑΦΙΕΡΩ ΤΩ ΑΞΙΟΤΙΜΩ Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΩ ΔΕΒΛΕΤΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΑΓΑΠΗΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ (ΤΟ Γ. ΚΟΛΛΑΚΗ) ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΓΑΜΩΝ ΑΥΤΩΝ ΜΕΤ' ΕΥΧΩΝ ΔΙΑΠΥΡΩΝ ΟΛΓΑ Π. ΚΟΒΑ | ΕΝ ΦΑΝΑΡΙΩ ΚΑΙ ΕΤΕΙ ΣΩΤΗΡΙΩ ΑἰΜΕΤ' ΜΗΝΙ ΟΚΤΩΒΡΙΩ ΗΜΕΡΑ ΔΕ ΚΖ'. Ἀριστερά: ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΓΑΜΩΝ ΤΗΣ ΠΕΦΙΛΗΜΕΝΗΣ ΜΟΙ ΑΔΕΛΦΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΑΓΑΠΗΤΟΥ Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΔΕΒΛΕΤΟΓΛΟΥ ΔΩΡΩ ΑΥΤΟΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΤΑΥΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΜΕΤ' ΕΥΧΩΝ ΔΙΑΠΥΡΩΝ ΕΚ ΒΑΘΟΥΣ ΨΥΧΗΣ ΤΗ 27Η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1946 ΕΙΡΗΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΦΑΚΙΑΝΟΥΔΗ¹².

6. Πρβλ. Κ. Α. Γρίβα, Ἔργ. μνημ. 3 καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 42 ἔργον τῆς παρουσίας ἐργασίας.

7. Τὰ αὐτὰ ἀναφέρονται καὶ εἰς τὰ ὑπ' ἀρ. 11 - 8 ἀντίγραφα.

8. Α. Πασαδαίου, Ἔργ. μνημ. 89, πίν. 5.

9. Κάτοικος Ἀθηνῶν, Ἀχιλλέως 5, Π. Φάληρον.

10. Αἰτία τῆς ἀπεικονίσεως αὐτῆς ἦτο ἡ μεγάλη συμπάθεια τοῦ Ε. Κόβα πρὸς ὀρισμένους, πιθανῶς λόγῳ τῆς καταγωγῆς του, Ἅγιους, οἱ ὅποιοι ἐξῆσαν ἢ ἀπέθανον ἐν Χίῳ, ὡς αἱ Ἀγ. Ματῆρα, Μαρκέλλα, ὁ Ἀγ. Ἰσίδωρος κ.ἄ., καθὼς καὶ ἡ ἐκ Χίου καταγωγὴ τῆς δωρητρίας καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς καὶ παραληπτρίας τῆς εἰκόνας. Ν. Δεβλέτογλου, Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν γράφοντα, Ἀθῆναι 20.2.1976, 3.

11. Ὁ Ἀγ. Ἀθανάσιος ἀπεικονίσθη ὡς ἱεράρχης, πιθανῶς ἐκ λόγων συμμετρίας, ἀπέναντι τοῦ Ἀγ. Βασιλείου. Ἀλλῶς θὰ ἦδύνατο νὰ παρασταθῇ π.χ. ὁ Χίος μάρτυς Ἰσίδωρος. Ν. Δεβλέτογλου, Ἔργ. μνημ. 4.

12. Μ. Σφακτιανούδη, Ἔργ. μνημ. 3. Ν. Δεβλέτογλου, Ἔργ. μνημ. 3 - 4.

1. Ἀπεικονίσθη ἐν ΙΣ ἀρ. 47, 12 (1980) 34.

2. Ματθ. 3, 11. Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ, Ἔργ. μνημ. 212.

3. Ἡ Ἀδελφότης αὕτη ἰδρύθη ἐπὶ Πατριαρχίας Ἀθηναγόρου Α' τὸ 1949. —, Ἰδρυσις τῆς Ἀδελφότητος τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, Ο 24 (1949) 429.

4. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Γ. Βαξεβανίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 11.5.1976, τὰ ὑπ' ἀρ. 7 καὶ 9 σχέδια ἐδωρήθησαν ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν Κ. Α. Γρίβαν.

5. Πιθανῶς πρόκειται περὶ τῆς ζωγράφου Κλεονίκης Ἀσπριώτου (1870 - 1938). Α. Γαϊτάνου Γιαννιοῦ, Ὁ Γεώργιος Γραμμανδάνης καὶ οἱ μαθητρίαι του Κλεονίκη Ἀσπριώτου καὶ Θάλεια Φλωρᾶ - Καραβία, Τ 4 (1949) 205-7.

Σπυρίδων Θεοφανείδης¹.

(ΟΑ) | ΓΙ|Ο]Σ | ΣΠΥ | ΡΙ | ΔΩΝ (0,26.7 × 0,35 μ.), μετά τοῦ πλαισίου (0,29.5 × 0,37.5 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας². Πρὸ τοῦ 1963.

Ἐλευθέριος Ἰωαννίδης³.

Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (περ. 0,30 × 0,40 μ.). Ἐλαιογραφία καὶ σμάλτον ἐπὶ ξύλου. Διατήρησις καλή. Ἐξετελέσθη ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ γραμματοσήμου τοῦ Ἀγ. Δημητρίου τῆς Διεθνoῦς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης τοῦ 1931⁴. Πρὸ τοῦ 1947.

Νικόλαος Καραγεώργος (†)⁵.

1. Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ⁶.
2. Ο ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ⁷.
3. Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ ΔΕΟΜΕΝΗ (0,34 × 0,49.5 μ.). Ἀπεπερατώθη ὑπὸ τοῦ Γ. Βαξεβανίδου⁸.

Ἡὼ Λαμπίρη⁹.

1. ΜΡ ΘΥ μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ¹⁰. Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Ἐλεούσης. Διατήρησις καλή. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή: Θεοτόκε βοήθει | τῇ Σῆ δ(ού)λῃ | Χρυσάνθη¹¹ | τῷ Υἱῷ Σ(ου) αἰ | μεσιτε(ου)σα | εὐ[χ]έτης | ὁ ἰ(στ)ορήσας | τὴν εἰκόνα Σ(ου) | π[ό]λῃ | αἰζστ'.

2. Ο Α | Γ|Π] | Ο | Σ | Μ[ΑΡ]Τ[ΥΣ] Χ[Ρ]Η[ΣΤ] (ΟΥ) | (ΣΤ)Ε | ΦΑ | Ν | (ΟΣ) (0,23.5 × 0,30.5 μ.)¹². Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Τὴν εἰκόνα ἤρχισεν ὁ Κ. Α. Γρί-

βας καὶ συνεπλήρωσεν ὁ Ε. Κόβας κατὰ τὸ 1943¹³. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

Μιχαὴλ Μελάς (†)¹⁴.

Η ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ¹⁵. Πιθανῶς περὶ τὸ 1945.

Δρ. Ἀκύλας Μήλλας¹⁶.

Θέκλα Μικέδη¹⁷.

Εὐφροσύνη Μπαχτσετζή¹⁸.

ΜΡ ΘΥ | Η ΕΛΕ(ΟΥ)ΣΑ (0,22 × 0,32 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ὀθόνης καὶ ξύλου. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Κυκκωτίσσης. Διατήρησις ἀρίστη. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. Πρὸ τοῦ 1970¹⁹.

Δρ. Βασίλειος Μπορμπόρογλου²⁰.

1. Ο Α[ΡΧΑΓΓΕΛΟΣ] ΜΙΧΑΗΛ Ο Α[ΡΧΑΓΓΕΛΟΣ] ΓΑΒΡΙΗΛ (0,34.5 × 0,44 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Ἡμιτελής. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας²¹.

2. ΜΡ ΘΥ μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ (0,24 × 0,31.5 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ἀντικολλητοῦ. Παρίσταται ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Ὀδηγητρίας. Ἡμιτελής. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

3. Η ΣΤΕΨΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ²² (0,23 × 0,28 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ντουραλίτ καὶ ξύλου. Ὅπισθεν σταυρός. Ἡμιτελής. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

4. Ο ΑΓΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ (0,27 × 0,34 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Ἡμιτελής. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

Σταῦρος Νιάρχος.

Ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ. Ἐλαιογραφία. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή: Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ πεφιλημέ-

1. Κάτοικος Ἀθηνῶν, Σειρήνων 20Α, Π. Φάληρον.
2. Κατ' ἐπιστολάς τοῦ Θ. Σ. Θεοφανείδου πρὸς τὸν γράφοντα κατὰ Ἰούνιον 1979, ἡ εἰκὼν παρηγγέλλη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν καλλιτέχνην καὶ ἐδωρήθη εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Σπυρίδωνα τὸ 1963.

3. Κάτοικος chez Mr. et Mme Lemarchand Residence Bellevue Bat. 6, 2. Avenue du general Gilles 66000 Perpignan.

4. Κατ' ἐπιστολάς τοῦ Θ. Σ. Θεοφανείδου πρὸς τὸν γράφοντα, Χαλκηδῶν 27.8.1977, Πρώτη 20.8.1980, ἡ εἰκὼν ἐξετελέσθη κατὰ παραγγελίαν τῆς οἰκογενείας τοῦ Θ. Σ. Θεοφανείδου, ἡ ὁποία ἐδώρησεν αὐτὴν ὡς γαμήλιον δῶρον εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ Θ. Σ. Θεοφανείδου Ἀνδρομάχην καὶ τὸν Δημήτριον Ἐλευθερίου Ἰωαννίδην. Τὸ ζευγος ἀπεβίωσεν ἐν Παρισίοις τὸ 1975 καὶ οὕτως ἡ εἰκὼν περιήλθεν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ υἱοῦ αὐτῶν Ἐλευθερίου Joannidès.

5. Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Πόλει μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1969 - 1973.

6. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Ν. Κασνάκογλου τῇ 22.5.1974 καὶ τοῦ Β. Ζάμπογλου τῇ 1.3.1975 πρὸς τὸν γράφοντα.

7. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Σ. Σ. Παπαδοπούλου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 28.9.1974.

8. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Γ. Βαξεβανίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 24.4.1974, ὁ ὁποῖος ἐπέτυχεν οὕτω νὰ δίδεται ἀπὸ τοῦ 1972 ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ Πόλει Προξενείου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν καλλιτέχνην κατὰ μῆνα μισθὸς 1000 Λ.Τ.

9. Κάτοικος Ἀθηνῶν, Χαίτην 22.

10. Ἀπεικονίσθη ἐν ΙΣ ἀρ. 8, 2 (1970/1) 36. Η. Λαμπίρη, Εἰρήναρχος, 67. Πρβλ. *Τῆς Αὐτῆς*, Ἐκεῖνοι ποὺ ἔφυγαν. Ἄρχης Κόβας, ΙΣ ἀρ. 16, 4 (1972 - 3) 69.

11. (Ἡὼ Λαμπίρη).

12. Ἀπεικονίσθη ἐν Η. Λαμπίρη, Εἰρήναρχος, 1, 65.

13. Κ. Α. Γρίβας, Ἐπιστολαὶ πρὸς τὸν γράφοντα, Ἀθῆναι 16.7.1974, 6.2.1975. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Κ. Α. Γρίβας πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 22.10.1980, ἡ εἰκὼν ἐδωρήθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν Η. Λαμπίρη τὸ 1980.

14. Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Πόλει μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1946 - 50.

15. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Γ. Ἀδόσσογλου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 17.6.1980.

16. Κάτοικος νῦν Ἀθηνῶν. Ἄγνωστον εἰς τὸν γράφοντα τὸ εἶδος τῶν ἔργων τοῦ Ε. Κόβας, τὰ ὁποῖα κατέχει.

17. Ἀναδεκτὴ τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ε. Κόβας, Νεφέλης Κόβα - Χαλλιορῆ. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας, 429. Κάτοικος Ἀθηνῶν, Ἀχιλλέως 44, Π. Φάληρον. Κατὰ σημείωμα τοῦ Β. Ζάμπογλου πρὸς τὸν γράφοντα κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1975. Ὁ γράφων, παρ' ὅλας τὰς προσπάθειάς, δὲν κατάρθωσε δυστυχῶς νὰ ἐπικοινωνήσῃ μετ' αὐτῆς. Ἐκ τῆς ἐρευνῆς ὁμοῦ τὴν ὁποῖαν ἐμμέσως ἔκαμε, δὲν καθίσταται γνωστὸν ἐάν αὕτη κατέχη εἰσέτι ἔργα τοῦ Ε. Κόβας, τὰ ὁποῖα μάλλον ἐπόλησεν.

18. Κάτοικος Θεσσαλονίκης, Θεμιστοκλέους Σοφοῦλη 25.

19. Κατὰ πληροφορίας τῆς Ε. Μπαχτσετζῆ πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 30.8.1977, ἡ εἰκὼν ἠγοράσθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς Ε. Γεωργιάδου καὶ ἐδωρήθη αὐτῇ πιθανῶς τὸ 1970.

20. Κάτοικος Istanbul, Ef meydanı Sok. 53/3, Kurtulus.

21. Ἡ εἰκὼν αὕτη μετὰ τῶν ὑπ' ἀρ. 2 - 4 προέρχονται ἐκ τοῦ Γ. Βαξεβανίδου.

22. Κ. Α. Καλοκώρη, Ἐργ. μνημ. 210-11.

νοις τῆς Μητρὸς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ 'Εκκλησίας τέκνοις Κυρίοις Σταύρω καὶ Εὐγενίᾳ | Νιάρχου καὶ πάσῃ τῇ ἐντίμῳ αὐτῶν οἰκογενεῖᾳ ἐπὶ τοῖς | πρώτοις δνομαστηρίοις τοῦ προσφιλοῦς υἱοῦ αὐτῶν Σπυρίδωνος, | εἰς εὐλογίαν πατρικῆν | Φανάριον Δεκεμβρίου 12, 1953 | 'Ο Κωνσταντινουπόλεως 'Αθηναγόρας¹.

Μαρία Νταούτ (†)².

Η ΚΥΡΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ (περ. 0,25 × 0,35 μ.). 'Ελαιογραφία ἐπὶ ὀθόνης καὶ ξύλου. 1966³.

Εἰρήνη Σφακιανούδη⁴.

ΜΡ ΘΥ ΠΑ | ΝΑ | ΓΙΑ | Η | ΟΔΗ | (ΓΗ) | (ΤΡ)ΙΑ (0,19 × 0,25 μ.). 'Ελαιογραφία ἐπὶ ξύλου. 'Οπισθεν ὁ μετ' εὐρυλήκτων κεραίων σταυρὸς μετὰ τῶν συντημήσεων ΙΣ ΧΣ | ΝΙ ΚΑ. Διατήρησις καλή. 'Αφιερωτικὴ ἐπιγραφή: Τῷ φιλοχρί(στ)ῳ νέῳ Μιχαὴλ τ(οῦ) Κων(στ)αντίν(ου) Σφακιανούδη τ(οῦ) Χίου | ὁ Χίος ἱστορῆτής τῆς δε ἀγίας εἰκόνας. 'Εν Φαναρίῳ ἔτει α'λν'.

Μιχαὴλ Σφακιανούδης⁵.

ΙΣ ΧΣ | Ο | ΘΕΡΑΠΩΝ (0,43 × 0,52 μ.). 'Ελαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Εὐαγγέλιον ἡμιτελές⁶. Διατήρησις καλή. 'Αφιερωτικὴ ἐπιγραφή: Τὴν δε εἰκό | να τ(οῦ) Κ[υρ]ίου | Ι[η]σ[ου] (ΟΥ) | Χ[ρι]σ[του] (ΣΤ) (ΟΥ) τοῦ Θεράπον | τος δω | ρ(οῦ)μεθα | τῇ φιλο | χρί(στ)ῳ κ(αι) | πεφιλη | μένη ἢ | μὴν θυμα | τρι | Μαρία | μετ' εὐχῶν | διαπύρων | οἱ γονεῖς | αὐτῆς ΜΙΧΑΗΛ | Κ[Α]Ι | ΑΓΓΕΛΙ | ΚΗ | ΣΦΑΚΙ | ΑΝ(ΟΥ)ΔΗ | ΕΝ ΠΟΛ(ΕΙ) | 1965 | μὴν Μάιος⁷. 'Ανευ ὑπογραφῆς.

Γρηγόριος Σωτηριάδης⁸.

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΑΖΙΑΝΖΗΝΟΣ | Η ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ (περ. 0,25 × 0,35 μ.). 'Ελαιογραφία ἐπὶ ξύλου⁹. Πρὸ τοῦ 1956.

1. 'Ο Γ. Βαξεβανίδης κατέχει τὸ κείμενον τῆς ἀφιέρωσως ταύτης ἐν γραφομηχανῇ.

2. 'Άλλοτε κάτοικος Βοστώνης Η.Π.Α.

3. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Κολωνίας Γαβριὴλ πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 20.6.1974, ἡ εἰκὼν ἐπωλήθη εἰς τὴν ἀραβικῆς καταγωγῆς Εὐεργέτιδα τοῦ Πατριαρχείου 'Αντιοχείας καὶ Δωρήτριαν τῆς 'Ι. Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης.

4. Κάτοικος 'Αθηνῶν, 'Αγίου Λουκά 25, Πατήσια. Μ. Σφακιανούδη, 'Εργ. μνημ. 3.

5. Κάτοικος 'Αθηνῶν, Τιμοξένου 12 - 14.

6. Κατ' ἐπιστολὴν τοῦ Μ. Σφακιανούδη πρὸς τὸν γράφοντα, ἐν 'Αθήναις 8.12.1974, 2 - 3, καὶ πληροφορίαν αὐτοῦ τῇ 22.10.1980.

7. Κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Μ. Σφακιανούδη πρὸς τὸν γράφοντα, σ. 5, ἡ ἀφιέρωσις αὐτῆ εἶναι ἐνδιαφέρουσα, διότι ἐνῶ ὁ Ε. Κόβας ἐδῶρθε τὴν εἰκόνα εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ Μ. Σφακιανούδη, ἡ ἀφιέρωσις ἀναφέρει ὅτι τὴν δωρίζει εἰς αὐτὴν ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ τῆς, πράγμα τὸ ὅσοον δεικνύει τὸ ψυχικὸν μεγαλεῖον τοῦ καλλιτέχνου. Τὴν εἰκόνα ταύτην ἠθέλησε νὰ ἀγοράσῃ ἔναντι μεγάλου ποσοῦ διαπρεπῆς καὶ διεθνούς φήμης τεχνοκρίτης.

8. Κάτοικος Θεσσαλονίκης.

9. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Κολωνίας Γαβριὴλ πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 12.12.1976, ἡ εἰκὼν ἐδωρήθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν Γ. Σωτηριάδην ἐπὶ τοῖς γάμοις αὐτοῦ τὸ 1956.

Χαράλαμπος Χαρισιάδης.

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ | Η ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ | Ο ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (περ. 0,30 × 0,40 μ.). 'Ελαιογραφία ἐπὶ ξύλου. Περὶ τὸ 1958 - 60¹⁰.

Wolf Seidl¹¹.

1. Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ. 'Εγχρωμον σχέδιον ἐπὶ χάρτου. Πρὸ τοῦ 1966¹².

2. Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ. 'Εγχρωμον σχέδιον ἐπὶ χάρτου. Πρὸ τοῦ 1966.

Georg Walschus¹³.

ΜΡ ΘΥ Η ΒΛΑΧΕΡΝΙΤΙΣΣΑ¹⁴. Μικρῶν διαστάσεων. 'Ελαιογραφία. 'Αντίγραφον. Πρὸ τοῦ 1966¹⁵.

'Αγνώστου κατοχῆς.

1. Ο ΑΓΙΟΣ ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ. 'Ελαιογραφία¹⁶.

2. Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΟΠΑΙΟΦΟΡΟΣ¹⁷. 'Ελαιογραφία. Μετὰ τὸ 1949¹⁸.

3. Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ. 'Ελαιογραφία. 1952¹⁹.

10. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Χ. Χαρισιάδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 1.9.1980, ἡ εἰκὼν εὐρίσκειται νῦν παρὰ τῇ μητρὶ αὐτοῦ Χ. Χαρισιάδου, κατοίκου 'Αθηνῶν, Προμηθέως 70, 'Αχαρνῶν.

11. Κάτοικος Μονάχου Δυτικῆς Γερμανίας.

12. Κατ' ἐπιστολὰς τοῦ Ε. Κόβα πρὸς τὸν Κ. Α. Γρίβαν, Πόλη 17.10.1969 (αὕτη ἐδημοσιεύθη φωτοτυπικῶς ἐν *Η. Λαμπίρη*, Εἰρήναρχος. 69), τοῦ Κ. Α. Γρίβα πρὸς τὸν γράφοντα, ἐν 'Αθήναις 3.5.1974, 5 καὶ W. Seidl πρὸς τὸν γράφοντα, Μόναχον 19.9.1977, τὸ σχέδιον τοῦτο ὡς καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 2 προέρχεται ἐξ ἀγορᾶς ἐκ τοῦ Ε. Κόβα.

13. Κάτοικος Μονάχου Δυτικῆς Γερμανίας.

14. Κ. Α. Καλοκύρη, 'Εργ. μνημ. 174.

15. Κατ' ἐπιστολὰς τοῦ Ε. Κόβα πρὸς τὸν Κ. Α. Γρίβαν, Πόλη 17.10.1969, τοῦ Κ. Α. Γρίβα πρὸς τὸν γράφοντα, ἐν 'Αθήναις 3.5.1974, 4 καὶ τοῦ W. Seidl πρὸς τὸν γράφοντα, Μόναχον 19.9.1977, ἡ εἰκὼν προέρχεται ἐξ ἀγορᾶς ἐκ τοῦ Ε. Κόβα.

16. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Κ. Γκιουζέλογλου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 3.9.1981, ἡ εἰκὼν ἐξετελέσθη κατὰ παραγγελίαν Φιλοπτώχου 'Αδελφότητος Κοινότητός τινος, ἴσως τοῦ Βλάχ-σεραῖου ἢ τῶν Βλαχερνῶν.

17. Πρβλ. τὰ σχετικὰ ἀντίβολα τοῦ Γ. Βαξεβανίδου, ἀρ. 55 - 7 τῆς παρούσης ἐργασίας.

18. 'Ο Γ. Βαξεβανίδης κατέχει σημεῖωμα ἐν γραφομηχανῇ τοῦ τότε Τριτεύοντος τῶν Πατριαρχείων Διακ. Αἰμιλιανοῦ (Κῶ) πρὸς τὸν Ε. Κόβαν, ἔχον ὡς ἐξῆς: 'Αγαπητέ μοι κ. Κόβα | 'Ανέφερον εἰς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα διὰ τὴν εἰκόνα τοῦ 'Αγίου Γε | ωργίου καὶ ἐνετάλην ὅπως Σᾶς πληροφορήσω νὰ φιλοτεχνήσῃτε | σχετικὸν σχέδιον ἵνα τὸ ἴδῃ. 'Επιθυμῶ ὅπως ἡ εἰκὼν παριστάνῃ τὸν | ἅγιον Καβαλλάρην. 20/12/1949. Τιμητικῶς Τριτεύων | Αἰμιλιανός. Πρβλ. Μ. Κριθιώτου, πρ. Μ. 'Αρχιδιακ., 'Επιστολὴ πρὸς τὸν γράφοντα, 'Αθῆναι 18.3. 1975, 2. 'Η εἰκὼν αὕτη μετὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 2 φαίνεται ὅτι ἀνήκουν εἰς ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι ἐξετελέσθησαν διὰ λογαριασμόν τοῦ Πατριάρχου 'Αθιναγόρου Α'.

19. 'Ο Γ. Βαξεβανίδης κατέχει ἀπόδειξιν ἐν γραφομηχανῇ ἔχουσαν ὡς ἐξῆς: 'Απόδειξις Α.Τ. 50 | 'Ελαβον παρὰ τοῦ κ. Μάλετσκου (ταμίου τῶν Πατριαρχείων 1947 - 1956 καὶ βο-ζαντινολόγου), κατ' ἐντολὴν τῆς Α. Θ. Παναγιῆ | τητος λίρας Τουρκίας πεντήκοντα (ἀρ. 50) ἀξίαν μᾶς εἰκόνας τοῦ | ἁγίου Νικολάου καὶ εἰς ἐνδείξιν. | 'Εν τῆς Πατριαρχείους, τῇ 25ῃ Σεπτεμβρίου 1952 | Εἰρήναρχος Κόβας.

*Κοσμικά ἔργα*¹.

1. Σύνθεσις μετὰ τριῶν μορφῶν καὶ τραπέζης. Ἐλαιογραφία. Διατήρησις καλή.
2. Κιθαρωδὸς καὶ χορευτρία. Ἐλαιογραφία. Διατήρησις καλή.
3. Τοπίον καὶ μορφαί. Ἐλαιογραφία. Διατήρησις καλή.
4. Τοπίον. Ἐλαιογραφία. Διατήρησις καλή.
5. Τοπίον. Ἐλαιογραφία. Διατήρησις καλή.
6. Τοπίον. Ἐλαιογραφία. Διατήρησις καλή.
7. Τοπίον. Ἐλαιογραφία. Διατήρησις καλή.
8. Νεκρά φύσις. Ἐλαιογραφία. Διατήρησις καλή.
9. Νεκρά φύσις. Ἐλαιογραφία. Διατήρησις καλή.
10. Νεκρά φύσις. Ἐλαιογραφία. Διατήρησις καλή.

11. Τρεῖς μορφαί. Γλυπτόν. Διατήρησις καλή.

Εἶναι ἔργα κυβιστικῆς τεχνοτροπίας, πιθανῶς ἐκτελεσθέντα ὑπὸ τοῦ Ε. Κόβα κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐν Παρισίοις σπουδῶν αὐτοῦ περὶ τὸ 1920 ἢ καὶ πρότερον².

III. ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΑΙ

α. Διακοσμήσεις βιβλίων.

1. ΛΕΥΚΩΜΑ | ΠΕΝΤ(ΗΚ)ΟΝΤΑΕΤ(ΗΡ)ΙΣ | Δ(ΗΜ)ΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚ(ΟΥ) ΣΤΑΔΙ(ΟΥ) | ΣΤΑΥΡ(ΟΥ) Ι. Β(ΟΥ)ΤΥΡΑ | 1866 - 1921 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝ(ΟΥ)-ΠΟΛΙΣ. (Ἐξώφυλλον). Πιθανῶς ἔργον τοῦ Ε. Κόβα³.
2. Ι. Γ. ΤΣΟΥΡΟΥΚΤΖΗ, Ἐφήμερα, Κωνσταντινούπολις 1929. (Ἐξώφυλλον καὶ διάκοσμος).
3. ΛΕΥΚΩΜΑ | ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ | ΛΥΚΕΙΟΥ⁴ | 1931 | ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ 1931. (Ἐξώφυλλον).
4. ΛΕΥΚΩΜΑ | ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ | ΛΥΚΕΙΟΥ | 1933 | ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ 1933. (Ἐξώφυλλον).
5. ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΤΗΣ Μ. Γ. ΣΧΟΛΗΣ (ἐκδ.), Ὁ Μεγαλόσχολιτης, Ἰστανπούλ 1939. (Μερικαὶ ἐπικεφαλίδες). Πιθανῶς ἔργα τοῦ Ε. Κόβα.
6. Κ. ΠΡΙΓΓΟΥ, Ἡ Πατριαρχικὴ Φόρμιγξ, 2 τ., Κωνσταντινούπολις 1952, 1953. (Ἐξώφυλλον). Πιθανῶς ἔργον τοῦ Ε. Κόβα.
7. Δ. Π. ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ, ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ | ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ. Ο ΕΝ ΦΑΝΑΡΙΩ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙ-

ΚΟΣ ΟΙΚΟΣ, ἄ.τ. καὶ χ. (1961). Λεύκωμα φωτογραφιῶν. (Ἐξώφυλλον).

8. Δ. Π. ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ, ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ | (ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΠΕΡΑΝ), ἄ.τ. καὶ χ. Λεύκωμα φωτογραφιῶν. (Ἐξώφυλλον).

β. Διακοσμήσεις σταχώσεων βιβλίων⁵.

1. Ἀρχιεποφυλάκιον

τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

ΦΑΚΕΛΟΣ | Ἐκπαιδευτικ(ῆς) Ἐπιτροπ(ῆς) | 1919. Ἐμπροσθία πλευρὰ λινῆς σταχώσεως.

ΦΑΚΕΛΟΣ | Ἐκπαιδευτικ(ῆς) Ἐπιτροπ(ῆς) | 1920. Ἐμπροσθία πλευρὰ λινῆς σταχώσεως.

2. Βιβλιοθήκη

τοῦ Συνδέσμου Ἀποφοίτων Μεγάλης Σχολῆς⁶.

Τὰ περισσότερα τῶν βιβλίων τούτων, μερικὰ τῶν ὁποίων εἶναι δωρεαὶ τοῦ Ε. Κόβα, Ι. Ἀνωτίδη, Κ. Α. Γρίβα, Ε. Ἰορδανίδη, Ι. Καισαρίδη, Γ. Πατριαρχέα καὶ Γ. Σουρμελή πρὸς τὸν Σύνδεσμον, ὡς τοῦτο καταφαίνεται ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῶν ἀναγραφῶν, ὑπογραφῶν, μονογραμμάτων ἢ καὶ ἀφιερώσεων τῶν δωρητῶν, προέρχονται ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ Α. Γραμματίδου⁷, καίτοι οὐδεμίαν ἔνδειξιν ἔχουν περὶ αὐτοῦ.

Ε. ΑΛΕΞΙΟΥ (ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ), Ἄνθρωποι, ἄ.τ. καὶ χ.

Β. ΗΛΙΑΔΗ, Ὅταν χτυποῦσαν οἱ καμπάνες, ἄ.τ. καὶ χ.

Γ. ΜΠΕΡΑΤΗ, Αὐτοτιμωρούμενος. Ὁ Κάρλος Μπωντλαίρ ὡς τὰ τριάντα, ἄ.τ.² καὶ χ.

Α. ΜΑΜΜΕΛΗ, Ἄπ' τὰ σκότη στὸ φῶς, Ἀθήνα 1924.

Α. ΚΟΒΑ, Διηγήματα καὶ νεοχριστιανικὰ σκίτσα, Ἀθήνα 1925⁸.

Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ, Χαρίλαος Φαρέλλης. Ναυτικὸ μυθιστόρημα, Ἀθήνα 1925.

Μ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, Κάποιες ὄρες. Ἀκουαρέλλες - σονέττα - ὅταν ἤμουνα μόνος - ὅταν ἤμασταν οἱ δύο - τραγούδια τοῦ φεγγαριοῦ - μεταφράσεις, Ἀθήνα 1927 (διπλοῦν).

Δ. ΜΠΟΓΡΗ, Ἡ Δράκαινα. Δράμα σὲ πράξεις τρεῖς, Ἀθήνα ἄ.χ. (1928).

1. Ταῦτα ἐξάγονται ἐκ σχετικῆς μελανολεούκου φωτογραφίας, τὴν ὁποίαν κατέχει ὁ Γ. Βαξεβανίδης.

2. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 426.

3. Καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Πρωτοπρ. Μ. Σακκουλίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 26.1.1981.

4. Τοῦ Ἑλληνογαλλικοῦ Λυκείου (Lycée greco-français) τοῦ Χ. Χατζηχρήστου. —, Ἑλληνογαλλικὸν Λύκειον Χατζηχρήστου, ΕΑ 13 (1893) 131. —, Ἑλληνικὸν Λύκειον Χατζηχρήστου, ΕΑ 15 (1896) 132. —, Ἑλληνογαλλικὸν Λύκειον Χατζηχρήστου, Ὁ Φᾶρος τῆς Ἀνατολῆς. Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον 2 (1902) 305 - 6. —, Ἑλληνογαλλικὸν Λύκειον Χρήστου Χατζηχρήστου, ΕΦΚΗ Ι (1905) 529. Α. Γαϊτάνου Γιαννισ, Τὸ πνευματικὸ Μακροχῶρι τοῦ καιροῦ μου, Ἰστανπούλ 1951, 81 - 90.

5. Περὶ τοῦ θέματος ἰδὲ: H. Züber, Türk süsleme sanatı, Ἄγκυρα² 1972, 89 - 95. —, Türk cilt sanatı, Milliyet Türk İslâm sanatı Kültür ve sanat eki, τευχ. 3 (1981) 17 - 24.

6. Ἐν τῇ διευθύνσει Istanbul, Meselik Sok. 36/9, Taksim. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Ε. Ἀρσενιάδου, Γεν. Γραμματέως τοῦ Συνδέσμου, πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 9.7.1981, ἡ βιβλιοθήκη αὕτη συνεστήθη κατὰ τὸ 1946.

7. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Δ. Χαβιαροπούλου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 11.8.1980. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 440.

8. Ὁ Δ. Παντελάρας κατέχει ἐκ δωρεᾶς τοῦ Ε. Κόβα τὸ βιβλίον του, Στὰ μάτια καὶ τὰ χεῖλη κι ἄλλα διηγήματα, Πόλη-Φανάρι 1935, τοῦ ὁποῦ καὶ τὸ ἐξώφυλλον διεκόσμησεν ὁ καλλιτέχνης, Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 439, ὁ ὁποῖος ὁμοῦ ἐκ τῶν ὑστέρων τὸ ἐχρωμάτισε δι' ὕδατοχρωμάτων.

- Φ. ΠΟΦΥΛΛΗ, Διηγήματα, 'Αθήναι 1928.
 Α. Μ. ΛΙΔΩΡΙΚΗ, Καινούργιοι άνθρωποι και άλλα διηγήματα, 'Αθήναι 1938.
 Θ. ΚΑΣΤΑΝΑΚΗ, 'Ο ρασκαγιᾶς κι άλλα διηγήματα, 'Αθήναι 1939.
 Θ. ΠΕΤΣΑΛΗ, 'Η ανθρώπινη περιπέτεια. 'Ο μάγος με τὰ δῶρα. Μυθιστόρημα, 'Αθήναι 1939.
 Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, 'Ελληνικοί ὀρίζοντες, 'Αθήναι 1940.
 Α. Δ. ΤΕΡΖΑΚΗ, Τοῦ ἔρωτα και τοῦ θανάτου, 'Αθήναι 1942.
 Δ. Ν. ΒΟΥΤΥΡΑ, 'Ο ἔρωτας στους τάφους, Διηγήματα, 'Αθήναι 1943.
 Ε. Μ. ΓΑΛΑΝΟΥ, Κόντρα στὸν ἄνεμο. Μυθιστόρημα, 'Αθήναι 1943.
 Κ. ΛΩΛΟΥ, Διηγήματα σὲ πρῶτο πρόσωπο, 'Αθήναι 1943.
 Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, Χειρόγραφα τῆς μοναζιάς, 'Αθήναι 1943 (διπλοῦν).
 Λ. ΠΗΝΙΑΤΟΓΛΟΥ, Μελέτες ψυχαναλυτικῆς και ἄλλες γύρω στὸν ἄνθρωπο, τὴν κοινωνία και τὴν τέχνη, 'Αθήναι 1943.
 Α. ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ, 'Αντίδωρο, 'Αθήναι 1943.
 Κ. ΣΟΥΚΑ, Θάλασσα, 'Αθήναι 1943.
 Χ. Π. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑ, Τὸ περιβόλι τῶν θεῶν, 'Αθήναι 1944.
 Μ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ, Τὸ σπίτι με τὸν κορυδαλλό, 'Αθήναι 1944.
 Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, Τὰ πρόσωπα και τὰ κείμενα. Γ' Κωστής Παλαμᾶς, 'Αθήναι 1944.
 Κ. ΠΟΛΙΤΗ, Εἰσοικα. Μυθιστόρημα, 'Αθήναι² 1944.
 Π. ΧΑΡΗ, Κρίσιμη ὥρα. Σελίδες ρεμβασμοῦ και περισυλλογῆς, ἄ.τ. 1944.
 Α. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΥ, Κριτικὴ πορεία. Α' 'Ο Παλαμᾶς και ἡ ἐποχὴ του, Ι, 'Αθήναι 1944.
 Α. ΔΙΚΤΑΙΟΥ, 'Ελοῦσοβα, 'Αθήναι 1945.
 Μ. ΚΑΡΑΠΑΝΟΥ, Τὰ δέντρα. Μυθιστόρημα, ἄ.τ. 1945.
 Σ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ, Τὰ παγανά, 'Αθήναι 1945.
 Α. ΜΠΟΥΡΤΖΗ, 'Η τέχνη γιὰ τοὺς λόγους, 'Αθήναι 1945.
 Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, 'Αστροφεγγιά. Μυθιστόρημα, ἄ.τ. 1945 (διπλοῦν).
 Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, Χαμοζωή. Χρονικὸ τοῦ παλιοῦ καιροῦ, 'Ελλάς 1945.
 Κ. ΠΟΛΙΤΗ, Τὸ γύρι, ἄ.τ. 1945.
 Η. ΒΕΝΕΖΗ, Μπλόκ C. Δράμα σὲ τρεῖς πράξεις και τέσσερις εἰκόνες, 'Αθήναι 1946.
 Μ. ΚΑΡΑΓΑΤΣΗ, 'Ο μεγάλος ὕπνος. Μυθιστόρημα, ἄ.τ. 1946.
 Ν. ΚΑΤΗΦΟΡΗ, 'Ο ἄρχοντας κι ἄλλα διηγήματα, ἄ.τ. 1946.
 Α. ΚΟΒΒΑΤΖΗ, Κάτω ἀπ' τὸν γαλάζιο οὐρανό, ἄ.τ. 1946.
 Η. ΛΑΜΠΙΡΗ, Τὸ ἀτσαλένιο κορίτσι, Σταμποῦλ 1946.
 Γ. Π. ΛΟΥΪΖΙΔΗ, 'Ο πόνος τῆς μάνας, 'Αθήναι 1946.
 Γ. ΜΠΕΡΑΤΗ, 'Οδοιπορικὸ τοῦ 43, ἄ.τ. 1946.

- Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, Τὰ πρόσωπα και τὰ κείμενα. Δ' Κ. Π. Καβάφης, 'Αθήναι 1946.
 Ε. ΒΛΑΜΗ, Γαλαξειδί ἡ μοῖρα μιᾶς ναυτικῆς πολιτείας, 'Αθήναι 1947.

3. 'Ελενουπόλεως 'Αθανάσιος Παπᾶς.

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΝ, ἐν Κων/πόλει 1820, ἔκδ. Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου. 'Εμπροσθία και ὀπισθία πλευρὰ δερματίνης σταχῶσεως. 1943¹.

4. Πρωτοπρ. Μελέτιος Σακκουλίδης².

Τὰ βιβλία ταῦτα προέρχονται ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ Α. Γραμματίδου, καθ' ὅτι εἰς τὸ κάτω τμήμα τῆς ράχεως αὐτῶν εἶναι ἐφωδιασμένα με τὰ ἀρχικά γράμματα τοῦ ὀνόματός του Α.Γ. ἢ Α.Γ., ἐσωτερικῶς δὲ πολλακίς φέρουν τὴν ὑπογραφὴν ἢ τὴν σφραγίδα αὐτοῦ ΑCHILLE GRAMMATIDÈS. Εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Μ. Σακκουλίδου προήλθον τὰ μὲν ἐκ δωρεᾶς τῆς Α. Ζωγράφου Σιμαλαρίδου πρὸς αὐτὸν τὸ 1980, τὰ δὲ περισσότερα ἐξ ἀγορᾶς³.

Η. ΤΑΝΤΑΛΙΔΟΥ, Παπιστικῶν ἐλέγχων τ. 3, ἐν Κων/πόλει 1850.

CHATAUBRIAND, Atala René le dernier abencerrage les Natchez, Paris ἄ.χ.

W. DEEPING, Une femme passa le seuil. Roman, traduit par E. Le Princeur, Genève ἄ.χ.

MOLIERE, L'avare. Tartuffe. Le médecin malgré lui (Bibliothèque Précieuse), Paris ἄ.χ.

J.-J. ROUSSEAU, Les Confessions, Paris ἄ.χ.

H. TAINÉ, Philosophie de l'art, 2 τ., Paris²³ ἄ.χ.

A. DAUDET, Lettres de mon Moulin, Paris 1918.

C. BAUDELAIRE, Les fleurs du mal, Paris 1925.

P. LOU-Y'S, Les chansons de Bitilis, traduites du grec par Notor, Paris 1925.

M. DU VEUZIT, John Chauffeur russe, Paris 1931.

M. DU VEUZIT, L'automate. Roman, Paris 1935.

H. MASSIS, Notre ami Psichari, Canada 1936.

J. D'ESME, Que la vie est belle!, Paris 1938.

P. NORD, Double crime sur la ligne maginot, Paris 1938.

W. SHAKESPEARE, Macbeth. Othello (Bibliothèque de Cluny 22). Traduction de F.-V. Hugo, Paris 1938.

W. SHAKESPEARE, Romeo et Juliette. Hamlet (Bibliothèque de Cluny 28). Traduction de F.-V. Hugo, Paris 1939.

L. C. DOUGLAS, L'obsession magnifique. Roman traduit de l'anglais par C. Moleyné, Genève³ 1940.

1. Τοῦτο ἦτο κτῆμα τοῦ Ροδοπόλεως 'Ιερωνύμου, ὁ ὁποῖος τὸ ἐδῶρσεν εἰς τὸν γράφοντα τῇ 2.8.1977.

2. 'Εν τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτοῦ παρὰ τῇ ἰ. προϊσταμένιᾳ 'Αγ. Κυριακῆς Κοντοσκαλίου, Kadirga Liman Cad. 21. Kumkari.

3. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Πρωτοπρ. Μ. Σακκουλίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 26.1. και 25.5.1981.

A. MAUROIS, *Tragédie en France (Voix de France)*, ἄ.τ. 1940.

L. C. DOUGLAS, *Le signal vert. Roman traduit de l'anglais par C. Moleyne*, Genève³ 1941.

W. DEEPING, Sorrell et Fils. *Roman traduit par V. Forbin*, Genève 1942.

L. C. DOUGLAS, *Le miracle de Pygmalion. Roman. Traduction de C. Moleyne*, Genève 1942.

F. WERFEL, *Le chant de Bernadette. Roman traduit de l'allemand par Y. Goll*, New York 1942.

A.-J. CRONIN, *Les clés du royaume. Romane traduit de l'anglais par G. De Tonnac - Villeneuve*, Genève 1943.

E. KNIGHT, *Fidèle a toi - même. Version française de M. Santschi*, Lausanne 1943.

R. LEWELLYN, *Rien qu'une âme solitaire. Roman traduit de l'anglais par P. Lambert*, Genève 1943.

C. S. FORESTER, *Un croiseur. Roman traduit de l'anglais par P. Lambert*, Genève 1944.

A. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΥ, *Θεατρικά μελετήματα (1)*. Εὐγένιος Ο' Νήλ. Ἔνας εἰκονοκλάστης τοῦ θεάτρου. Ἡ ζωὴ - τὸ ἔργο του - ἡ πίστη του, ἄ.τ. 1944/5.

5. *Θάλεια Νομίδου*¹.

ANNE COMNÈNE, *Alexiade*, 2 τ., Paris 1937, 1943, ἔκδ. B. Leib.

CONSTANTIN VII PORPHYROGÉNÈTE, *Le livre des ceremonies*, 4 τ., Paris 1935, 1939, 1940, ἔκδ. A. Vogt².

6. *Κίμων Τσοκάνας*³.

Τὰ βιβλία ταῦτα ἐδωρήθησαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ε. Κόβα⁴.

Γ. ΓΚΕΙΓΕΡΣΤΑΜ, *Παλιὰ γράμματα (Gamla Brev)*, ἐν Ἀθήναις 1921.

Γ. ΠΙΕΡΙΔΗ, *Οἱ Σωτῆρες*, Ἀλεξάνδρεια 1929.

Π. ΑΦΘΟΝΙΑΤΗ, *Μετανάστες*, Ἀθήναι 1930.

7. *François Dapola*⁵.

Ὁ βυζαντινολόγος F. Dapola κατέχει μερικά ἀξίας βιβλία, τῶν ὁποίων τὴν δερματίνην στάχωσιν ἢ τὰς ψευδοπεργαμηνάς, αἱ ὁποῖαι καλύπτουν αὐτὴν, διεκόσμησεν ἀριστοτεχνικῶς καὶ κατὰ παραγγελίαν αὐτοῦ ὁ Ε. Κόβας. Ἐκ τούτων τὰ ἔργα τῶν Blanchet, De Jerphanion καὶ Schlumberger εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἤττον πλουσιῶς διακεκοσμημένα (ράχιν καὶ δύο πλευραὶ).

G. SCHLUMBERGER, *Sigillographie de l'empire byzantin*, Paris 1884.

J. CHESNEAU, *Le voyage de Monsieur d'Aramon*, Paris 1887.

P. DU FRESNE-CANAYE, *Le voyage du Levant*, Paris 1897.

A. BLANCHET - G. MILLET, ἔκδ., *Mélanges offerts a M. Gustave Schlumberger*, Paris 1924.

G. DE JERPHANION, *Les églises rupestres de Cappadoce*, Paris 1925, 1936, 2 τ. κεχωρισμένοι.

8. *Burhan Tezergil*⁶.

Σ. Δ. BYZANTIOY, Ἡ Κωνσταντινούπολις, 3 τ., Ἀθήνησιν 1869 - 1890⁷.

9. *Olinto Valenti*⁸.

Ὁ Dr. Ing., φιλότεχνος καὶ βιβλιόφιλος O. Valenti⁹ κατέχει ἀναμφιβόλως τὴν πλουσιωτέραν ἀπὸ ἀπόψεως διακοσμῆσεως συλλογὴν δερματοδέτων ἀξίας βιβλίων, τῶν ὁποίων τὰς σταχώσεις (ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν ράχιν καὶ τὰς δύο πλευράς) διεκόσμησε περὶ τὸ 1945 ἀριστοτεχνικῶς καὶ κατὰ παραγγελίαν αὐτοῦ¹⁰ ὁ Ε. Κόβας. Σημειωτέον, ὅτι ὁ O. Valenti, καθ' ἃς ὁ γράφων ἔχει πληροφορίας, εἶναι ἐκ τῶν ὀλίγων, οἱ ὅποιοι ἤμειβον τὸν καλλιτέχνην κατὰ τὴν ἀξίαν του¹¹. Ὁ Ε. Κόβας, κατὰ τὴν διακόσμησιν τῶν σταχώσεων τούτων, πολλάκις ἐνεπνέετο ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐκάστοτε βιβλίου, χρησιμοποιοῦν πρὸς τοῦτο κατάλληλα αἰγυπτιακά, ἀρχαῖα ἑλληνικά, βυζαντινά, ἰσλαμικά, γοθτικά, βενετσιάνικα, ρωσικά κ.ἄ. μοτίβα.

E. GALLOIS, *Asie - Mineure et Syrie*, Paris ἄ.χ.

A. C. DANLER, *Cours d'architecture, qui comprend les origines de Vignole*, à Paris 1710.

—, *Histoire de l'origine et des premiers progrès de l'imprimerie*, à la Haye 1740.

F. I. FOURNIER, *Nouveau Dictionnaire portatif de Bibliographie*, à Paris 1809.

J. FERRARI, *Vico et l'Italie*, Paris 1839.

BUCHON, *Recherches historiques sur la principauté Française de Morée et ses hautes Baronnies. Le livre de la conquête de la princée de la Morée*. Paris 1845, I.

BUCHON, *Recherches historiques sur la principauté Française de Morée et ses hautes Baronnies. Βιβλίον τῆς Κουγκέστας, et autre poème grec inédit suivi du code diplomatique de la princée de Morée*. Paris 1845, II.

1. Βιβλιοπῶλις ἐν Istanbul, Yüksek kaldırım 22, Tünel.

2. Τὰ βιβλία ταῦτα, καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Πρωτοπρ. Μ. Σακκουλίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 17.10.1981, προέρχονται ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ Α. Γραμματίδου, καθ' ὅτι εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς ράχεως αὐτῶν εἶναι ἐφωδιασμένα μὲ τὰ ἀρχικά γράμματα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ Α.Γ.

3. Κάτοικος Istanbul, Bozkurt Sok. 45/2, Cihangir.

4. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Κ. Τσοκῶνα πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 28.5.1981.

5. Κάτοικος Istanbul, Zafer Sok. 13/10, Harbiye.

6. Βιβλιοπῶλις ἐν Istanbul, Sahaflar Carsisi, Beyazit.

7. Προέρχεται ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ Α. Γραμματίδου, καθ' ὅτι φέρει τὰ ἀρχικά αὐτοῦ γράμματα καὶ τὴν ὑπογραφήν του μετὰ τῆς χρονολογίας 1946.

8. Πρβλ. Α. Παπᾶ, *Εἰρήναρχος Κόβας*. 440.

9. Κάτοικος Istanbul, Gümüssuyu Cad. II, Taksim.

10. Κατὰ πληροφορίας τοῦ O. Valenti πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 9.3.1981.

11. Περὶ τοῦ θέματος ἴδὲ Α. Παπᾶ, *Συνοδικόν*. 428.

- C. SATHAS - É. LEGRAND, Les exploits de Digénis Akritas, Paris 1875.
- C. CHIPIEZ, Histoire critique des origines et de la formation des ordres Grecs, Paris 1876.
- A. DJEVAD BEY, État militaire ottoman depuis la fondation de l' empire jusqu'a nos jours traduit du Turc par G. Macridès, Cons/ple Paris 1882, 1.
- A. MOREL - FATIO, Chronique de Morée aux XIIIe et XIVe siècles publiée et traduite pour le première fois pour la société de l' Orient Latin, Genève 1885.
- Mme B. DE KHITROWO, Itinéraires russes en Orient traduits pour la société de l' Orient Latin, Genève 1889.
- GABRIEL EFENDI NORADOUNGHIAN, Recueil d' actes internationaux de l' empire ottoman, Paris 1897, 1900, 1902, 1903, 4 τ. κεχωρισμένοι.
- M. H. HAUSER, Le voyage du Levant de Philippe du Fresne - Canaye (1573), Paris 1897.
- M. G. M. CARAVOKYRO, Le droit succesoral en Turquie ab intestat et par Testament codifié d' après le chér et le droit byzantin, Constantinople 1898.
- F. TOURNEBIZE, Histoire politique et religieuse de l' Armenie, Paris 1900.
- V. BÉRARD, La Revolution Turque, Paris 1909.
- D. ESSAD, Constantinople de Byzance à Stamboul, Paris 1909.
- K. J. BASMADJIAN, Essai sur l' histoire de la littérature ottomane, Paris Constantinople 1910.
- C. DIEHL, Topographie de Thessalonique, Paris 1913.
- S. LAUZANNE, Au chevet de la Turquie, Paris 1913.
- A. A. C. STOURDZA, L' Europe orientale et le role historique des Maurocordato 1660 - 1830, Paris 1913.
- O. TAFRALI, Thessalonique au quatorzième siècle, Paris 1913.
- C. DIEHL, Une République patricienne. Venise, Paris 1916.
- H. STUERMER, Deux ans de Guerre a Constantinople, Paris 1917.
- C. HUART, Les saints des derviches tourneurs, 2 τ., Paris 1918, 1922.
- H. MORGENTHAU, Mémoires de l' ambassadeur Morgenthau, Paris 1919.
- C. FOUARD, Saint Paul, Paris¹⁴ 1920, 1921, 2 τ. κεχωρισμένοι.
- J. EBERSOLT, Sanctuaires de Byzance, Paris 1921.
- J. EBERSOLT, Les arts somptuaires de Byzance, Paris 1923.
- A. BLANCHET G. MILLET, έκδ., Mélanges offerts a M. Gustave Schlumberger, Paris 1924.
- G. JÉQUIER, Manuel d' archéologie Égyptienne, Paris 1924.
- R. P. R. DE DREUX, Voyage en Turquie et en Grèce, Paris 1925.
- G. DE JERPHANION, Les églises rupestres de Cappadoce, Paris 1925, 1936, 2 τ. κεχωρισμένοι.
- J. ANCEL, Manuel historique de la question d' Orient (1792 - 1925), Paris 1926.
- R. GUILLAND, Essai sur Nicéphore Grégoras, Paris 1926.
- G. MARCAIS, Manuel d' art Musulman. L' architecture, Paris 1926, 1927, 2 τ. κεχωρισμένοι.
- G. CONTENAU, Manuel d' archéologie Orientale, 2 τ., Paris 1927, 1931.
- J. EBERSOLT-R. GUILLAND, έκδ., Études sur l' histoire et sur l' art de Byzance. Mélanges Charles Diehl, 2 τ., Paris 1930.
- H. RIEMANN, Dictionnaire de Musique, Paris 1931.
- A. A. VASILIEV, Histoire de l' empire byzantin. Traduit du russe par P. Brodin et A. Bourguina, Paris 1932, 2 τ. κεχωρισμένοι¹.
- D. A. ZAKYTHINOS, Le Despotat Grec de Morée, Paris 1932².
- C. DIEHL, Méditerranée. Promenades d' Histoire et d' Art, Paris 1933.
- G. MONTANDON, L' ologénèse culturelle. Traité d' Ethnologie cyclo-culturelle et d' Ergologie systématique, Paris 1934.
- P. BRUNET - A. MIELI, Histoire des sciences. Antiquité, Paris 1935.
- A. GRABAR, L' empereur dans l' art byzantin, Paris 1936.
- G. ROY, Abdul - Hamid. Le Sultan Rouge, Paris 1936.
- G. TONGAS, Les relations de la France avec l' Empire Ottoman durant la première moitié du XVIIe siècle et l' ambassade a Constantinople de Philippe de Hocrlay, Comte de Césy (1619 - 1640), Toulouse 1942.
- G. DE REYNOLD, Le monde grec et sa pensée. La formation de l' Europe, Friburg en Suisse 1944.
- G. DE REYNOLD, L' Hellénisme et le génie européen. La formation de l' Europe, Friburg en Suisse 1944.
- G. DE REYNOLD, Qu' est-ce que l' Europe? La formation de l' Europe, Friburg en Suisse 1944.
- G. DE REYNOLD, L' empire romain. La formation de l' Europe, Paris 1945.
- P. B. PALAZZO O. P., L' Arap-Djami ou église Saint - Paul à Galata, Istanbul 1946.

1. Οι δύο οὔτοι τόμοι εἶναι ἐφωδιασμένοι καὶ διὰ δύο σελιδοδεικτῶν (signet), ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τοῦ Ε. Κόβα. Ἀποτελοῦνται ἐξ ἑνὸς ἐπιμήκουσ δελταρίου (0,03.7 × 0,11.3 μ.) καὶ ἑνὸς κυκλικοῦ (διάμ. 0,03.5 μ.). Ἐγχρωμος σινικὴ μελάνη ἐπὶ δέρματος. Διατήρησις ἀρίστη. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

2. Ὁ Γ. Βαζεβανίδης κατέχει σχέδιον τοῦ διακόσμου τῆς ἐμπροσθίας πλευρᾶς τῆς σταχῶσεως ταύτης (0,08.5 × 0,12.5 μ.). Μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

γ. Ἀνεξάρτητοι μικρογραφίαι.

Α. Πιττάκια.

1. Τὸ πρωτότυπον τῆς «Μετρίότητος»¹ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Ἀγ. καὶ Ἱ. Συνόδου (0,38,5 × 0,55 μ.) (πίν. 24). Μελάνη ἐπὶ χάρτου. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. Κείμενον: Η ΜΕΤΡΙΟΤΗΣ ΗΜΩΝ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΥΧΟΜΕΝΩΝ ΑΥΤΗ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ ΗΜΕΤΕΡΩ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΩ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΩ ΣΥΓΧΩΡΗΤΗΡΙΩ ΓΡΑΜΜΑΤΙ Ι|ΕΡΩΤΑΤΩΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ, ΚΑΙ ΥΠΕΡΤΙΜΩΝ, ΕΝ ΧΡΙ(ΣΤ)Ω ΤΩ ΘΕΩ ΛΙΑΝ ΑΓΑΠΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΟΘΗΤΩΝ ΑΥΤΗΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΑΙ ΣΥΛ|ΔΕΙΤΟΥΡΓΩΝ, ΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΧΑΡΙΤΟΣ ΔΩΡΕΑΣ ΤΕ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑΣ Τ(ΟΥ) ΠΑΝΑΓΙ(ΟΥ) ΚΑΙ ΖΩΟΠΟΙΟΥ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΑΡΧΙΚ(ΟΥ) ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ, ΤΗΣ ΔΟΘΕΙΣΗΣ|ΜΕΝ ΠΑΡΑ Τ(ΟΥ) ΚΥΡΙ(ΟΥ) ΚΑΙ ΘΕ(ΟΥ) ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣ(ΟΥ) ΧΡΙ(ΣΤ)(ΟΥ) ΤΟΙΣ ΘΕΙΟΙΣ ΚΑΙ ΙΕΡΟΙΣ ΑΥΤ(ΟΥ) ΜΑΘΗΤΑΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙΣ, ΕΙΣ ΤΟ ΔΕΣΜΕΙΝ|ΤΕ ΚΑΙ ΛΥΕΙΝ ΤΑΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΑΜΑΡΤΙΑΣ², ΕΙΡΗΚΟΤΟΣ ΑΥΤΟΙΣ «ΛΑΒΕΤΕ ΠΝΕΥΜΑ ΑΓΙΟΝ· ΑΝ ΤΙΝΩΝ ΑΦΗΤΕ ΤΑΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ ΑΦΙΕΝΤΑΙ|ΑΥΤΟΙΣ, ΑΝ ΤΙΝΩΝ ΚΡΑΤΗΤΕ ΚΕΚΡΑΤΗΝΤΑΙ»³ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ «ΟΣΑ ΑΝ ΔΗΣΗΤΕ ΚΑΙ ΛΥΣΗΤΕ ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΗΣ, Ε(ΣΤ)ΑΙ ΔΕΔΕΜΕΝΑ, ΚΑΙ ΔΕΛΥΜΕΝΑ ΕΝ ΤΟΙΣ|ΟΥΡΑΝΟΙΣ»⁴· ΕΞ ΕΚΕΙΝΩΝ ΔΕ ΚΑΙ ΕΙΣ ΗΜΑΣ ΑΛΛΗΛΟΔΙΑΔΟΧΩΣ ΔΙΑΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΕΝΩΤ(ΟΥ) ΧΑΡΙΤΟΣ ΤΑΥΤΗΣ, ΕΧΟΜΕΝ ΣΥΓΚΕΧΩ|ΡΗΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΔΕΛΥΜΕΝΟΥΣ ΠΑΝΤΟΣ ΨΥΧΙΚ(ΟΥ) ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚ(ΟΥ) ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΟΣ|...|ΕΙΣ ΟΣΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΙ, ΩΣ ΑΝΘΡΩΠΟΙ, ΟΝΤΕΣ, ΚΑΙ ΣΑΡΚΑ ΦΟΡΕΣΑΝΤΕΣ, ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΥΑΜΑΡΤΗΤΟΝ Τ(ΟΥ)ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ ΟΙΚΗΣΑΝΤΕΣ, ΗΜΑΡΤΟΝ, Κ[ΑΙ] ΕΙΣ ΘΕΟΝ ΕΠΛΗΜΜΕΛΗΣΑΝ ΛΟ|ΓΩ, Η ΕΡΓΩ, Η ΔΙΑΝΟΙΑ, ΕΚ(ΟΥ)ΣΙΩΣ ΤΕ Η ΑΚ(ΟΥ)ΣΙΩΣ⁵, ΦΑΝΕΡΩΣ ΤΕ Η ΑΦΑΝΩΣ, ΕΝ ΓΝΩΣΕΙ, Η ΕΝ ΑΓΝΩΙΑ, ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΑ ΚΑΙΡΟΝ, ΚΑΙ ΤΟΠΟΝ Κ[ΑΙ] ΤΡΟΠΟΝ, ΚΑΙ ΕΝ ΠΑΣΑΙΣ ΑΥ|ΤΩΝ ΤΑΙΣ ΔΙΣΘΗΣΕΣΙ· ΚΑΙ ΕΙΤΕ ΥΠΟ ΚΑΤΑΡΑΝ ΠΑΤΡΟΣ Η ΜΗΤΡΟΣ ΑΥΤΩΝ ΕΓΕΝΟΝΤΟ, Η ΤΩ

1. Αὕτη εἶναι Πατριαρχικὸν καὶ Συνοδικὸν συγχωρητήριον γράμμα, ἀπονεμόμενον παλαιότερον κυρίως εἰς μοναχοὺς τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Τὴν ὀνομασίαν αὐτοῦ λαμβάνει, ὡς φαίνεται, ἐκ τῆς λέξεως Μετρίότης, δι' ἧς ἀρχίζει καὶ διὰ τῆς ὁποίας αὐτοαποκαλεῖται ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ὅταν ὀμιλῇ εἰς πρῶτον πρόσωπον. Β. Σταυρίδου, Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι. I, 35, II, 69, 71, 74, 87-9. Πρβλ. καὶ τὰ λοιπὰ σχετικὰ ὑπ' ἀρ. 3, 4 καὶ 24 πατριαρχικὰ ἔγγραφα τῆς παρουσίας ἐργασίας.

2. Πρβλ. τὴν β' συγχωρητικὴν εὐχὴν εἰς τεθνεῶτα. Μικρὸν Εὐχολόγιον. 214.

3. Ἰω. 20, 22.

4. Ματθ. 18, 18.

5. Πρβλ. τὴν β' συγχωρητικὴν εὐχὴν εἰς τεθνεῶτα καὶ τὴν α' εὐχὴν τῆς Ἀκολουθίας τῶν Ἐξομολογουμένων. Μικρὸν Εὐχολόγιον. 214, 131.

ΙΔΙΩ ΑΝΑΘΕΜΑΤΙ ΥΠΕΠΕΣΑΝ⁶, Η ΟΡΚΟΝ ΩΜΟΣΑΝ, ΚΑΚΕΙΝΟΝ|ΠΑΡΕΒΗΣΑΝ, Η ΕΨΕΥΔΟΡΚΗΣΑΝ, Η ΑΡΑΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ(ΣΤ)ΙΚΗΝ ΚΑΙ ΑΦΟΡΙΣΜΟΝ ΕΔΕΞΑΝΤΟ ΠΟΤΕ ΠΑΡ' ΙΕΡΕΩΣ, Η ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ, Η ΠΑΤΡΙΑΡΧ(ΟΥ) ΔΙ' ΗΝ ΤΙΝΑ (ΟΥ)Ν ΑΙΤΙ|ΑΝ, Η ΤΙΝΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΠΙΚΡΑΝΑΝ⁷ ΛΟΓΩ, Η ΕΡΓΩ, ΚΑΝΤΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΔΕΣΜΟΝ ΕΠΙΤΙΜΙ(ΟΥ) ΕΑΥΤ(ΟΥ)Σ ΚΑΤΕ(ΣΤ)ΗΣΑΝ, ΚΑΙ ΑΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΡΑΘΥΜΙΑ ΧΡΗ|ΣΑΜΕΝΟΙ ΟΥΚ ΕΤΥΧΟΝ ΣΥΓΧΩΡΗΣΕΩΣ⁸, Η ΑΛΛΟΝ ΤΙΝΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΒΛΑΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΙ, ΚΑΙ ΕΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣΑΝ, Η ΚΑΘΨΑΝΤΟ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΙ|ΝΟΣ, Η ΘΥΜΟ ΕΞΑΦΘΕΝΤΕΣ ΕΒΛΑΣΦΗΜΗΣΑΝ, Η ΓΛΩΣΣΑ (ΠΡ)ΟΕΚΔΡΑΜ(ΟΥ)ΣΑ ΤΗΣ ΔΙΑΝΟΙΑΣ, ΤΑ ΜΗ ΔΕΟΝΤΑ ΕΦΘΕΓΕΑΤΟ, Η ΚΑΤΑ ΤΟ Τ(ΟΥ) ΘΕ(ΟΥ) ΘΕΛΗΜΑ|ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΙ(ΣΤ)ΙΑΝΙΚΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΟΥΚ ΕΠΟΛΙΤΕΥΘΗΣΑΝ, ΑΛΛ' ΕΞΕΤΡΑΠΗΣΑΝ ΤΗΣ ΕΥΘΕΙΑΣ ΟΔ(ΟΥ), ΚΑΙ ΑΛΛΩΣ Η ΩΣ ΕΙΧΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ ΕΠΟΛΙΤΕΥΣΑΝΤΟ,|Η ΤΑΣ ΘΕΙΑΣ ΑΥΤ(ΟΥ) ΕΝΤΟΛΑΣ, ΚΑΙ ΤΑΣ ΝΟΜΙΚΑΣ ΔΙΑΤΑΓΑΣ ΠΑΡΕΙΔΟΝ Κ[ΑΙ] ΗΘΕΤΗΣΑΝ, Η ΠΑΘΕΙ ΥΠΕΡΦΑΝΕΙΑΣ ΚΡΑΤΗΘΕΝΤΕΣ, ΥΠΕΡ Ο ΔΕΙ ΕΦΡΟΝΗΣΑΝ,|ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΥΠΕΡ ΕΑΥΤΩΝ ΕΦΑΝΤΑΣΘΗΣΑΝ, ΦΥΣΙΩΘΕΝΤΕΣ ΥΠΟΒΟΛΑΣ Τ(ΟΥ) ΑΛΛ(ΣΤ)ΟΡΟΣ, Η (ΣΤ)ΟΜΑΤΙ Κ[ΑΙ] ΧΕΙΛΕΣΙΝ ΕΨΕΥΣΑΝΤΟ ΠΟΤΕ ΔΙ' ΑΙΣΧΡΟΚΕΡΔΕΙΑΝ, Η ΑΛΛΗΝ|ΤΙΝΑ ΑΙΤΙΑΝ, Η ΥΠΟ ΜΝΗΣΙΚΑΚΙΑΣ ΟΡΓΗ ΕΜΜΟΝΩ ΚΑΤΑ ΤΙΝΟΣ ΠΡΟΣΗΝΕΧΘΗΣΑΝ, ΤΑ (ΠΡ)ΟΣ ΒΛΑΒΗΝ ΑΥΤΟΥ ΔΟΛΙΩΣ ΠΑΛΑΜΝΩΜΕΝΟΙ, Η ΥΠΟ ΠΛΕΟΝΕΣΙΑΣ|ΚΑΙ ΑΤΕΓΚΤΟΥ ΨΥΧΗΣ Τ(ΟΥ)Σ ΠΤΩΧ(ΟΥ)Σ (ΟΥ)Κ ΗΛΕΗΣΑΝ, Η ΤΗΣ ΕΝΔΙΑΤΑΚΤΟΥ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ ΚΑΙ (ΠΡ)ΟΣΕΥΧΗΣ ΑΚΗΔΙΑ ΚΑΤΑΧΑΥΝΩΘΕΝΤΕΣ,|ΠΑΡΗΜΕΛΗΣΑΝ ΠΟΤΕ, Η ΤΑΣ ΝΗ(ΣΤ)ΗΣΙΜΟΥΣ ΗΜΕΡΑΣ ΑΝΕΥ ΤΙΝΟΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΚΑΤΕΛΥΣΑΝ, Η ΤΑΣ ΕΟΡΤΑΣΙΜΟΥΣ ΟΥΚ ΗΡΓΗΣΑΝ, Η ΑΙΣΧΡΟΙΣ|ΚΑΙ ΑΤΟΠΟΙΣ ΤΙΣΙΝ ΕΝΘΥΜΗΜΑΣΙ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΜΑΣΙ ΤΟ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΩΡΑΙΟΝ ΑΠΗΜΑΥΡΩΣΑΝ, ΚΑΙ ΤΗΝ ΘΕΟ-ΥΦΑΝΤΟΝ (ΣΤ)ΟΛΗΝ Τ(ΟΥ) ΘΕΙ(ΟΥ) ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ ΚΑΤΕΡ|ΡΥΠΩΣΑΝ, Η ΓΟΗΤΕΙΑΙΣ ΚΑΙ ΜΑΓΓΑΝΕΙΑΙΣ ΠΡΟΣΕΕΣΧΟΝ ΚΑΙ ΣΑΤΑΝΙΚΑΙΣ ΕΠΩΔΑΙΣ, Η ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΥΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΠΑΡΗΚΟΥΣΑΝ,|ΚΑΙ ΚΑΤΕΦΡΟΝΗΣΑΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΑΤΑΙ ΕΓΕΝΟΝΤΟ ΤΩΝ ΩΝ ΥΠΕΣΧΟΝΤΟ ΦΥΛΑΞΕΙΝ, Η ΑΛΛΟΙΣ ΤΙΣΙΝ ΕΜΠΑΘΕΣΙΝ ΑΜΑΡΤΗΜΑΣΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΣΙΝ Ο|ΠΩΣΔΗΠΟΤΕ ΠΕΡΙΕΠΑΡΗΣΑΝ, ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΕΠΤΩΚΑΣΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΝ, Κ[ΑΙ] Τ' ΑΛΛΑ ΠΑΝΤΑ ΕΠΡΑΞΑΝΤΟ, ΟΣΑ ΚΟΛΑΣΙΝ

6. Πρβλ. τὴν α' συγχωρητικὴν εὐχὴν εἰς τεθνεῶτα. Μικρὸν Εὐχολόγιον. 213.

7. Πρβλ. τὴν α' συγχωρητικὴν εὐχὴν εἰς τεθνεῶτα. Μικρὸν Εὐχολόγιον. 213.

8. Πρβλ. τὴν α' συγχωρητικὴν εὐχὴν εἰς τεθνεῶτα. Μικρὸν Εὐχολόγιον. 213.

ΕΜΠΟΙΕΙ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙ | ΝΗΝ ΣΑΡΚΑ ΦΟΡ(ΟΥ)ΣΙΝ, ΕΙΤΑ ΕΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΕΙ ΓΕΝΟΜΕΝΟΙ, Κ[ΑΙ] ΜΕΤΑΜΕΛΗΘΕΝΤΕΣ, ΕΞΩΜΟΛΟΓΗΣΑΝΤΟ ΤΑΥΤΑ ΠΑΝΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙΣ ΠΑΤΡΑΣΙ, ΚΑΙ | ΤΟΝ ΠΑΡ' ΑΥΤΩΝ ΚΑΝΟΝΑ ΑΠΟ ΚΑΡΔΙΑΣ ΕΔΕΞΑΝΤΟ, ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΣΑΙ ΠΡΟΕΘΥΜΗΘΗΣΑΝ, ΟΥΚ ΕΦΘΑΣΑΝ ΜΕΝΤΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΑΙ, ΑΡΠΑΓΕΝΤΕΣ ΥΠΟ Τ(ΟΥ) | ΧΡΕΩΝ. ΕΚ ΤΟΥΤΩΝ (ΟΥ)Ν ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΓΝΩ(ΣΤ)ΩΝ Κ[ΑΙ] ΑΓΝΩΣΤΩΝ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΝΟΧΗΣ ΤΕ Κ[ΑΙ] Τ(ΟΥ) ΔΕΣΜ(ΟΥ) ΛΥΟΜΕΝ ΑΥΤΟΥΣ, Κ[ΑΙ] ΕΛΕΥΘΕΡ(ΟΥ)Σ ΕΧΟΜΕΝ, | Κ[ΑΙ] ΣΥΓΚΕΧΩΡΗΜΕΝ(ΟΥ)Σ ΑΠΟΚΑΘΙ(ΣΤ)ΩΜΕΝ ΕΝ ΤΗ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙ(ΟΥ) Κ[ΑΙ] ΖΩΟΠΟΙ(ΟΥ) ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΑΡΧΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΔΩΡΕΑ ΚΑΙ ΠΑΝΤΟΔΥΝΑΜΩ ΕΞ(ΟΥ)ΣΙΑ Κ[ΑΙ] ΧΑΡΙΤΙ· | ΕΙ ΔΕ ΤΙΝΑ ΔΙΑ ΛΗΘΗΝ, Η ΑΛΛΗΝ ΤΙΝΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΝ ΑΝΕΞΟΜΟΛΟΓΗΤΑ ΕΙΑΣΑΝ, ΚΑΚΕΙΝΑ ΠΑΝΤΑ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΕΝ ΑΥΤΟΙΣ Ο ΕΛΕΗΜΩΝ Κ[ΑΙ] | ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΥΡΙΟΣ, ΔΙ' ΙΔΙΑΝ ΑΥΤ(ΟΥ) ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑΝ ΚΑΙ ΑΚΡΑΝ ΚΑΙ ΑΝΕΙΚΑ(ΣΤ)ΟΝ ΑΓΑΘΟΤΗΤΑ. ΝΑΙ ΔΕΣΠΟΤΑ ΠΟΛΥΕΛΕΕ ΚΥΡΙΕ ΙΗΣ(ΟΥ) ΧΡΙ(ΣΤ)Ε Ο ΘΕΟΣ | ΗΜΩΝ, ΝΙΚΗΣΑΤΩ Σ(ΟΥ) ΤΟ ΑΜΕΤΡΟΝ ΕΛΕΟΣ, Κ[ΑΙ] Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ Η ΑΝΕΙΚΑ(ΣΤ)ΟΣ¹ Κ[ΑΙ] ΑΝΥΠΕΡΒΛΗΤΟΣ, ΚΑΙ ΜΗ ΠΑΡΙΔΗΣ ΤΟ ΠΛΑΣΜΑ ΤΩΝ ΧΕΙΡΩΝ ΣΟΥ ΚΑ | ΤΑΠΟΘΗΝΑΙ ΤΗ ΑΠΩΛΕΙΑ, ΑΛΛ' ΕΠΑΚ(ΟΥ)ΣΟΝ ΗΜΩΝ ΤΩΝ ΑΜΑΡΤΩΛΩΝ Κ[ΑΙ] ΤΑΠΕΙΝΩΝ ΙΚΕΤΩΝ ΔΕΟΜΕΝΩΝ ΥΠΕΡ | ... | ΚΑΙ ΠΑΝΤΑ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΑΥΤΟΙΣ ΔΕΣΜΟΝ, ΟΝ ΑΥΤΟΙ ΚΑΘ' ΕΑΥΤΩΝ ΕΚ ΣΥΝΑΡΠΑΓΗΣ, Η ΑΛΛΗΣ ΤΙΝΟΣ ΑΙΤΙΑΣ² ΕΦΕΙΛΚΥΣΑΝΤΟ, ΔΙΑΛΥΣΟΝ ΩΣ ΑΓΑΘΟΣ | ΚΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΥΡΙΟΣ, ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΟΝ ΑΥΤΟΙΣ ΦΙΛΕΥΣΠΛΑΓΧΝΩΣ ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΝ ΒΙΩ ΚΑΚΩΣ ΚΑΙ ΑΓΝΩΜΟΝΟΣ ΥΠ' ΑΥΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓ | ΜΕΝΑ, ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΩΣ ΠΑΡΙΔΩΝ ΑΠΑΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΟΝ ΑΦΑΤΟΝ ΕΛΕΟΣ, Κ[ΑΙ] ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΤΗΣ ΣΗΣ ΧΡΗ(ΣΤ)ΟΤΗΤΟΣ· ΕΧΕΙΣ ΓΑΡ ΕΛΕ(ΟΥ)Σ ΑΦΘΟΝΑ ΡΕΙΦΡΑ, | ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΣ ΠΕΛΑΓΟΣ, ΚΑΙ ΕΥΣΠΛΑΓΧΝΙΑΣ ΑΒΥΣΣΟΝ, Κ[ΑΙ] ΑΠΑΛΛΑΞΟΝ ΑΥΤΟΥΣ ΤΗΣ ΑΙΩΝΙ(ΟΥ) ΚΟΛΑΣΕΩΣ³, ΤΗΣ ΔΕ ΣΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΑΞΙΩΣΟΝ, ΚΑΙ ΤΗΣ | ΕΚ ΔΕΞΙΩΝ Σ(ΟΥ) ΠΑΡΑ(ΣΤ)ΑΣΕΩΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΚΑΡΙΑΣ ΕΚΕΙΝΗΣ ΦΩΝΗΣ ΚΑΤΗΚΟΟΥΣ ΓΕΝΕΣΘΑΙ ΠΟΙΗΣΟΝ, ΚΑΙ ΚΑΛΗΣ ΚΑΙ ΕΥΠΡΟΣΔΕΚΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ | ΤΥΧΕΙΝ ΕΠΙ Τ(ΟΥ) ΦΟΒΕΡ(ΟΥ) Σ(ΟΥ) Κ[ΑΙ] Α(ΠΡ)ΟΣΩΠΟΛΗΠΤ(ΟΥ) ΒΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΞΙΩΣΟΝ, ΚΑΙ ΜΕΤΑ (ΤΗ)Σ ΜΕΡΙΔΟΣ ΤΩΝ ΩΣΩΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΤΑΞΟΝ· Κ[ΑΙ] ΤΑ ΜΕΝ ΣΩ | ΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΕΙΣ

ΤΑ ΕΞ ΩΝ ΣΥΝΕΤΕΘΗ (ΣΤ)ΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΛΥΘΗΝΑΙ, ΚΑΙ ΧΟΥΝ ΓΕΝΕΣΘΑΙ ΕΥΔΟΚΗΣΟΝ· ΣΥ ΓΑΡ ΕΙΠΑΣ ΚΥΡΙΕ, ΟΤΙ «ΓΗ ΕΙ ΚΑΙ ΕΙΣ ΓΗΝ | ΑΠΕΛΕΥΣΗ»⁴, ΤΑΣ ΔΕ ΨΥΧΑΣ ΑΥΤΩΝ ΕΝ ΧΩΡΑ ΖΩΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝ ΣΚΗΝΑΙΣ ΔΙΚΑΙΩΝ ΑΝΑΠΑΥΣΟΝ⁵, ΟΠ(ΟΥ) ΕΠΙΣΚΟΠΕΙ ΤΟ ΦΩΣ Τ(ΟΥ) (ΠΡ)ΟΣΩΠ(ΟΥ) Σ(ΟΥ), ΕΥΦΡΑΙΝΟΝ | ΠΑΝΤΑΣ Τ(ΟΥ)Σ ΑΠ' ΑΙΩΝΟΣ ΑΓΙ(ΟΥ)Σ Σ(ΟΥ), ΟΙΚΤΩ ΚΑΜΦΘΕΙΣ ΕΠ' ΑΥΤΟΙΣ, Κ[ΑΙ] ΕΠΙ ΤΑΙΣ ΗΜΕΤΕΡΑΙΣ ΘΕΡΜΑΙΣ ΔΕΗΣΕΣΙ ΤΕ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΛΗΣΕΕΣΙΝ, ΑΣ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙΝ | ΑΔΙ(ΣΤ)ΑΚΤΩΣ ΕΤΑΧΘΗΜΕΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΩΝ, Κ[ΑΙ] ΤΩΝ ΤΟΥ ΛΑ(ΟΥ) ΑΓΝΟΗΜΑΤΩΝ⁶, ΤΟΥ ΕΞΗΓΟΡΑΣΜΕΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΑΣ ΤΟΥ | ΝΟΜ(ΟΥ) ΤΩ ΤΙΜΙΩ Σ(ΟΥ) ΑΙΜΑΤΙ⁷, ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΕ ΚΑΙ ΠΟΛΥΕΛΕΕ ΚΥΡΙΕ, ΠΡΕΣΒΕΙΑΙΣ ΚΑΙ ΙΚΕΣΙΑΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΧΡΑΝΤΟΥ Σ(ΟΥ) ΜΗΤΡΟΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ | ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΔΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ, ΤΟΥ ΤΙΜΙ(ΟΥ) ΕΝΔΟΣ(ΟΥ) (ΠΡ)ΟΦΗΤΟΥ (ΠΡ)ΟΔΡΟΜ(ΟΥ) ΚΑΙ ΒΑΠΤΙ(ΣΤ)ΟΥ) ΙΩΑΝΝ(ΟΥ), ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΕΝΔΟΞΩΝ ΚΑΙ ΠΑΝΕΥ | ΦΗΜΩΝ⁸ ΘΕΟΚΗΡΥΚΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΕΜΦΟΡΩΝ ΑΠΟ(ΣΤ)ΟΛΩΝ, ΚΑΙ ΠΑΝΤΩΝ Σ(ΟΥ) ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ, ΤΩΝ ΑΠ' ΑΙΩΝΟΣ ΣΟΙ ΕΥΑΡΕ(ΣΤ)ΗΣΑΝΤΩΝ. ΑΜΗΝ + | Α^λ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

2. Τὸ πρωτότυπον τῶν πιττακίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τοὺς τελειοδιδάκτους τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, ἐπὶ τῇ ἀπονομῇ εἰς αὐτοὺς τοῦ τίτλου τοῦ «Διδασκάλου τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Θεολογίας»⁹ (πίν. 25).

3. Τὸ πιττάκιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βενιαμὶν Α' πρὸς τὸν καθηγητὴν τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης Ἰωάννην Παναγιωτίδην, ἐπὶ τῇ ἀπονομῇ αὐτῷ τοῦ ὀφφικίου τοῦ «Ἀρχοντος Διδασκάλου τοῦ Εὐαγγελίου»¹⁰. Κείμενον: ΤΟΥΣ ΕΚ ΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΕΝ ΕΠΙΔΟΣΕΙ ΠΟΛΛΗ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΔΙΑΔΟΣΙΝ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΛΟΓΟΥ ΔΟΚΙΜΟΥΣ ΑΝΑΔΕΙΚΝΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΙΝ ΤΟΥ ΕΥΣΕΒΟΥΣ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΙΔΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΘΥΜΩΣ ΕΝΔΙΑΤΡΙΒΟΝΤΑΣ ΕΙΩΘΕ ΤΙΜΑΝ Η ΑΓΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΟΦΦΙΚΙΩΝ ΤΕ ΑΠΟΝΟΜΑΣ, ΤΗ ΤΑΞΕΙ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥΣΑ ΤΟΥΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΥΣΑ, ΤΗΝ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΥΣ ΕΝΔΕΙΚΝΥ-

4. Γέν. 3, 19. Πρβλ. καὶ τὸ τέλος τῆς νεκρωσίμου (ἐπὶ τοῦ τάφου) Ἀκολουθίας. Μικρὸν Εὐχολόγιον. 218.

5. Πρβλ. τὸ ἡ' νεκρώσιμον Ἰδιόμελον τῆς νεκρωσίμου Ἀκολουθίας. Μικρὸν Εὐχολόγιον. 205.

6. Πρβλ. τὴν α' εὐχὴν γονυκλισίας τῆς Πεντηκοστῆς. Θεία Λειτουργία. 127.

7. Πρβλ. τὸ Ἀπολυτικίον τῆς Ἀκολουθίας τῶν Ἁγίων Παθῶν. —, Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Ἑβδομάς. 239.

8. Πρβλ. τὴν β' εὐχὴν τῆς Ἀρτοκλασίας. Θεία Λειτουργία. 9.

9. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 441. Τὸ κείμενον αὐτοῦ ἐδημοσιεύθη ἐν Β. Σταυρίδου, Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι. II, 222.

10. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 441, καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 22 μικρογραφικὸν ἔργον τῆς παρουσίας ἐργασίας.

1. Πρβλ. τὴν β' συγχωρητικὴν εὐχὴν εἰς τεθνεῶτα. Μικρὸν Εὐχολόγιον. 214.

2. Πρβλ. τὴν β' συγχωρητικὴν εὐχὴν εἰς τεθνεῶτα. Μικρὸν Εὐχολόγιον. 214.

3. Πρβλ. τὴν α' εὐχὴν τῆς Ἀκολουθίας τῶν Ἐξομολογούμενων. Μικρὸν Εὐχολόγιον. 131.

ΣΘΑΙ ΜΗΤΡΙΚΗΝ ΕΥΝΟΙΑΝ. | ΕΠΕΙΔΗ ΤΟΙΝΥΝ
 ΚΑΙ Ο ΑΠΟ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ ΑΡ-
 ΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΟΡ-
 ΜΩΜΕΝΟΣ ΕΛΛΟΓΙΜΩΤΑΤΟΣ Κ. ΙΩΑΝΝΗΣ
 ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ
 ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΕΝ ΤΗ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΙΕΡΑ ΘΕΟΛΟ-
 ΓΙΚΗ ΕΝ ΧΑΛΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΠΡΟΣ ΤΗ ΖΗΛΩΤΗ
 ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΦΟΡΩ ΕΠΙ ΜΑΚΡΑΝ ΗΔΗ ΣΕΙΡΑΝ
 ΕΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ, ΕΠΙΛΑΜ-
 ΒΑΝΕΤΑΙ ΕΝ ΕΦΕΣΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΘΥΜΙΑ ΕΥΛΑΒΕΙ
 ΠΑΣΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΗΡΥΤΤΕΙΝ
 ΤΟΝ ΛΟΓΟΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ
 ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΣΩΤΗΡΙΩΔΗ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΜΕ-
 ΤΑΛΑΜΠΑΔΕΥΩΝ ΕΝ ΕΠΙΣΗΜΟΙΣ ΤΗΣ ΕΚ-
 ΚΛΗΣΙΑΣ ΣΥΝΑΞΕΣΙ, ΚΑΘΟΔΗΓΕΙΝ ΤΟ ΧΡΙ-
 ΣΤΕΠΩΝΥΜΟΝ ΠΛΗΡΩΜΑ ΕΙΣ ΝΟΜΑΣ ΣΩ-
 ΤΗΡΙΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΧΑΡΙΤΟΣ, Η
 ΜΕΤΡΙΟΤΗΣ ΗΜΩΝ ΤΗΝ ΤΟΙΑΥΤΗΝ ΤΟΥ ΑΝ-
 ΔΡΟΣ ΕΥΣΕΒΗ ΕΦΕΣΙΝ ΚΑΙ ΠΡΟΘΥΜΙΑΝ ΙΔΙΑ-
 ΖΟΝΤΩΣ ΕΚΤΙΜΩΣΑ ΚΑΙ Δ' ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙ-
 ΚΟΥ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΑΙ ΒΟΥΛΟ-
 ΜΕΝΗ, ΕΓΝΩ, ΚΑΤ' ΙΔΙΑΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΝ
 ΦΙΛΟΤΙΜΙΑΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΣΙΝ ΑΠΟΝΕΙΜΑΙ
 ΑΥΤΩ ΤΟ ΟΦΦΙΚΙΟΝ ΤΟΥ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΔΙΔΑ-
 ΣΚΑΛΟΥ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ
 ΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
 ΙΔΙΑΣ ΗΜΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑΙΣ ΧΕΡΣΙΝ ΠΡΟ-
 ΧΕΙΡΙΣΑΝΤΕΣ ΑΥΤΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΟΦΦΙΚΙΟΝ ΤΟΥ-
 ΤΩ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΕΛΕΣΘΕΙΣΗΣ ΤΗ
 ΣΤ' ΤΟΥ ΑΡΞΑΜΕΝΟΥ ΜΗΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
 ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝ ΤΩ ΝΑ·Υ·ΔΡΙΩ ΤΗΣ ΕΝ
 ΧΑΛΚΗ ΙΕΡΑΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟ-
 ΠΗΓΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ. |
 ΕΦ' Ω ΚΑΙ ΓΡΑΦΟΝΤΕΣ ΑΠΟΦΑΙΝΟΜΕΘΑ
 ΟΠΩΣ Ο ΕΙΡΗΜΕΝΟΣ ΕΛΛΟΓΙΜΩΤΑΤΟΣ Κ.
 ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ
 ΙΕΡΑΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΝ ΧΑΛΚΗ ΣΧΟΛΗΣ,
 ΥΠΑΡΧΗ ΑΠΟ ΤΟΥ ΝΥΝ ΚΑΙ ΛΕΓΗΤΑΙ ΚΑΙ
 ΠΑΡΑ ΠΑΝΤΩΝ ΓΙΝΩΣΚΗΤΑΙ ΕΝΤΙΜΟΛΟΓΙΩ-
 ΤΑΤΟΣ ΑΡΧΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕ-
 ΛΙΟΥ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
 ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, ΤΗΣ ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΗΣ
 ΤΩ ΟΦΦΙΚΙΩ ΤΟΥΤΩ ΤΙΜΗΣ ΠΑΡΑ ΠΑΣΙΝ
 ΑΠΟΛΑΥΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΥΜΕΝΟΣ | ΕΠΙ ΤΟΥΤΩ
 ΔΕ ΕΙΣ ΕΝΔΕΙΞΙΝ ΚΑΙ ΒΕΒΑΙΩΣΙΝ ΕΔΟΘΗ
 ΜΕΤ' ΕΥΧΩΝ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΙΩΝ ΕΓΚΑΡΔΙΩΝ
 ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΗΜΕΤΕΡΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ
 ΕΥΕΡΓΕΤΗΡΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ ΤΩ ΕΞΟΝΟΜΑ-
 ΣΘΕΝΤΙ ΑΓΑΠΗΤΩ ΗΜΙΝ ΚΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑ
 ΥΙΩ ΕΝΤΙΜΟΛΟΓΙΩΤΑΤΩ Κ. ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΝΑ-
 ΓΙΩΤΙΔΗ, ΑΡΧΟΝΤΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩ ΤΟΥ ΕΥΑΓ-
 ΓΕΛΙΟΥ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙ-
 ΣΤΟΥ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ | ΕΝ ΕΤΕΙ ΣΩ-
 ΤΗΡΙΩ Αἰμγ', ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΑΥΓΟΥΣΤΟΝ |
 ΣΤ' ΕΠΙΝΕΜΗΣΕΩΣ ΙΑ' 1.

4. Τὸ πιττάκιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου Α', πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἴλιου-

1. ΚΠΑ 1941 - 8, 55, ἀρ. Πρωτ. 266.

πόλεως καὶ Θεῖρων Γεννάδιον², ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ
 τῆς τεσσαρακονταετοῦς ἀρχιερατικῆς δράσεως αὐ-
 τοῦ³. Κείμενον: ΙΕΡΩΤΑΤΕ ΜΗ(ΤΡ)ΟΠΟΛΙΤΑ
 ΗΛΙ(ΟΥ)ΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΘΕΙΡΩΝ ΥΠΕΡΤΙ | ΜΕ
 ΚΑΙ ΕΞΑΡΧΕ ΛΥΔΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΚΑΡΙΑΣ ΕΝ
 ΑΓΙΩ ΠΝΕΥ | ΜΑΤΙ ΑΓΑΠΗΤΕ ΑΔΕΛΦΕ ΚΑΙ
 ΣΥΛΛΕΙΤ(ΟΥ)ΡΓΕ ΤΗΣ ΗΜΩΝ ΜΕ | (ΤΡ)ΙΟΥΤΗ-
 ΤΟΣ ΚΥΡΙΕ ΓΕΝΝΑΔΙΕ ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΤΗ ΥΜΕΤΕ-
 ΡΑ ΙΕΡΟΤΗ | ΤΙ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΡΑ ΘΕ(ΟΥ) +
 | Τ(ΟΥ)Σ ΕΝ ΤΗ ΙΕΡΑ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΔΙΑ(ΠΡΕ)-
 ΠΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΕΙΔΩΣ | ΚΑΙ ΠΟΛΥ(ΤΡ)Ο-
 ΠΩΣ ΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΩ ΓΕΝΕΙ ΛΥΣΙΤΕ |
 ΛΕΙΣ ΕΑΥΤ(ΟΥ)Σ ΑΝΑΔΕΙΚΝΥΟΝΤΑΣ, ΑΞΙ-
 (ΟΥ)Σ ΠΑΣΗΣ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΙΝΩΝ ΙΔΙΩΝ
 ΤΕ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΡΙΝΟΜΕΝ + | ΕΦ' Ω ΚΑΙ
 ΕΝ ΤΗ ΠΑΡ(ΟΥ)ΣΗ ΗΜΕΡΑ ΚΑΘ' ΗΝ Η ΥΜΕ-
 ΤΕΡΑ ΔΙΑΝ⁴ | ΠΕΡΙΣΠ(ΟΥ)ΔΑ(ΣΤ)ΟΣ ΙΕΡΟΤΗΣ
 ΑΓΕΙ ΤΗΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΝ ΤΗΣ ΤΕΤ(ΑΡ)-
 ΤΗΣ | ΔΕΚΑΔΟΣ ΕΤΩΝ Τ(ΟΥ) ΑΡΧΙΕΡΑΤΙ-
 Κ(ΟΥ) ΑΥΤΗΣ (ΣΤ)ΑΔΙ(ΟΥ) ΔΙΚΑΙΟΝ ΗΓ(ΟΥ)-
 ΜΕ | ΘΑ ΤΗΝ ΕΝ ΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΚΡΑΝ ΚΑΙ
 ΤΙΜΙΑΝ ΑΥΤΗΣ ΔΙΑ | ΚΟΝΙΑΝ ΤΗΝ (ΟΥ) ΜΟ-
 ΝΟΝ ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΑΟΙ-
 Δ(ΙΜΩΝ) | (ΠΡ)ΟΚΑΤΟΧΩΝ ΗΜΩΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ
 ΕΚΤΙΜΗΘΕΙΣΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΔΟΚΙ | ΜΟΝ
 ΑΜΑ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗΝ ΑΥΤΗΣ ΔΡΑΣΙΝ ΗΣ Α-
 ΓΛΑΟΣ ΚΑΡΠΟΣ ΣΥΝ | ΠΟΛΛΑΙΣ ΑΛΛΑΙΣ ΒΑ-
 ΘΥ(ΣΤ)ΟΧΑ(ΣΤ)ΟΙΣ ΜΕΛΕΤΑΙΣ ΤΥΓΧΑΝΕΙ ΚΑΙ
 Ο ΑΡΤΙ ΤΥ | ΠΟΙΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣ Α' ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ
 ΥΠ' ΑΥΤΗΣ ΦΕΡΕΠΟΝΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤ' ΕΠΙ | (ΣΤΗ)-
 ΜΗΣ⁵ · ΚΑΤΑΡΤΙΣΘΕΙΣΗΣ Ι(ΣΤ)ΟΡΙΑΣ Τ(ΟΥ)
 ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ΑΠΟ(ΣΤ)ΟΛΙΚ(ΟΥ)
 ΚΑΙ ΠΑ(ΤΡ)ΙΑΡΧΙΚ(ΟΥ) ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚ(ΟΥ)
 ΘΡΟΝ(ΟΥ) ΕΟΡΤΑΣΑΙ ΠΑΝΗ | ΓΥΡΙΚΩΣ ΚΑΙ
 ΤΩ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΗΜΩΝ
 ΕΠΙ(ΣΤ)ΕΨΑΙ | ΕΠΑΙΝΩ ΕΚΦΡΑΣΑΙ ΤΕ ΑΜΑ
 ΑΥΤΗ ΕΞ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ, ΕΥΑΡΕΣΚΕΙΑΝ | ΕΦ'
 ΟΙΣ ΠΡΟΣ ΤΕ ΤΗΝ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΕΚΚΛΗ-
 ΣΙΑ(ΣΤ)ΙΚΩΝ (ΠΡ)ΑΓΜΑΤΩΝ | ΕΥΘΥΔΡΟΜΙΑΝ
 ΚΑΙ (ΠΡ)ΟΑΓΩΓΗΝ ΚΑΙ (ΠΡ)ΟΣ ΠΛ(ΟΥ)ΤΙ-
 ΣΜΟΝ ΤΗΣ ΠΑΡ' Η | ΜΙΝ ΙΕΡΑΣ ΕΠΙ(ΣΤ)ΗΜΗΣ
 ΑΧΡΙ Τ(ΟΥ)ΔΕ ΔΙΕΠΟΝΗΣΑΤΟ ΚΑΙ ΣΥΝΕ-
 (ΓΡ)ΑΨΕΝ | ΕΥΧΟΜΟΜΕΝΟ Δ' ΟΛΟΨΥΧΩΣ ΟΠΩΣ
 Η ΥΜΕΤΕΡΑ ΦΙΛΗ ΙΕΡΟΤΗΣ, | ΕΠΙ ΜΑΚΡΑΝ
 ΕΤΙ ΠΕΡΙΟΔΟΝ ΕΤΩΝ ΥΓΙΩΣ ΤΕ ΚΑΙ ΕΥΣΘΕ-
 ΝΩΣ (ΠΡ)ΟΣΦΕ | ΡΗ ΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗ
 ΕΠΙ(ΣΤ)ΗΜΗ ΤΑΣ ΠΟΛΥΤΙΜ(ΟΥ)Σ ΥΠ(ΗΡ)Ε-
 ΣΙΑΣ | ΑΥΤΗΣ, ΑΙΤ(ΟΥ)ΜΕΘΑ ΠΑΣΑΝ ΕΝ ΤΑΙΣ
 ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΣΙΝ | ΑΥΤΗΣ ΕΝΙ-
 ΣΧΥΣΙΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΑΙΩΣΙΝ ΚΑΙ ΠΑΝ ΑΜΑ
 ΣΩΤΗΡΙ | ΩΔΕΣ ΑΓΑΘΟΝ ΠΑΡΑ ΘΕΟΥ, ΟΥ Η
 ΧΑΡΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΠΕΙΡΟΝ ΕΛΕ | ΟΣ ΕΙΗ ΜΕΤ'
 ΑΥΤΗΣ | Αἰνγ' ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΚΒ⁶.

2. Β. Θ. Σταυρίδου, Γεννάδιος Μητροπολίτης Ἴλιουπό-
 λεως καὶ Θεῖρων, ΘΗΕ 4 (1964) 293 - 5.

3. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας, 441.

4. [ἡμῖν ἀγαπητῇ καὶ] ΚΠΑ 1953 - 5, 319 - 20, ἀρ. Πρωτ. 2559.

5. Μετὰ ἐπιστημοσύνης ΚΠΑ 1953 - 5, 319 - 20.

6. Ὁ Γ. Βαξεβανίδης κατέχει ἀνθιβόλον αὐτοῦ (0,30 ×

B. Διπλώματα.

1. Τὸ δίπλωμα¹ Μεγάλου Εὐεργέτου Ἰμβρου πρὸς τὸν Ἰωάννην Γιάντσον² (0,24,5 × 0,27,5 μ.). Μελάνη ἐπὶ ψευδοπεργαμηνῆς. 1947. Ἄπενεμήθη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἰμβρου καὶ Τενέδου Ἰακώβου (1926 - 1960). Ἄνευ ὑπογραφῆς.

2. Τὸ ψήφισμα εὐδοκίμου πενηκονταετοῦς σχολικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἐφορείας τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς πρὸς τὸν Ἀντώνιον Παπαστράτον³. Μελάνη ἐπὶ ψευδοπεργαμηνῆς. 1955. Κείμενον: Η ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗΣ | ΕΠΙ ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ ΤΟΥ Α' | ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΙΜΩΝΟΣ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ | ΕΤΕΙ ΠΕΜΠΤΩ ΚΑΙ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΩ ΚΑΙ | ΕΝΑΚΟΣΙΟΣΤΩ ΚΑΙ ΧΙΛΙΟΣΤΩ | ΑΠΟ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΝΟΜΙΜΟΥ ΑΓΟΜΕΝΗΣ | ΕΨΗΦΙΣΑΤΟ ΤΑΔΕ | ΕΠΕΙΔΗ | ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ | ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΗΜΕΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ | ΤΟΙΣ ΣΧΟΛΙΚΟΙΣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΣΙΝ ΟΡΘΩΣ ΧΡΩΜΕΝΟΣ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΑΠΕ | ΒΗ ΤΗ ΤΕ ΑΛΛΗ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΘΕΡΑΠΕΙΑ (ΚΑΙ ΜΑΛΙΣΤΑ) ΠΑΝΤΩΝ ΟΤΙ ΤΑΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ΨΥΧΑΣ ΤΩ ΦΩΤΙ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ | ΗΠΑΛΥΝΕ ΚΑΙ ΕΑΥΤΟΝ ΕΠΙ ΤΟΥΤΩ ΑΝΗΛΩΣΕ | ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ ΕΔΟΞΕ ΤΗ ΕΦΟΡΕΙΑ | ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΝ | ΕΠΙ ΤΗ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΕΙ ΕΥΔΟΚΙΜΩ ΑΣΚΗΣΕΙ ΘΕΙΟΤΑΤΟΥ ΕΡ | ΓΟΥ ΩΣ ΧΡΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΚΕΙ ΤΙΜΗΣΑΙ ΑΝΑΓΡΑΨΑΙ ΤΕ ΤΟΔΕ ΤΟ ΨΗ | ΦΙΣΜΑ ΕΙΣ ΜΕΜΒΡΑΝΑΝ ΚΑΙ ΤΟΥΤΟ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΔΟΥΝΑΙ ΤΩ | ΤΙΜΩΜΕΝΩ ΑΜΟΙΒΗΣ ΕΝΕΚΕΝ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ | ΕΓΕΝΕΤΟ ΤΟΔΕ ΜΗΝΟΣ ΜΑΪΟΥ ΕΚΤΗ ΗΜΕΡΑ ΕΤΕΙ ΠΕΜΠΤΩ | ΚΑΙ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΩ ΚΑΙ ΕΝΑΚΟΣΙΟΣΤΩ ΚΑΙ ΧΙΛΙΟΣΤΩ | Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΕΦΟΡΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ Ο ΣΧΟΛΑΡΧΗΣ⁴.

Γ. Τίτλοι καὶ ὑπογραφαί.

1. Ὁ τίτλος τοῦ Ἀντιοχείας Θεοδοσίου (1959 -

0,42 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

1. Ἀπεικονίσθη ἐν Ἰμ. 2 (1949) 204-5.

2. Οὗτος ἀπεβίωσεν ἐν Borger Texas Η.Π.Α. τῆ 7.2.1948. —, Αἰώνια ἡ μνήμη Ἰωάννου Γιάντσου Μεγάλου Εὐεργέτου τῆς Ἐπαρχίας Ἰμβρου, Ἰμ. 1 (1948) 180 - 1, 205. Α. Ζαφειριάδης, Ἰωάννης Γιάντσος, Ἰμ. 2 (1948) 206. Τοῦ Αὐτοῦ, Δύο μεγάλες ἀπώλειες τῆς Ἰμβρου, Ἰμ. 1 (1948) 208. Δ. Τερζῆ, Ἰμβριωτικά πένθη. Ἰωάν. Γιάντσος-Θεμ. Ντάκος, Ἰμ. 1 (1948) 209.

3. —, Ἐκκλησιαστικά χρονικά. Ἡ ἡμέρα τοῦ Διδασκάλου, Ο 30 (1955) 240. —, Ἀντώνιος Παπαστράτος, Α 19.1.43 (1968) 4. Οὗτος, κατὰ πληροφωρίας τοῦ Ν. Ἰστέκλη πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 11.3.1981, ἐγεννήθη τὸ 1884 ἐν Χιλῆ. Ἀπεφοίτησεν ἐκ τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς καὶ τοῦ διδασκαλείου αὐτῆς, ἐχρημάτισεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν διδάσκαλος καὶ διευθυντὴς εἰς τὰς Κοινοτικὰς Σχολὰς Χιλῆς, Χαλκηδόνος, Βογιατζή-κιοι καὶ Ταταούλων (1935 - 1958). Ἀπεβίωσε τὸ 1968.

4. Ὁ Γ. Βαξεβανίδης κατέχει τὸ ἀντίβολον αὐτοῦ (0,22,7 × 0,26,8 μ.). Μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς.

1970)⁵. Μελάνη ἐπὶ χάρτου⁶. Κείμενον: Θεοδοσίος στ' ἔλεφ Θε(οῦ) Πα(τρ)ιάρχης τῆς Μεγάλης Θε(ου)πόλεως Ἀντιοχείας κ(αί) Πάσης Ἀνατολῆς⁷.

2. Ἡ ὑπογραφή τοῦ Χαλκηδόνος Θωμᾶ (1946 - 1966)⁸. Μελάνη ἐπὶ χάρτου⁹.

3. Τὸ μονόγραμμα τοῦ Ο. Valenti (διάμ. 0,03 μ.), εὑρισκόμενον εἰς τὰς σταχώσεις καὶ τοὺς σελιδοδείκτας τῶν βιβλίων του, τὰ ὁποῖα διεκόσμησεν ὁ Ε. Κόβας¹⁰.

4. Γ. ΚΟΚΚΙΝΟΥ, ΕΣΤΙΑ. Ἑβδομαδιαία φιλολογικὴ, καλλιτεχνικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἐπιθεώρηση, Γαλατᾶ 1 (1943) (0,23 × 0,30,5 μ.). Μελάνη ἐπὶ χάρτου. (Ἐξωφύλλου).

5. Ο. ΚΑΛΤΣΟΓΛΟΥ, FOS. ΦΩΣ. Μηνιαῖον ἠθικοθρησκευτικὸν περιοδικόν, Γαλατᾶς 1 (1946) (0,17 × 0,25 μ.). Μελάνη ἐπὶ χάρτου. (Ἐπικεφαλὴς ἐξωφύλλου)¹¹.

6. Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΚΕΡΑΥΝΟΣ. Ἑβδομαδιαία πολιτικὴ, κοινωνικὴ, εὐθυμογραφικὴ ἐφημερίς, Γαλατᾶ 1 (1947). Μελάνη ἐπὶ χάρτου. (Ἐπικεφαλὴς ἐξωφύλλου)¹².

7. Ἐν πλαίσιον, ἀπεικονισθὲν εἰς τὴν ἐφημερίδα ΧΡΟΝΟΣ ἀρ. 899, 1.18 (1964) Ι. Μελάνη ἐπὶ χάρτου¹³.

Δ. Λοιπαὶ ἐργασίαι.

1. Ἡ μικρογραφία (ὁ Ἄ[γιος] Γεώργιος | ὁ Τροπαιοφόρος (0,24 × 0,29 μ.). Ἐγχρωμος σινικὴ μελάνη ἐπὶ ψευδοπεργαμηνῆς. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. Κατοχὴ Γ. Βαξεβανίδου.

2. Ἡ μικρογραφία ΚΩΝ(ΣΤ)ΑΝΤΙΝΟΣ ΕΝ ΧΡΙΣΤῼ | (ΑΥ)(ΤΟ)ΚΡΑΤΩΡ Ο ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ (0,22,5 × 0,29,8 μ.). Ἐγχρωμος σινικὴ μελάνη ἐπὶ ψευδοπεργαμηνῆς. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. Κατοχὴ Γ. Βαξεβανίδου¹⁴.

3. Τὸ ἀντίγραφον μικρογραφίας ἐκ POST CARD.

5. Ι. Χ. Κ(ωνσταντινίδου), Θεοδοσίος. Ὁ ΣΤ', ΘΗΕ 6 (1965) 175.

6. Ὁ γράφων κατέχει, ἐκ τῶν καταλοιπῶν τοῦ καλλιτέχου τῶν δοθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Μελιτηνῆς Ἰωακείμ, τρία ἀντίβολα αὐτοῦ (0,01,5 × 0,12 μ.). Μελάνη ἐπὶ χάρτου.

7. Σ. Ν. Ζερβοπούλου, Ἱστορικὰ σημειώματα, Σταμποῦλ 1946, 100.

8. Α. Γ. Τσερνόγλου, Θωμᾶς. Ὁ Σαββόπουλος, ΘΗΕ 6 (1965) 587-8.

9. Ὁ γράφων κατέχει, ἐκ τῶν καταλοιπῶν τοῦ καλλιτέχου τῶν δοθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Μελιτηνῆς Ἰωακείμ, τέσσαρα ἀντίβολα αὐτῆς (0,02 × 0,07 μ.). Μολυβδοκόκδυλον ἐπὶ χάρτου.

10. Περί αὐτῶν ἰδὲ σ. 317 τῆς παρούσης ἐργασίας.

11. Ὁ Γ. Βαξεβανίδης κατέχει ἀντίβολον αὐτῆς (0,05,3 × 0,16,5 μ.). Ἐγχρωμος σινικὴ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Ἄνευ ὑπογραφῆς.

12. Αὕτη προέρχεται ἐκ τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ περιοδικοῦ τῶν Σ. Κυρατζοπούλου-Α. Γεωργίου, ΧΡΟΝΙΚΑ. Περιοδικὸν γραμμάτων καὶ τέχνης, Γαλατᾶ 1 (1945), τοῦ τίτλου Χρονικά, ἀντικατασταθέντος διὰ τοῦ Κεραυνός.

13. Τοῦτο παρελήφθη ἐκ τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ ΕΗ.

14. Οὗτος κατέχει καὶ τὸ σχέδιον τοῦ πλαισίου τῆς μικρογραφίας (0,21 × 0,28 μ.). Σινικὴ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

Illustration of a Fable. (By Anant) From a Mughal MS. Add. 18579, f. 169. b. British Museum. (0,08.5 × 0,12 μ.) (πίν. 26). Ὑδατογραφία ἐπὶ χαρτονίου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. Κατοχή γράφωντος¹.

4. Τὸ πρωτότυπον κάρτας Η Α[ΓΙΑ] Μ[ΑΡ]-Τ[ΥΡΙ]Σ | Τ[ΙΟΥ] Χ[ΡΙΣΤΙ]ΟΥ | ΑΙΚΑΤΕ | ΡΙΝΑ (0,12.2 × 0,17.2 μ.), πιθανῶς τοῦ Σιναϊτικοῦ Μετοχίου ἐν Παλατῆ². Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Κάτωθεν τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς Ἀγίας: Τὴν πανεύφημον νύμφην Χριστοῦ... πᾶσι τὸ μέγα ἔλεος³. Ὑπογραφή Ἀ[ρχηγ] Κόβας. Ἄνευ χρονολογίας.

5. Τὸ Δίπτυχον Μεγάλων Εὐεργετῶν, Εὐεργετῶν, Δωρητῶν, Ἀφιερωτῶν καὶ Συνδρομητῶν τῆς Ἱ. Κοινοτήτος Ἁγ. Παρασκευῆς Βαθυρράκος (Büyükdere)⁴, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δέρκων (Terkos)⁵ (0,32 × 0,49.5 μ.) (πίν. 28). Ἐγχρωμος σινική μελάνη ἐπὶ χαρτονίου. Πρόθεσις τοῦ ναοῦ. Διατήρησις μετρία⁶. Κείμενον: 1891 1931 ΑΙ ΨΥΧΑΙ ΑΥΤΩΝ ΑΥΛΙΣΘΗΣΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΓΕΝΕΑΝ ΚΑΙ ΓΕΝΕΑΝ⁷ | ΑΙΩΝΙΑ ΑΥΤΩΝ Η ΜΝΗΜΗ | Μνήσθητι Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν | ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ | τῆς Κοινοτήτος ταύτης: Νικολάου Αὐτοκράτορος | Καλλινίκου Ἀρχιερέως⁸ | Κυρίλλου Ἀρχιερέως | Κωνσταντίνου Ἐλπίδος Πέτρου | Γεωργίου Βασιλείου Μαρίας | Ἀντωνίου | ΤΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ αὐτῆς | Ἀρσενίου Ἀρχιερέως⁹ Αἰκατερίνης Βίκτωρος Ἄθανα | σίου | Ἀναστασίου προσκυνητοῦ | Σαράντη | ΤΩΝ ΔΩΡΗΤΩΝ αὐτῆς | Παύλου | ΤΩΝ ΑΦΙΕΡΩΤΩΝ Κ(ΑΙ) ΣΥΝΔΡΟ | ΜΗΤΩΝ τῶν εὐαγῶν αὐτῆς | Καθιδρυμάτων: | Χρήστου Ἐλένης Γεωργίου Χριστοφῶρου Παρασκευῆς Πορφυρίου Ἀγορίστας Τζαννῆ Δημητρίου Μαργιώρας Σοφίας Μαργιώρας Δημητρίου Μιχαὴλ Ἰακώβου Ἰωάννου Νικολάου Ἰωάννου Δημητρίου Σοφίας Βασιλείου Ἀλεξάνδρας Γεωργίου Κων/τινίου | Γεωργίου Ἀμαλίας Σπυρίδωνος | Ἀγγελικῆς Φλωρεντίας Ἰορ-

δάνου | Γονέων, συμβίων, τέκνων, ἀδελφῶν, | συγγενῶν κ(αι) ἀναδόχων αὐτῶν. | Ὁ ἱερ(ου)ργῶν ἱερεὺς ὀφείλει νὰ μνημονεῖ τὰ δνόματα τῶν Μεγάλων Εὐεργετῶν, Εὐεργετῶν, τῶν Δωρητῶν, τῶν Ἀφιερωτῶν | κ(αι) τῶν Συνδρομητῶν τῆς Κοινοτήτος | εἰς τὴν Προσκομιδὴν ἐκά(στ)ῆς Λειτ(ου)ργίας κατὰ τὰ τελ(ού)μενα Γενικά Τρισάγια καὶ τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν κατὰ τὴν περιφωρὸν τοῦ Ἐπιταφίου | ΕΝ ΒΟΥΓΙΟΥΚ ΔΕΡΕ, ΤΗ 20 ΑΥΓ(ΟΥ)- (ΣΤ)ΟΥ 1932 | Ο ΙΕΡΑΤ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ | Οἰκονόμος Φιλόθεος | Η ΕΦΟΡΟΕΠΙΤΡΟΠΗ | Ο ΕΠΙΤ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ | Σ. Ν. Ζερβόπουλος | ΤΑ ΜΕΛΗ | Γ. Γιούλης | Σ. Βαμβακίδης | Δ. Ρωσσόπουλος¹⁰. Ὑπογραφή καὶ χρονολογία: Διὰ χειρὸς Εἰρηναρχ(ου) ἀλλβ¹¹.

6. Ἡ μικρογραφία τῆς προμετωπίδος ἐνός ἐλλειποῦς χειρογράφου. Τὸ 1939 ἢ πρότερον. Κατοχή Βατικανῆς Βιβλιοθήκης¹¹.

7. Τὸ πρωτότυπον κάρτας Ο ΑΓΙΟΣ ΘΕΡΑΠΩΝ (0,11.3 × 0,17.5 μ.) τοῦ Ἱ. Ἀγιάσματος Ἁγ. Θεράποντος Σιρκετζή¹². Μελάνη ἐπὶ χάρτου. Ὑπογραφή καὶ χρονολογία: (Α[ΡΧΗΣ] Κ[ΙΘΑΣ]) α | ς | μ | α'.

8. Τὸ ἐσωτερικὸν ἐξώφυλλον σταχῶσεως τοῦ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ | ΚΩΔΙΕ | ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ | ἀπὸ στ' δεκεμβρίου(ου) | 1923 | (0,23.8 × 0,40.7 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. Μετὰ τὸ 1941¹³. Ἀρχιεπιφύλακτον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

9. Τὸ ἐσωτερικὸν ἐξώφυλλον σταχῶσεως τοῦ ΚΩΔΙΕ | ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ | ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ | ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ (ΚΑΙ) ΙΕΡΑΣ | ΣΥΝΟΔΟΥ | 1941 | 1942 | 1943 (0,30.5 × 0,49.3 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλή. Ἄνευ ὑπογραφῆς. Χρονολογία: + | Μ | Α' ΜΓ'. Ἀρχιεπιφύλακτον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

10. Τὸ σχέδιον τῆς ἐκ κόμμοος κυκλικῆς σφραγίδος τοῦ Νεοκαισαρείας Χρυσσοτόμου (1944-1976)¹⁴, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς: Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ. 1944¹⁵.

1. Ἐκ τῶν καταλοιπῶν τοῦ καλλιτέχνου, τῶν δοθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Μελιτηνῆς Ἰωακείμ.

2. *Μ. Γεδεών*, Θεοτόκος τῶν Κύρου. 43 - 55.

3. —, Ὁρολόγιον τὸ Μέγα. 256.

4. *Σ. Δ. Βυζαντίου*, Ἔργ. μνημ. 11, 152. *Μ. Γεδεών*, Ἐορτολόγιον. 256. Λεύκωμα Βουγιούκδερε. Θ. Σ. Θεοφανείδου, Τὰ σεμνάματα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δέρκων. Ὁ ἐν Βαθυρράκι (Μπουγιούκντερε) ἱερός ναὸς τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, Κυριακάτικη Πρωτὰ 6.8.21 (1967) 4.

5. *Δ. Καλέμη*, Ἡ ἐπαρχία Δέρκων, Ἡμερολόγιον τῆς Ἀνατολῆς 5 (1886) 135 - 157. —, Ἡ Ἐπαρχία Δέρκων, ΕΗ 1 (1934) 231 - 2. *Β. Θ. Σταυρίδου*, Δέρκων Μητρόπολις, ΘΗΕ 4 (1964) 1016 - 7.

6. Παρουσιάζει φθοράς ἐκ τῶν γεγονότων τῆς 6/7.9.1955. 7. *Ψαλμ.* 24 (25), 13. Πρβλ. τὸ προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου εἰς κοιμηθέντας: Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται. —, Ἀπόστολος ἦτοι Πράξεις καὶ Ἐπιστολαὶ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐπ' ἐκκλησιαστικῶν ἀναινωσκόμηναι, Ἀθῆναι ἄ.χ., 347.

8. Μητροπολίτης Δέρκων (1884 - 1924). *Σ. Α. Σιδερίδου*, Μητροπολίται Δέρκων, Ο 8 (1933) 358 - 9 καὶ ἀνάτ. Λεύκωμα Βουγιούκδερε. 46.

9. Νεαπόλεως Ἀρσένιος (1843 - 1910), ἐπίτροπος τοῦ Παναγίου Ταφῶν ἐν τῇ Πόλει. *Ι. Χ. Κωνσταντινίδου*, Ἀρσένιος, ΘΗΕ 3 (1963) 254 - 5. Λεύκωμα Βουγιούκδερε. 46.

10. Περὶ αὐτῶν ἰδὲ: Λεύκωμα Βουγιούκδερε. 48 - 9.

11. Κατὰ πληροφωρίαν τοῦ Θ. Σ. Θεοφανείδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 25.5.1976, τοῦτο εὐρεθὲν ὑπὸ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν τοῦ ἐν Σμύρνῃ βιβλιοπωλείου Chauvet, ἠγοράσθη ἐναντι 200 Λ.Τ., καὶ μετὰ τὴν φιλοτέχνησιν τῆς προμετωπίδος αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ε. Κόβα, ἀπεστάλη εἰς τὸ Βατικανόν.

12. *Μ. Γεδεών*, Ἐορτολόγιον. 243. —, Ἐκκλησιαστικὴ καὶ κοινοτικὴ ζωὴ. Ἀρχιεπισκοπὴ Κων/πόλεως, ΕΗ 3 (1936) 138. —, Ἀναμνηστικὸν λεύκωμα ἐπὶ τῇ πανηγύρει τοῦ ἀρχαίου βυζαντινοῦ ἱεροῦ Ἀγιάσματος τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ Θεράποντος, ἄ.τ. 1936.

13. Διότι ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου ἄρχονται τὰ ὑπογεγραμμένα ὑπὸ τῶν Συνδικῶν ἀρχιερέων ὑπομνήματα (σ. 143). Τὰ ἀπὸ τοῦ 1923 - 1941 ἐκάθισαν κατὰ τὴν πυρκαϊάν τῆς 20/1.9.1941. —, Ἡ ἀποτέφρωσις τοῦ Πατριαρχικοῦ Οἴκου. 5) Χρονικόν, Ο 16 (1941) 231. Κατὰ πληροφωρίαν δὲ τοῦ Ἀρχιεπιφύλακος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Οἴκου Ν. Πετροπέλλῃ πρὸς τὸν γράφοντα, συντετάχθησαν ἐκ νέου μετὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

14. *Β. Θ. Σταυρίδου*, Ἡ Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης, Ἀθῆναι 1968, II, 39 - 42. —, Ὁ Νεοκαισαρείας Χρυσσοστόμος (Νεκρολογία), Ἐπισκευὴς ἀρ. 159, 15.12.7 (1976) 9 - 10. *Ἰακώβου Διακ.*, Ἐπικηδεῖος, Ἐκκλησία 1/15.1.54 (1977) 37 - 9.

15. Κατὰ πληροφωρίαν τοῦ Μύρων Χρυσσοτόμου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 2.4.1981.

11. Ἡ μικρογραφία Η | ΑΓΙ | Α | ΕΛΕ | (ΝΗ) | Ο ΑΓΙ | ΟΣ | Κ | Ω | Ν | (ΣΤ)ΑΝ | ΤΙ | ΝΟΣ | ΒΑ | ΣΙ | ΛΕΥΣ· | ΡΩ | ΜΑΙ | ΩΝ (0,25 × 0,31,5 μ.). Ἐγχρωμος σινική μελάνη ἐπὶ ψευδοπεργαμνηῆς. Διατήρησις ἀρίστη. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. Περί τὸ 1945¹. Κατοχή Ο. Valenti.

12. Ἡ μικρογραφία ΜΡ ΘΥ | ΞΣ ΧΣ Κ | ΩΝ | ΣΤΑΝ | ΤΙ | ΝΟΣ | Ο | ΠΑ | ΛΑΙ | ΟΛΟ | ΓΟΣ (0,25 × 0,31,5 μ.). Ἐγχρωμος σινική μελάνη ἐπὶ ψευδοπεργαμνηῆς. Διατήρησις ἀρίστη. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. Περί τὸ 1945. Κατοχή Ο. Valenti.

13. Τὸ ἀντίγραφον τοῦ Ex Libris | Ο. VALENTI (0,06,4 × 0,10,5 μ.). Ἐλαιογραφία ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὀψεως τῆς δερματίνης σταχῶσεως τοῦ ἔργου τοῦ Buchon, Recherches... Π². Διατήρησις ἀρίστη. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. Περί τὸ 1945.

14. Ἡ ἀρέσκουσα εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Βενιαμίν Α' προσευχή³. Κείμενον: Ἡμάρτον ὁμολογῶ σοι Κύριε, ὁ ἄσωτος ἐγώ, | οὐ τολμῶ, ἀτενίσαι εἰς οὐρανοὺς τὸ ὄμμα, | ἐκ(εἶ)θεν γάρ ἐκπεσῶν, ἐγενόμην ἄθλιος | ἡμάρτον (εἰς) οὐρανοὺς κ[αί] ἐνώπιόν σου κ[αί] οὐκ εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. Ἐμαυτὸν | ἀποκρῦπτω, οὐ χρήζω κατηγορῶν (οὐ) | δὲ πάλιν μαρτύρων ἔχω θριαμβεύου | σάν μου τὴν ἄσωτιαν. Ἐχῶ καταισχύνου | σαν τὴν παροῦσαν μου γύμνωσιν, | πρὸς ἐντροπήν δὲ τὰ ράκη, ἃ περιβέ | βλημαι. Εὐσπλαγγχε πάτερ, Υἱέ μου | μονο | γενής, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον μετανοοῦντα με δέξαι | κ[αί] ἐλέησόν με⁴. Ὑπογραφή καὶ χρονολογία: Ἰστορήθη | διὰ χειρὸς | Εἰρηνάρχ(ου) | Κόβα τ(οῦ) Χίου | α' λ' με⁵.

15. Τὸ σχέδιον τοῦ σταυροῦ τῆς ὠσειδοῦς ἐντύπου πατριαρχικῆς σφραγίδος (0,02,5 × 0,03,5 μ.) τοῦ ἐπιτίτλου τῶν Πιστοποιητικῶν Βαπτίσεως καὶ Κηδεῖας (0,22 × 0,26 μ.) τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Μελάνη ἐπὶ χάρτου. Εἰς τὰς γωνίας τῶν κεραίων τοῦ σταυροῦ, ὑπάρχουν αἱ συντηρήσεις: Μ[Α]Ξ[ΙΜΟΣ] | Π[ΑΤΡΙΑΡΧΗΣ] Κ[ΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ] | 1946, ΑΘ[ΗΝΑ](Γ[Ο]Ρ)[Α]Σ | Π[ΑΤΡΙΑΡΧΗΣ] Κ[ΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ] | 1948 ἢ τέλος ΔΗΜ[Η]ΤΡ[Ι]ΟΣ | Π[Α](ΤΡ)[ΙΑΡΧΗΣ] Κ[ΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ](Π[ΟΛΕΩΣ]) | 1972. Ἄνευ ὑπογραφῆς. Πιθανῶς ἔργα τοῦ Ε. Κόβα.

16. Τὸ σχέδιον τοῦ ἀνδριάντος τοῦ ποιητοῦ Ἀριστέα τοῦ Προκολλησιού⁶ (0,15 × 0,24,6 μ.).

Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου καὶ ὀπισθεν χαρτονίου. Διατήρησις καλή. Ὅπισθεν τοῦ χαρτονίου ἡ ἐπιγραφή: Ὁ ἐν Μεταποντίῳ ἀνδριάς Ἀριστέως τοῦ Προκολλησιού⁷, | Καθ' Ἡρόδοτον⁸. Ὑπογραφή: Ἰχνογραφία | Εἰρηνάρχου Κόβα Κων/πολις. Ἄνευ χρονολογίας. Πρὸ τοῦ 1947. Κατοχή Θ. Σ. Θεοφανείδου⁹.

17. Ἡ ἀπαντητικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Γρατιανουπόλεως Διονυσίου Βαρούχα, Ἀποστολικοῦ Ἐξάρχου τῶν ἐν Τουρκίᾳ ρωμαιοκαθολικῶν πρὸς τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Πάπα Πίου ΙΒ', περὶ τοῦ δόγματος τῆς μεταστάσεως τῆς Θεοτόκου¹⁰. Κείμενον: ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΕ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΕ ΠΑΤΕΡ | ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΕ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΤΟΥ Θ[Ε]ΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΠΑΠΑ ΡΩΜΗΣ ΠΙΕ ΙΒ' | ΕΣΧΑΤΟΣ, ΩΣ ΕΙΚΟΣ, ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΓΑΡ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ | ΑΠΑΝΤΩ ΤΗ ΣΕΠΤΗ ΕΓΚΥΚΛΙΩ ΤΗΣ | ΥΜΕΤΕΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ ΔΙ' ΗΣ ΔΙΑΠΥΝ | ΘΑΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ ΠΕΡΙ Τ(ΟΥ) ΔΟΓΜΑ | ΤΟΣ ΤΗΣ ΕΙΣ ΟΥΡΑΝ(ΟΥ)Σ ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΩΣ | ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ | Ω! ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΟΥΣ ΕΜΠΝΕΥΣΕΩΣ! | Ω! ΤΗΣ ΕΥΛΑΒΟΥΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ! | ΜΕΓΙΣΤΗ ΓΑΡ Η ΔΙ' ΑΥΤΗΣ ΠΡΟΣΑΠΤΟ | ΜΕΝΗ ΤΗ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΟ | ΞΑ . | ΑΕΙΠΟΤΕ Η ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΔΟ | ΞΑΖΕ ΤΟ ΠΑΡΗΓΟΡΟΝ ΤΟΥΤΟ ΔΟΓΜΑ | ΑΕΙΠΟΤΕ ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ Κ[ΑΙ] Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙ | ΚΗ ΑΥΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΟΝ ΤΟΥΣ ΠΙΣΤ(ΟΥ)Σ ΕΝ | ΤΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ ΕΠΙΘΑΝΑΤΩ | ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΙΣΤΕΥΟΝΤΕΣ ΑΚΡΑΔΑΝΤΩΣ | ΤΗΝ ΜΕΤΑΣΤΑΣΙΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΔΙΟ | ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΑΥΤΗΣ ΟΥΧΙ ΘΑΝΑΤΟΝ, ΑΛ | ΛΑ ΠΡΟΣ ΚΥΡΙΟΝ ΑΠΟΔΗΜΙΑΝ ΚΑΙ ΚΟΙ | ΜΗΣΙΝ ΑΠΟΚΑΛΟΥΣΙΝ. | ΕΙΣΙΝ ΟΙ ΛΕΓΟΝΤΕΣ ΟΤΙ Η ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ | ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΤΑΥΤΗΣ ΕΙΣ ΔΟΓΜΑ, | ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΙ ΠΡΟΣΚΟΜΜΑ ΝΕΟΝ | ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΙΝ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΟΣ | ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ | ΑΠΑΓΕ ΤΗΣ ΑΣΕΒΕΙΑΣ! | ΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΕΟΝ ΟΤΙ, Η ΥΠΟ ΤΩΝ | ΤΕΚΝΩΝ ΑΠΟΔΙΔΟΜΕΝΗ ΤΙΜΗ (ΠΡ)ΟΣ | ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΕΣΤΑΙ ΑΙΤΙΟΝ ΔΙΧΟΝΟ | ΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΔΕΛΦΩΝ | ΜΑΛΛΟΝ ΔΕ Η ΜΕΣΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΤΟ | ΔΥΝΑΜΟΥ ΜΗΤΡΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΕΠΙ | ΣΠΕΥΣΕΙ ΤΗΝ ΠΟΘΗΤΗΝ ΗΜΕΡΑΝ | ΤΗΣ ΤΩΝ ΠΑΝΤΩΝ ΕΝΩΣΕΩΣ | ΤΑΥΤΑ ΚΑΤ' ΕΜΗΝ ΤΑ-

1. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Ο. Valenti πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 9.3.1981.

2. Ἰδὲ σ.317 τῆς παρουσίας ἐργασίας.

3. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρηνάρχος Κόβας, 443, ἐνθα ἐσφαλμένως ἀναφέρεται τὸ Δοξαστικόν: «Πάτερ ἀγαθὲ...».

4. Πρβλ. Λουκ. 15, 18-9, τὸ β' τροπάριον τῆς ζ' Ὠδῆς τοῦ Κανόνος καὶ τὰ Στιχηρὰ Ἰδιόμελα τῶν Αἰώνων τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου. Τριψίδιον Κατανυκτικόν, ἐν Βενετίᾳ 1856, 11, 12. Ἀδελφότης Θεολόγων «Ζωή» (ἐκδ.), Προσευχητᾶριον (Θησαυρὸς προσευχῶν), Ἀθῆναι 1949, 115.

5. Ἡ εἰκὼν ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ πρ. Μ. Ἀρχιδιάκ. Μ. Κριθιάτου εἰς τὸν Γ. Βαξεβανίδην.

6. Ἀπεικονίσθη ἐν Θ. Σ. Θεοφανείδου, Ἐνας ἐνδοξος πρόγονός μας. Ὁ ποιητὴς Ἀριστέας ὁ Προκολλησιος, ΜΝ ἄρ. 35/14, 8,2 (1947) 1. Ν. Λαμπαδαρίδης, Οἱ Προκολλησιοὶ ἀπὸ

τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν. Ἀνέκδοτος ἱστορικὴ πραγματεία ὑπὸ τοῦ Ι. Μακρῆ, ΜΝ ἄρ. 191/2, 5/6.18 (1963) 1.

7. Περὶ αὐτοῦ ἰδὲ καὶ ἐν Ν. Σ. Λαμπαδαρίδης, Ἐρανίσματα ἱστορικά. Ε. Tournier, Ἀριστέα Προκολλησιού Ἀριμάσπεια ἔπη, Παρίσιοι 1863, ΜΝ ἄρ. 35/14, 8,2 (1947) 3. Τοῦ Αὐτοῦ, Ἀριστέας ὁ Καυστροβίου. Ὁ περίφημος Προκολλησιος ποιητῆς, ΜΝ ἄρ. 50/1, 11/12.3 (1948) 6-7. Τοῦ Αὐτοῦ, Ὑποσημείωσις περὶ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου τοῦ ἀρχαίου ποιητοῦ Ἀριστέα, ΜΝ ἄρ. 190-4, 5-9.18 (1963) 1.

8. Ἡρόδοτος, Ἱστορίαι. IV, 13-5.

9. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Θ. Σ. Θεοφανείδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 25.5.1976, τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον ἔργον τοῦ Ε. Κόβα, ἐκτελεσθὲν πρὸς τιμὴν αὐτοῦ.

10. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρηνάρχος Κόβας, 443.

ΠΕΙΝΗΝ ΓΝΩ | ΜΗΝ | ΕΙΗΕΝ ΔΕ ΤΑ ΕΤΗ
ΤΗΣ ΥΜΕΤΕΡΑΣ ΣΕ | ΠΤΗΣ ΜΟΙ ΠΑΝΑΓΙΟ-
ΤΗΤΟΣ ΠΟΛΛΑ | ΚΑΙ ΜΑΚΑΡΙΣΤΑ | ΕΝ ΚΩΝ-
ΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ | ΤΗ Κ(ΣΤ) ΜΑΡΤΙ(ΟΥ)
Α' ΜΖ' | † Ὁ Γρατιανουπόλεως Διονύσιος | ΑΠΟ-
(ΣΤ)ΟΛΙΚΟΣ ΕΞΑΡΧΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ
ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΩΝ¹. Ὑπογραφή: ΧΕΙΡ ΕΙ-
ΡΗΝΑΡΧΟΥ ΚΟΒΑ ΤΟΥ ΧΙΟΥ. Κατοχή Βατι-
κανοῦ.

18. Τὸ πρωτότυπον τοῦ προσκλητηρίου τῆς ἀναρρήσεως εἰς τὸν Θρόνον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου Α' (0,08 × 0,12,5 μ.)². Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Κείμενον: ΑΝΑΡΡΗΣΙΣ | ΤΗΣ Α. Θ. Παναγιότητος τ(οῦ) Ἀρχιεπισκόπ(ου) | Κων(στ)αντιν(ου)πόλεως, Νέας Ῥώμης | καὶ Οἰκ(ου)μενικοῦ Πατριάρχου | Κ.Κ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ Α' | ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῶ τῆ | κζ' μη-
νός Ἰαν(ου)αρί(ου) α' μθ' ὥρα ια'. | δι' ἐν ἄτομον | αὐ(στ)ηρῶς προσωπικόν.

19. Τὸ πρωτότυπον τοῦ προσκλητηρίου τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἀναστάσεως ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῶ (0,08 × 0,09,5 μ.)³. Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Κείμενον: ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑ-
ΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ | ΤΕΛΕΤΗ | ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΑΝΑ-
ΣΤΑΣΕΩΣ | 9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1950 | ΩΡΑ 10.

20. Τὸ πρωτότυπον τοῦ προγράμματος ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ | ΕΠΙ ΤΗ ΕΚΑΤΟΝΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗ-
ΡΙΔΙ⁴ | ΤΩΝ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΤΩΝ
ΕΙΣΟΔΙΩΝ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ | ΠΕΡΑΝ⁵ (0,16,2 ×
0,19,5 μ.)⁶. Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Ἄνευ ὑπο-
γραφῆς. Κείμενον: 1804 1954. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ |
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΤΗΝ 17.30' ΩΡΑΝ
ΜΕΓΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΜΕΤ' ΑΡΤΟ | ΚΛΑΣΙΑΣ
ΨΑΛΛΕΙ Η ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝ(ΔΕ)ΣΜ(ΟΥ) |
ΜΟΥΣΙΚΟΦΙΛΩΝ⁷ ΚΥΡΙΑΚΗ | 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ |
ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ |
ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΝ ΤΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΑΙΘΟΥΣΗ |
ΔΕΥΤΕΡΑ 22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ | ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΛΕΙ-
ΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΩΡΗΤΩΝ | ΑΦΙΕΡΩΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ | ΤΕΤΑΡ-
ΤΗ 24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ | ΤΗΝ 17ΗΝ ΩΡΑΝ ΜΕΓΑΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ | ΤΗΝ 19.30' ΩΡΑΝ ΟΜΙΛΙΑ ΕΝ ΤΗ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΑΙΘΟΥΣΗ ΜΕ ΘΕΜΑ: | «ΣΕΛΙ-
ΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ |
ΣΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ» ΜΕ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ
ΥΠΟ | ΤΗΣ ΧΟΡΩΔΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕ(ΣΜ)ΟΥ
Μ(ΟΥ)ΣΙΚΟΦΙΛΩΝ ΠΕΜΠΤΗ 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ |
ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ: ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΛΕΙ-
Τ(ΟΥ)ΡΓΙΑ | ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ | ΤΡΙΣ-
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΛΕΙΤ(ΟΥ)ΡΓΙΑ ΚΑΙ ΜΝΗΜΟ-
ΣΥΝΟΝ | ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΚΤΙΤΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗ-
ΣΙΑΣ +.

21. Τὸ πρωτότυπον τῆς προσκλήσεως τοῦ ἑορτα-
σμοῦ ἐπὶ τῆ ἑκατονπεντηκονταετηρίδι τῶν ἐγκαι-
νίων τοῦ ἱ. ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Παναγίας Πέραν
(0,12,2 × 0,15 μ.). Σινική μελάνη ἐπὶ χάρτου. Ἄνευ
ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας. (1954). Κείμενον:
ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ | Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑ-
ΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣΟ | ΔΙΩΝ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑ-
ΚΑΛΕΙ Υ | ΜΑΣ ΟΠΩΣ ΕΥΑΡΕΣΤΗΘΗΤΕ ΝΑ
ΤΙΜΗΣΗΤΕ | ΔΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΣΑΣ ΤΑΣ
ΕΠΙ ΤΗ ΕΚΑ | ΤΟΝΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ
ΤΩΝ ΕΓΚΑΙ | ΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΔΙΟΡΓΑ-
ΝΟΥΜΕΝΑΣ | ΤΕΛΕΤΑΣ | ΜΕΤΑ ΠΛΕΙΣΤΗΣ
ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ | Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ | ΣΗΜ.: Παρακα-
λεῖσθε ὅπως κατὰ τὴν εἴσοδον ὑμῶν εἰς τὴν κοινὴ |
τικὴν αἴθουσαν παρουσιάσητε τὴν πρόσκλησιν
ταύτην +.

22. Τὸ πρωτότυπον τοῦ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΟΡ-
ΤΑΣΜ(ΟΥ) | ΤΡΙΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ | ΔΙΔΑ-
ΣΚΑΛΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ | ΕΛΛΟΓΙΜΩΤΑΤ(ΟΥ)
ΚΑΘΗΓΗΤ(ΟΥ) | Κ(ΟΥ) ΙΩΑΝΝΟΥ | ΠΑΝΑΓΙΩ-
ΤΙΔΟΥ | ΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 12 Ι(ΟΥ)ΝΙ(ΟΥ) | 1955⁸
(πίν. 27). Κείμενον: Α' | ΤΕΛΕΣΙΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙ-
Τ(ΟΥ)ΡΓΙΑΣ | ΕΝ ΤΩ ΝΑ·Υ·ΔΡΙΩ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ |
Β' | ΕΙΔΙΚΗ ΤΕΛΕΤΗ ΕΝ ΤΩ ΣΥΝΟ | ΔΙΚΩ ΤΗΣ
ΣΧΟΛΗΣ ΩΡΑ 15Η: | ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗ-
ΣΙΑΣ | + | ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ |
ΣΧΟΛΑΡΧΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΚΟ | ΝΙΟΥ
Κ[ΥΡΙΟΥ] ΙΑΚΩΒΟΥ | + | ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥΡ-
ΚΙΣΤΙ | + | ΟΜΙΛΙΑ ΕΛΛΟΓΙΜΩΤΑΤΟΥ ΚΑ-
ΘΗΓΗΤ(ΟΥ) | Κ[ΥΡΙΟΥ] ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΦΩΤΙΑ-
ΔΟΥ | + | ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΥ |
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΠΡΟΕ | ΔΡΟΥ
ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ | ΠΡΙΓΚΗΠΟΝ-
ΝΗΣΩΝ Κ[ΥΡΙΟΥ] ΔΩΡΟΘΕΟΥ | + | ΑΝΑΓΝΩ-
ΣΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΠΙΤΤΑ | ΚΙΟΥ | + | ΟΜΙΛΙΑ
ΤΙΜΩΜΕΝΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ | + | ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ Υ | ΜΝΩΝ ΥΠΟ ΜΑΘΗΤΙ-
ΚΗΣ ΧΟΡΩ | ΔΙΑΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΗΓΕΣΙΑΝ ΤΟΥ
ΑΡ | ΧΟΝΤΟΣ (ΠΡ)ΩΤΟΨΑΛΤΟΥ | ΕΚ ΤΗΣ ΣΧΟ-
ΛΑΡΧΙΑΣ.

23. Τὸ σχέδιον τοῦ ἐπιγράμματος τοῦ Θ. Σ. Θεο-
φανειδίου διὰ τὸν ἱ. ναὸν Ἀγ. Γεωργίου Τροπαιοφό-
ρου Γέλδευιρμεν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκηδόνος
(0,39 × 0,71 μ.)⁹. Πιθανῶς μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ
χάρτου. 1961.

1. Ὁ Γ. Βαξεβανίδης κατέχει φωτογραφίαν αὐτοῦ (0,14 × 0,16,7 μ.), καθὼς καὶ εὐχαριστήριον κάρταν τοῦ Γρατιανουπόλεως Διονυσίου πρὸς τὸν Ε. Κόβαν τῆ 22.5.1947.

2. Ἀπεικονίσθη ἐν *Α. Κλώντια*, Ἀθηναγόρας Α' ὁ Μεγάλος Πατριάρχης μας, Ἀθῆναι 1975, 10.

3. Ἀπεικονίσθη ἐν *Α. Κλώντια*, Ἔργ. μνημ. 10.

4. —, Τὰ 150 ἔτη τοῦ ναοῦ τῶν Εἰσοδίων Σταυροδρομίου, Α 20.11.29 (1954) 1. —, Ἱερὸς ναὸς Εἰσοδίων Παναγίας Πέραν, Α 20.11.29 (1954) 4.

5. *Μ. Γεδεών*, Ἑορτολόγιον. 339 - 355. Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ ναοῦ, Ὁ ἐν Σταυροδρομίῳ Ἱερὸς ναὸς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, Γαλατὰ ἄ.χ. Δ. Π. Καλουμένου, Ἱερὸς ναὸς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου (Παναγίας Πέραν), ἄ.τ. καὶ χ. (1961). *Μ. Ἀζαμπάζογλου*, Ἔργ. μνημ.

6. Τὸ ἐμπρόσθιον ἐξέφυλλον αὐτοῦ ἀπεικονίσθη ἐν *Η. Λαμπίρη*, Εἰρήναρχος. 68.

7. Ὁ Σύνδεσμος οὗτος συνεστήθη εἰς τὴν Πόλιν τὸ 1948. Τὸ 1973 ἔδρασε τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα αὐτοῦ, καὶ συνεχίζει ἐκ τῆς ἡμέρας τὴν δράσιν του.

8. Πρβλ. *Α. Παπᾶ*, Εἰρήναρχος Κόβας. 443.

9. Ἐδημοσιεύθη ἐν *Α. Παπᾶ*, Ἐλευνουπόλεως, Τὰ ἐπιγράμματα τοῦ Μ. Πριμικηρίου τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλη-

24. Τὸ σχέδιον τῆς ἀφιέρωσης τῆς κανδήλας¹, τῆς δωρηθείσης ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου 'Αθηναγόρου Α' εἰς τὴν 'Ι. Μονὴν Λαύρας 'Αθω², ἐπὶ τῆ χιλιετηρίδι τοῦ 'Αγίου 'Ορους (1963-1963)³. Αὕτη ἐχαράχθη ἐπὶ ἐπιχρῶσου πλακόσ, ἥτις ἀνηρτήθη εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν τοῦ Καθολικοῦ ναοῦ, ἄνωθεν τῶν στασιδίων τῶν ψαλτῶν⁴.

25. 'Η Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῆ⁵ (περ. 0,10 × 0,12 μ.). 'Υδατογραφία ἐπὶ χάρτου. 1963. Κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Ε. Κόβα⁶.

26. Τὸ σχέδιον τῆς ἐπιγραφῆς τῆς μαρμαρίνης πλακόσ, τῆς εὑρισκομένης ἄνωθεν τῆς Πηγῆς τοῦ 'Ι. 'Αγιάσματος Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν (0,625 × 1,44 μ.). Κείμενον: ΤΗ ΥΠΕΡΜΑΧΩ ΣΤΡΑΤΗΓΩ ΤΑ ΝΙΚΗΤΗΡΙΑ, | ΩΣ ΛΥΤΡΩΘΕΙΣΑ ΤΩΝ ΔΕΙΝΩΝ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ, | ΑΝΑΓΡΑΦΩ ΣΟΙ Η ΠΟΛΙΣ ΣΟΥ, ΘΕΟΤΟΚΕ | ΑΛΛ' ΩΣ ΕΧΟΥΣΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΑΠΡΟΣΜΑΧΗΤΟΝ, | ΕΚ ΠΑΝΤΟΙΩΝ ΜΕ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΟΝ, | ΙΝΑ ΚΡΑΖΩ ΣΟΙ | ΧΑΙΡΕ ΝΥΜΦΗ ΑΝΥΜΦΕΥΤΕ⁷. Κάτωθεν αὐτῆς, ἐπὶ ἐτέρας πλακόσ (0,85 × 1,48 μ.), ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή: ΝΙΨΟΝ ΑΝΟΜΗΜΑΤΑ | ΜΗ ΜΟΝΑΝ ΟΨΙΝ⁸ | ΕΙΣ ΑΙΩΝΙΑΝ ΜΝΗΜΗΝ | ΠΡΟΣΦΙΛΩΝ ΜΟΙ ΝΕΚΡΩΝ | Σ. ΣΑΡΑΝΤΙΔΗΣ⁹. 1967.

27. Τὸ σχέδιον τοῦ ἐπιγράμματος τοῦ Θ. Σ. Θεοφανεῖδου διὰ τὸ μονύδριον τοῦ Προφήτου 'Ηλιού τῆς Κοινότητος Νέου Μαρμαρᾶ Σιθωνίας ἢ Λόγγου τῆς 'Ι. Μητροπόλεως Κασσανδρείας (0,46 × 0,70

σίας Θεοφάνους Σ. Θεοφανεῖδου, Θ 50 (1979) 746 - 7. Εἰς τὸν στίχον 5 τὸ ἀμενῆτὰ διορθωτέον διὰ τοῦ ἀμενῆτὰ, καὶ εἰς τὸν στίχον 8 τὸ σαώσις διὰ τοῦ σαώσις. Πρβλ. τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐκ χαρτονίου εἰκόνας τοῦ 'Αγ. Γεωργίου, φερούσης τὸν ἐπίτιτλον: 'Ο ἐκ βάθρων ἀνακαινισθεὶς ἱερός ναός 'Αγίου Γεωργίου Χαλκηδόνας, ἄ.τ. 1961 καὶ κατὰ πληροφορίαν τοῦ Θ. Σ. Θεοφανεῖδου πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 3.6.1980.

1. Α. Γ. Πανώτη, Παῦλος ΣΤ' - 'Αθηναγόρας Α'. Εἰρηνοποιοί, 'Αθήναι 1971, εἰκ. 314.

2. 'Ο Γ. Βαξεβανίδης κατέχει ἀνθίβηλον αὐτῆς (0,19 × 0,27 μ.). Μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλῆ. 'Ανευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

3. —, 'Η χιλιετηρίς τοῦ 'Αγίου 'Ορους, 'Αρχεῖον 'Εκκλησιαστικῶ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου 18 (1963) 133 - 143. —, 'Η χιλιετηρίς τοῦ 'Αγίου 'Ορους, Ο 38 (1963) 432 - 9.

4. Τὸ κείμενον αὐτῆς ἐδημοσιεύθη ἐν Κ. Λαυριώτου, Προηγ., 'Ιστορικὸν Προσκυνητάριον τῆς Βασιλικῆς, Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς 'Ιερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας τοῦ 'Αγίου 'Ορους, 'Αθήναι² 1976, 169.

5. Τ. Γριτσαπούλου, 'Η Πατριαρχικὴ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῆ, 2 τ., 'Αθήναι 1966 - 1971.

6. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Κ. Α. Γρίβα πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 22.10.1980.

7. Κοντάκιον τοῦ 'Ακαθίστου 'Υμνου. —, 'Ωρολόγιον τὸ Μέγα. 529.

8. Καρκινικὸν μονόστιχον, ἀποδιδόμενον εἰς Γρηγόριον τὸν Θεολόγον. Κ. Καλλινίκου, 'Εργ. μνημ. 92 - 3.

9. 'Απεικονισθὲν ἐν φυλλαδίῳ τοῦ 'Ι. 'Αγιάσματος, ἐκδοθέντι ὑπὸ τοῦ Θ. Σ. Θεοφανεῖδου, 'Η ἐν τῇ δεξαμενῇ τοῦ 'Αγιάσματος ἱερά εἰκὼν τῆς 'Υπεραγίας Θεοτόκου. 'Η ἐν Βλαχερνῶν Πηγῇ τοῦ 'Ιεροῦ 'Αγιάσματος, ἄ.τ. 1969, 2. Φιντία (Ν. Δάμτσα), Χρονογράφημα. Τῆ 'Υπερμάχῳ, Α 23.3.44 (1969) 1.

μ.)¹⁰. Μολυβδοκόκδυλον ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις καλῆ. 1968. Κατοχῇ Θ. Σ. Θεοφανεῖδου ἐν 'Αθήναις.

28. Τὸ σχέδιον τῆς διακοσμῆσεως τοῦ ἐξ ἄλουμινίου μεταλλίου τοῦ εὐρτασοῦ ἐπὶ τῆ ἑκατονταετηρίδι τοῦ ἱ. ναοῦ 'Αγ. Δώδεκα 'Αποστόλων Φερικιοῦ (διάμ. 0,042 μ.) (πίν. 29 κάτω). 'Επιγραφή τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως: ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΦΕΡΙΚΙΟ·Ι· ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ¹¹ | 1868 - 1968, τῆς ὀπισθίας: ΠΟΡΕΥΘΕΝΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΥΣΑΤΕ ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ¹². 'Ανευ ὑπογραφῆς. 1971.

29. Τὸ πρωτότυπον τοῦ σταυροῦ ἐντὸς κύκλου (0,04 × 0,04 μ.) ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου τῆς ἀγγελτηρίου - προσκλήσεως τῆς κηδείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου 'Αθηναγόρου Α' τῆ 11ῃ 'Ιουλίου 1972 ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῶ (0,125 × 0,165 μ.). Μελάνη ἐπὶ χαρτονίου. Κείμενον: LE PATRIARCAT OECUMENIQUE ANNONCE AVEC DOULEUR QUE | LA CERÉMONIE SACRÉE | DES FUNÉRAILLES DE | S.S. | LE PATRIARCHE OECUMENIQUE | ATHENAGORAS I | AURA LIEU EN LA CATHÉDRALE | PATRIARCALE DE SAINT - GEORGES, | AU PHANAR, MARDI, | LE 11 JUILLET 1972, A | 12.00 HEURES. Κατοχῇ γράφοντος¹³.

IV. ΥΑΛΟΓΡΑΦΙΑΙ

'Ο Ε. Κόβας ἐφιλοτέχνησε καὶ μερικὰς ὑαλογραφίας¹⁴, ζωγραφίζων δι' ἐλαιογραφίας ἐπὶ τῆς ἄχρου ὑάλου ἀνοιγμάτων κτηρίων ἀνθρώπινα, ζωικά, φυτικά καὶ γεωμετρικά μοτίβα καὶ ἐπιγραφάς. Αὐταὶ εἶναι αἱ ἐξῆς:

Συνοδικὸν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου¹⁵.

'Ο διάκοσμος τῶν ὑαλοπινάκων τῶν ἐπτὰ φύλλων τοῦ παραθύρου τοῦ βορείου τοῖχου τοῦ Συνοδικοῦ¹⁶ (0,34 × 0,355 μ., 0,40 × 0,67 μ., 0,345 × 1,06

10. 'Εδημοσιεύθη ἐν Α. Παπᾶ, 'Εργ. μνημ. 756, πίν. 3.

11. Α. Βεζάνη, 'Ορθόδοξος ἱερός ναός Δώδεκα 'Αποστόλων Φερικιοῦ (Feriköy on iki Apostol Rum Ortodoks Kilisesi) ('Εκατονταετηρίς 1868 - 1968) (100. Yıldönümü 1868 - 1968), ἄ.τ. καὶ χ. —, 'Εκατονταετηρίς Κοινότητος Φερικιοῦ, Α 29.5.46 (1971) 3. —, 'Εκατονταετηρίς Κοινότητος Φερικιοῦ, 'Εμ. 1.6.5 (1971) 4.

12. Μάρκ. 16, 15.

13. 'Εκ τῶν καταλοίπων τοῦ καλλιτέχνου, τῶν δοθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Μελιτηνῆς 'Ιωακείμ.

14. Πρόκειται δηλ. μᾶλλον ὄχι περὶ ζωγραφικῆς ὀπισθεν ὑάλου (Hinterglasmalerei), Α. Παπᾶ, Συνοδικόν. 220 - 1, ἀλλὰ περὶ ἐνὸς εἶδους ζωγραφικῆς ὑάλου (Glasmalerei) ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πρὸς τὸ κτήριο ὄψεως αὐτῆς, γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα Kabinettmalerei. Ε. Schaffran, Taschenlexikon der Kunst, Μόναχον³ 1953, 111. Β. Briesenick - Η. Η. Hofstätter - Η. Η. Diedrich, Mosaik Glasmalerei Bildteppich, Βερολίνον 1968, 37.

15. Πρβλ. Στυλιανοῦ, Αυστραλίας, 'Εργ. μνημ. Α. Παπᾶ, Εἰρηναρχος Κόβας. 430. Τοῦ Αὐτοῦ, Συνοδικόν. 420 - 2, πίν. 11, 12.

16. Σχεδὸν ὀλόκληρον ἀπεικόνισιν αὐτοῦ ἰδὲ καὶ ἐν Β. Σταυρίδου, Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχαι. II, 316, εἰκ. 11.

μ.). Ἐκτὸς ἐλαχίστων ὑπολειμμάτων δὲν σφάζεται σήμερον, καθ' ὅτι δὲν εἶχεν ἐνηθῆ ἐκ τῶν ὑστέρων. 1943.

Κομωτήριοι μεταξὺ Φαναρίου καὶ Παλατᾶ.

Παράστασις γυναικός. Διάκοσμος τοῦ ὑαλοπίνακος τῆς προσόψεως τοῦ τουρκικοῦ γυναικείου κομωτηρίου, ὀπισθεν τοῦ Ἰωακειμείου Παρθεναγωγείου, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, τῆς ἐνούσης τὸ Φανάριον μετὰ τοῦ Παλατᾶ, ἄπέναντι τοῦ Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου, ἐνθα διέμενεν ὁ Καρατζᾶς¹. Κατ' ἄλλους τὸ κομωτήριοι τοῦτο ἦτο τοῦ Φύκου (ἀδελφῶν Γ. Ἀδαμαντίδη)². Δὲν σφάζεται σήμερον.

V. ΣΧΕΔΙΑ ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΩΝ

Ὁ Ε. Κόβας ἠτοίμασε καὶ διάφορα σχέδια μετὰ ζωικῶν, φυτικῶν καὶ γεωμετρικῶν μοτίβων διὰ τὴν διακόσμησιν μερικῶν πλαισίων ἰ. εἰκόνων καὶ τινῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπίπλων (θυρῶν, προσκυνηταρίων, πολυελαίων καὶ μεγαφῶνων), τὰ ὅποια ἀκολούθως ἐξετελέσθησαν ἐπὶ τοῦ ξύλου ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ προστύπου ἢ ἐπιπεδογλύφου ἀναγλύφου³, καὶ τὰ ὅποια εἶναι τὰ ἐξῆς:

Συνοδικὸν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου⁴.

1. Τὸ σχέδιον τοῦ διακόσμου τῆς ἐπὶ τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ Συνοδικοῦ θύρας (0,80 × 2,14 μ.) καὶ τῆς ἐσωτερικῆς πλευρᾶς τῆς πρὸς δυσμὰς αὐτῆς ψευδοθύρας. 1943.

2. Τὸ σχέδιον τοῦ μεγάλου πολυκανδήλου (διάμ. 0,63 μ.) καὶ τῆς μικρᾶς κανδήλας (διάμ. 0,23 μ.) τοῦ Συνοδικοῦ. 1943.

3. Τὸ σχέδιον τῆς πλακὸς τῆς βάσεως (0,25 × 0,45 μ.) τῶν τεσσάρων πολυφῶτων τοίχου (Appliques), τοῦ ἀνατολικοῦ καὶ δυτικοῦ τοίχου τοῦ Συνοδικοῦ. 1943.

Περίπτερον ἐψησεως Ἁγίου Μύρου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Τὸ σχέδιον τοῦ ἐντὸς μεταλλίου μονογράμματος τοῦ Χριστοῦ⁵ (διάμ. 0,41 μ.) τοῦ ἀετώματος τῆς πύλης τοῦ περιπτέρου⁶. 1939⁷.

1. Vodina Cad. 52. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Α. Ἀνεστίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 2.11.1975.

2. Ε. Κόβας, Τὸ φιλί τῆς Ἀναστάσεως, Α Πανηγ. τευχ. Πάσχα 6 (1930) 3, καὶ πληροφορίαν τοῦ Σ. Σ. Παπαδόπουλου πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 28.9.1974.

3. Κ. Δ. Καλοκύρη, Εἰσαγωγή εἰς τὴν Χριστιανικὴν καὶ Βυζαντινὴν Ἀρχαιολογίαν, Θεσσαλονίκη 1970, 194 - 5.

4. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 430. Τοῦ Αὐτοῦ, Συνοδικόν. 412 - 4, πίν. 4, 10.

5. Γ. Α. Σωτηρίου, Χριστιανικὴ καὶ Βυζαντινὴ Ἀρχαιολογία, ἐν Ἀθήναις 1942, I, 100-4. Ε. Sausser, Frühchristliche Kunst, Ἰνσμπρουκ - Βιέννη - Μόναχον 1966, 66, 166, 222-3, 226, 240, 245, 272, 321, 339. Κ. Wessel, Christusmonogramm, RbK 1 (1966) 1047 - 50.

6. Ἀπεικόνισθη ἐν Β. Σταυρίδου, Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι. II, εἰκ. 18.

7. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Κολωνίας Γαβριήλ πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 9.8.1977, τοῦτο ἀνηρτήθη ἐξ ἀφορμῆς τοῦ καθα-

Ἰ. ναὸς Ἁγ. Γεωργίου Ποτηρᾶ Ἀντιφωνητοῦ.

Τὸ σχέδιον τοῦ διακόσμου τοῦ προσκυνηταρίου τῆς εἰκόνος Θεοτόκου τῆς Γλυκοφιλοῦσης⁸.

Ἰ. ναὸς Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Σταυροδρομίου.

Τὰ σχέδια τοῦ διακόσμου τῶν πλαισίων τῶν μικρῶν εἰκόνων τῶν προσκυνηταρίων τοῦ ναοῦ. Πιθανῶς ἔργα τοῦ Ε. Κόβας. 1944.

Ἰ. ναὸς Ἁγ. Δημητρίου Ταταούλων.

1. Τὰ σχέδια τοῦ διακόσμου τῶν πλαισίων τῶν εἰκόνων τῆς Σταυρώσεως⁹, τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ καὶ τῶν Ἁγ. Νικολάου καὶ Γεωργίου τοῦ νάρθηκος τοῦ ναοῦ.

2. Τὸ σχέδιον τοῦ διακόσμου τῶν καλυμμάτων τῶν δύο μεγαφῶνων τῶν πλαγίων κλιτῶν τοῦ ναοῦ.

3. Τὸ σχέδιον τῶν ὀκτακεραίων σταυρῶν, οἱ ὅποιοι κοσμοῦν τὰς κάτω θύρας τῶν θηκῶν τῶν ἀμφίων καὶ εἰκόνων τῆς Προθέσεως καὶ τοῦ Διακονικοῦ τοῦ ναοῦ.

Ἰ. ναὸς Ἁγ. Νικολάου Χάλκης.

Τὸ σχέδιον τοῦ διακόσμου τοῦ πλαισίου τῆς εἰκόνος τῆς Ἁγ. Θέκλης (0,68.5 × 1,15.5 μ.).

VI. ΣΚΗΝΙΚΑΙ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ

Ὁ Ε. Κόβας εἶχεν ἀναλάβει καὶ τὴν σκηνογραφικὴν ἐπιμέλειαν¹⁰ τῶν ὑπὸ ὁμογενῶν ἐρασιτεχνικῶν θεατρικῶν θιάσων τῆς Πόλεως ἀναβιβαζομένων ἔργων εἰς τὴν σκηνὴν τῆς αἰθούσης τῆς Μαρασλείου Σχολῆς¹¹, εἰς τὸ Συσσίτιον τῆς ὁποίας ἦτο μέλος¹².

Οὕτω π.χ. κατὰ τὴν ἀναβίβασιν ὑπὸ τοῦ ὁμίλου τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Τζιβαλίου δύο μονοπράκτων ἔργων τοῦ Σ. Δάφνη, Τὸ πατρικὸ σπίτι, καὶ τοῦ Μ. Ἄννινου, Ζητεῖται ὑπέρτης¹³, ἀνέλαβε τὰς σκηνοκινᾶς διακοσμῆσεις.

Ὁ Γ. Βαξεβανίδης κατέχει ἐν σχέδιον διὰ μίαν θεατρικὴν παράστασιν, ἡ ὁποία ἀνεβιβάσθη ὑπὸ τοῦ θεατρικοῦ τμήματος τοῦ Ἀθλητικοῦ Συλλόγου

γιασμοῦ τοῦ Ἁγίου Μύρου ἐπὶ Πατριάρχου Βενιαμίν Α' κατὰ τὸ 1939, ἀντικατασταθέντος οὕτω τοῦ ἀρχαιοτέρου σταυροῦ, ΕΗ 3 (1936) 53.

8. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 431. Ὁ Γ. Βαξεβανίδης κατέχει τὸ σχέδιον τοῦτο (0,25 × 0,32.5 μ.). Σιλικὴ μελάνη ἐπὶ χάρτου. Διατήρησις μετρία. Ἄνευ ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας.

9. Ἔργου τοῦ Κωνσταντίνου Κυζικηνοῦ (1807). Περί αὐτοῦ ἰδέ: Α. Παπᾶ, Ἐλενοπόλεως, Πολίται ζωγράφοι. Κωνσταντίνος Κυζικηνοῦ (Karidagi), Α 2.2.56 (1981) 4.

10. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Α. Ἀνεστίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 31.10.1977.

11. Α. Μαζαράκη, Ἡ Πατριαρχικὴ Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολῆ, ΕΦΚΗ 2 (1905) 117. —, Γρηγόριος Μαρασλής, ΑΑ ἀρ. 357, 14.5.7 (1958) 4.

12. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Ροδοπόλεως Ἰερωνύμου πρὸς τὸν γράφοντα τῆ 5.6.1978.

13. —, Θέατρον. Δύο μονόπρακτα ἔργα, Τ 2 (1946) 98 - 9.

Πέραν! (0,26 × 0,33 μ.). Ὑδατοχρώματα ἐπὶ χαρτονίου. Παριστᾶ τὸν ΛΕΜΠΛΕΜΠΙΤΖΗΣ | ΧΟΡ-ΧΟΡ ΑΓΑΣ². Διατήρησις καλή. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή: τ(οῦ) ἀδελφικοῦ φίλ(ου) | Ἀχιλλέα Γραμματιδῆ Φανάρι - 21 | 2 | 948. Ὑπογραφή: (Ἀ[ρχης] Κ)όβας - 913.

VII. ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΙΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Ὁ Ε. Κόβας ἠσχολήθη, καίτοι περιωρισμένος, καὶ τούτο λίαν πιθανῶς ἐκ λόγων σεβασμοῦ πρὸς τὰ πρότυπα, καὶ μὲ τὴν ἀναστήλωσιν ὀρισμένων μνημείων (ἀποκάλυψιν μωσαϊκῶν, καθαρισμόν καὶ στερέωσιν τοιχογραφιῶν³ καὶ ἀποκατάστασιν (Restaurierung) τοιχογραφιῶν καὶ παλαιῶν ἰ. εἰκόνων), εὐρισκομένων εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ναοὺς, ἀνάκτορα καὶ ἰδιώτας τῆς Πόλεως καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Αἱ φθοραὶ τὰς ὁποίας εἶχον ὑποστῆ ταῦτα, ὠφείλοντο εἰς ποικίλους λόγους, καιρικούς, κλιματικούς, μηχανικούς (ἐνταῦθα πρέπει νὰ ἀναφερθῇ π.χ. καὶ ἡ περίπτωσης τῶν ἰ. εἰκόνων, αἱ ὁποῖαι εἶχον πληγῆ, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, ἐκ τῶν γεγονότων τῆς 6/7ης Σεπτεμβρίου 1955⁴, ὡς αἱ τῶν ναῶν Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Βαλίνου, Ἁγ. Χαραλάμπους Ταταούλων καὶ Ἁγ. Γεωργίου Γέλδεγυρμεν) κ.ἄ. Ὁ καλλιτέχνης ἐξετέλεσε τὰς ἀποκαταστάσεις ταύτας προσεκτικῶς δι' ἐλαιοχρωμάτων καὶ κατὰ τρόπον ἀρκοῦντος ἐμφανῆ εἰς τὰ τμήματα ἐκεῖνα τῶν εἰκόνων, τὰ ὁποῖα παρουσίαζον φθοράς (ὡς π.χ. τὰς σάρκας, τὰ ἐνδύματα καὶ δὴ τὰς χρυσογραφίας αὐτῶν, τὸ χρυσοῦν βάθος καὶ τὰς ἐπιγραφάς), οὕτως ὥστε ἐκ τῆς τεχνοτροπίας του νὰ διακρίνεται, κυρίως εἰς τὸν εἰδήμονα, ὄχι δυσχερῶς ἢ ἐπέμβασίς του. Ὁ γράφων δὲν κατώρθωσε βεβαίως νὰ ἐπισημάνῃ τὸν πλήρη κατάλογον αὐτῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἐξῆς:

Μυροφυλάκιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Σταυρὸς μετὰ τοῦ ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΥ καὶ πιθανῶς στηθαρίου Προφήτου. Γλυπτὸς καὶ ἐξωγραφισμένος. Ὑπογραφή καὶ χρονολογία: + Χ. 14 | ἔτος (ωπε')⁵.

1. Μ. Δ(ρόσου), Τὸ θέατρο Λεμπλεμπιτζί Χορ-Χορ Ἀγά, Τ 3 (1948) 298.

2. Ἐκ τῆς ὁμωνύμου περιφήμου τουρκικῆς ὀπερέτας τοῦ D. Cuhacıyan (1836 - 1898). M(eydan), Cuhacıyan (Dikran), ML 3 (1970) 312. M(eydan), Leblebici Hor-hor, ML 7 (1972) 856. Y. Üztuna), Operet, Türk Ansiklopedisi 25 (1977) 453.

3. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας, 444.

4. —, Τὰ γεγονότα τῆς 6ης Σεπτεμβρίου, Ο 30 (1955) 476-488.

5. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Δ. Ραϊτσανόφσκου πρὸς τὸν γράφοντα περὶ τὸ 1978, ὁ Ἐσταυρωμένος οὗτος ἄλλοτε εὐρίσκετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ε. Κόβα. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ κατὰ τὸ 1972, παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Γ. Βαξεβανίδου εἰς τὸ Μυροφυλάκιον.

Ἱ. ναὸς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Βαλίνου.

1. ΙΣ ΧΣ | Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ | ΚΑΙ ΜΕΓΑΣ (ΑΡ)ΧΙΕΡΕΥΣ. Τέμπλον.

2. ΜΡ Θ(ΟΥ) μετὰ τοῦ ΙΣ ΧΣ καὶ τῶν Προφητῶν Δαβίδ, Σολομώντος, Ἡσαίου καὶ Ζαχαρίου. Τέμπλον.

3. Ο ΑΓΙ | (ΟΣ) | ΙΩ(ΑΝΝ)ΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜ(ΟΣ). Τέμπλον.

4. Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ Θ[ΕΟΤΟ]Κ(ΟΥ). Τέμπλον.

5. Ο ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ. Τέμπλον.

6. Ο (ΑΡ)ΧΩΝ ΜΙΧΑΗΛ. Θύρα τοῦ Διακονικοῦ.

7. Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ, κατὰ τὸν δυτικὸν τύπον, μετὰ τῶν σκηνῶν τῆς Ἐξώσεως τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὐας ἐκ τοῦ Παραδείσου, τῆς Φιλοξενίας τοῦ Ἀβραάμ, τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τῆς Ἀναστήλωσεως τῶν ἰ. εἰκόνων. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή: αὕτη ἡ ἰκὸν τῆς ἁγίας τριάδος | ἐγένετο διὰ συνδρομῆς κε | δαπανίς τῶν τιμιωτάτων... ἀδελφῶν καὶ λοιπῶν εὐλογημῆ | νον ρ(ου)σφετιῶν εἰς μνημόσινον αὐτῶν ἐνόμις-αωμέ | νοεμρί(ου) 8 (sic).

8. ΜΡ ΘΥ | Η Π(ΑΝ)ΑΓΙΑ Η ΒΛΑΧΕΡ | ΝΑ. Προσκυνητῆριον Νάρθηκος. Παρίσταται ὁμως ὑπὸ τὸν τύπον τῆς Ὁδηγητρίας.

Παρεκκλήσιον Ἁγ. Χαραλάμπους

ἰ. ναοῦ Ἁγ. Δημητρίου Ταταούλων⁶.

1. ΙΣ ΧΣ. Παρίσταται ὑπὸ τὸ εἰκονογραφικὸν θέμα τοῦ «δ' Ἰησοῦς ἡ Ἄμπελος»⁷. Τέμπλον.

2. Μ(ΗΡ) ΘΥ (πίν. 16). Παρίσταται ὑπὸ τὸ εἰκονογραφικὸν θέμα τῆς Ρίζης τοῦ Ἰεσσαί⁸. Τέμπλον.

Ἱ. ναὸς Ἁγ. Γεωργίου Γέλδεγυρμεν⁹ Χαλκηδόνος.

Ο ΑΓΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ἔργον δυτικῆς τεχνοτροπίας, μετὰ μοτίβων σμάλτων

6. —, Αἱ ἐνορίαὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κων/πόλεως, ΕΦΚΗ 2 (1905) 193.

7. Κατὰ τὸ Ἰω. 15, 5 «ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὅμοις τὰ κλήματα». Α. Συγγοπούλου, Σχεδιασμοὶ ἱστορίας τῆς θρησκευτικῆς ζωγραφικῆς μετὰ τὴν Ἄλωσιν, Ἀθήναι 1957, 169, 210, ὕψος. 7. Μ. Ι. Μανούσκακα - Α. Δ. Παλιούρα, Ὁδηγὸς τοῦ Μουσείου τῶν εἰκόνων καὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου, Βενετία 1976.

8. Πρβλ. Κ. Γκιουζέλογλου, Κυρία ἡ Παντάνασσα - Ρίζα τοῦ Ἰεσσαί. Ἐνυπόγραφη εἰκόνα τοῦ ἔτους 1788, Πυρσός 3 (1957) 258 - 262. Θ. Μ. Προβατάκη, Ἀνέκδοτα βυζαντινὰ καὶ μεταβυζαντινὰ κειμήλια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας, Θεσσαλονίκη 1976, 103 - 9, πίν. 39.

9. Θ. Σ. Θεοφανείδου, Λόγος πανηγυρικός ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τοῦ ἐν Χαλκηδόνι ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου ἐξ ὑπογυῖου ἐκφωνηθεὶς καὶ ἐξ ἠχογραφῆσεως ἐκτυπωθεὶς, Σταμποῦλ 1961. Κῶδιξ τοῦ ἐν Χαλκηδόνι ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου ἀρξάμενος γράφεσθαι ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐκλογίσεως τὴν 25ην Ἰουνίου 1961 καὶ ἀποτελούμενης ἐκ τῶν Θεοφανῶν Σ. Θεοφανείδου, Θωμᾶ Βέρρου, Νικολάου Κ. Χατζοπούλου, Ἰωάννου Π. Τζάννου καὶ Ἀλεξάνδρου Γ. Ὁχανταρίδου καὶ τῶν ἐπιλαχόντων Ἰωάννου Γ. Κωνσταντινίδου, Γεωργίου Η. Μαρούτση καὶ Πέτρου Ι. Ρετζίου, περιέχων τὰ κατὰ τὸν ναὸν καὶ τὴν ἐνορίαν αὐτοῦ, ποιμαινομένην χάριτι θεῆς ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκηδόνος κυρίου Θωμᾶ. Συνεχίζεται δὲ ὑπὸ τῆς

ἐπὶ τοῦ πλαισίου του, ἐκτελεσθὲν ἐν 'Αγίῳ Ὅρει τὸ 1920. Προσκυνητάριον Νάρθηκος¹. Ἀφιερωτικὴ ἐπιγραφή: Ἀφιέρωμα Ο. Σωτηριάδου 1920.

Ναὸς τις ἐν Πόλει.

Σταυρός. Ἡ ἐπιχρῶσις αὐτοῦ ἐγένετο ὑπὸ χρυσατοῦ². 1950³.

Νικόλαος Καραγεώργος.

Τρίπτυχον παλαιόν. Συμπλήρωσις αὐτοῦ⁴.

'Ὀρισμέναι τέλος ἀποκαταστάσεις δὲν ἐξετελέσθησαν. Οὕτω π.χ. ὁ τότε Πατριαρχικὸς Ἐπόπτης Κοντοσκαλίου - Ὑψωμαθίων Εὐμενείας Νικόδημος (1966 - 1972) εἶχε καλέσει τὸν Ε. Κόβαν διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν ἐκ τῶν γεγονότων τῆς 6/7. 9.1955 πληγέντων εἰκόνων τοῦ τέμπλου τοῦ ναοῦ τῆς Ἀγ. Κυριακῆς Κοντοσκαλίου⁷, καὶ ἠθέλησε νὰ ἀμείψῃ αὐτὸν διὰ τοῦ γλίσχρου ποσοῦ τῶν 10 Λ.Τ. ἀνά μ.², ὅτε ὁ καλλιτέχνης μὴ συμφωνήσας ἀπεχώρησεν⁸.

B. ΤΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΝ ἜΡΓΟΝ⁵

'Ο Ε. Κόβας, πλὴν τῶν εἰς προγενεστέρας ἐργασίας τοῦ γράφοντος ἀναφερομένων ἔργων αὐτοῦ, συνέγραψε καὶ τὰ ἀκόλουθα:

Διηγήματα, δημοσιευθέντα εἰς περιοδικὰ ἢ ἐφημερίδας.

Α. Κόβα, Τὸ φίλι τῆς Ἀναστάσεως, Α Πανηγ. τεύχ. Πάσχα 6 (1930) 3.

Α. Κόβα, Ἀνέστη Χριστὸς, Λεύκωμα τελειοφοίτων Ζωγραφείου, Κων/πολις 1927, 127 - 30.

Α. Κόβα, Τὸ δῶρο τῆς Ἑλλης, ἔνθ. ἀνωτ., Κων/πολις 1930, 100 - 9.

Α. Κόβα, Χαῖρε Μαρία, Ἐστία ἀρ. 4, 1 (1943) 4.

Α. Κόβα, Τὸ πονεμένο ἐρώτημα, Τ 1 (1945) 273 - 80.

Α. Κόβα, Ὁ κουδουνᾶτος. Δὲν ἐδημοσιεύθη, τὸ δὲ χειρόγραφον ἀπωλέσθη⁶.

Γράμματα.

Α. Κόβα, Βάσανα, Βόσ. ἀρ. 2, 23.8.1 (1951) 1-2.

Διαλέξεις.

Εἰς τὸ λογοτεχνικὸν ἔργον τοῦ Ε. Κόβα, πρέπει νὰ συμπεριληφθοῦν καὶ αἱ διαλέξεις, τὰς ὁποίας

ἔδωσε κατὰ καιροὺς ἐπὶ ἀγαπητῶν του θεμάτων, ὡς ὁ Πτωχοπρόδρομος, τὰ ὁποῖα ἀντικατῶπτριζον τὸν προσωπικὸν του βίον⁹, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐνίστο ἐπανελάμβανε. Αἱ διαλέξεις αὐταὶ ἐγένοντο εἰς διάφορα ἰδρύματα τῆς Πόλεως ὡς εἰς:

1. Τὴν Κοινοτικὴν Αἴθουσαν τοῦ ἰ. ναοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τῶν Χίων¹⁰ ἐν Γαλατᾶ: Περί Χίου¹¹.

2. Τὴν Φιλόπτωχον Ἀδελφότητα Τζιβαλίου: Τὰ βάσανα τοῦ Πτωχοπρόδρομου¹².

3. Τὴν Ἑλληνικὴν Ἐνωσιν¹³: Περί λογοτεχνίας στὴν Πόλιν¹⁴.

4. Τὸν Μορφωτικὸν Σύνδεσμον Μόδα: Ἀγάπη στὸ Αγίος - Ταξιδιωτικὴς ἀναμνήσεις¹⁵, ὁ Πτωχοπρόδρομος¹⁶, καὶ ὁ ἔρωτας στοὺς Φαναριώτας ποιητὰς¹⁷ (13.12.1948).

5. Τὸν Μορφωτικὸν Σύνδεσμον Μ. Ρεύματος καὶ δὴ εἰς τὸ Κινηματοθέατρον «Σέξ»: ὁ Πτωχοπρόδρομος¹⁸.

7. —, Ἐγκαίνια Ἀγίας Κυριακῆς Κοντοσκαλίου, ΕΑ 20 (1900) 218. *Μ. Γεδεών*, Ἐορτολόγιον. 248 - 9.

8. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Πρωτοπρ. Μ. Σακκουλίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 18.9.1974.

9. *Φιντία* (*Ν. Δάμτσα*), «Ὁ Κοσμοκαλόγηρος», Α 29. 10.49 (1972) 1.

10. *Γ. Π. Γεωργιάδου*, Ἔργ. μνημ. Ὁ ναὸς οὗτος ἀπὸ τοῦ 1965 εὐρίσκεται εἰς τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν τοῦ πατᾶ Εὐθύμ. —, Ὁ υἱὸς τοῦ Εὐθύμ ἐπιχειρεῖ νὰ καταλάβῃ τοὺς ναοὺς τοῦ Ἀγίου Νικολάου καὶ τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου Γαλατᾶ, Α 1.9.40 (1965) 1.

11. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Γ. Βαξεβανίδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 24.11.1974 καὶ 25.10.1980, τὸ κείμενον τῆς διαλέξεως κατεῖχεν ὁ Χαλκηδόνος Μελίταν. Κατ' αὐτὴν ἐκ τῆς πολυκοσμίας εἶχον σταματήσει οἱ τροχιόδρομοι!

12. —, Νέα διάφορα, Τ 2 (1945) 67.

13. —, Ἑλληνικὴ Ἐνωσις, Ἐμ. 14.3.9 (1955) 1. —, Ἑλληνικὴ Ἐνωσις. Ἡ ἐτήσια Γεν. Συνέλευσις τῶν μελῶν τῆς, Ἐμ. 26.5.10 (1956) 4.

14. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Δ. Χαβιαροπούλου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 11.8.1980, ἡ διάλεξις αὕτη ἐγένετο περὶ τὸ 1947/8 εἰς τρία μέρη, τῶν ὁποίων τὸ μεσαῖον ἦτο ἀφιερωμένον εἰς τὴν λογοτεχνίαν τῶν γυναικῶν τῆς Πόλεως, ἡ δὲ Ἠὼς Λαμπιρὴ ἀπήγγειλε ποιήματα.

15. Πρβλ. *Α. Παπᾶ*, Εἰρήναρχος Κόβας. 446.

16. —, Πνευματικὴ κίνησις Συνδέσμων. «Μορφωτικὸς Μοδιού», Τ 3 (1948) 343.

17. —, Ἀπὸ τὴν κίνησις τῶν Μ. Συνδέσμων μας. Μορφωτικὸς Σύνδεσμος Μοδίου, Τ 4 (1949) 158.

18. —, Σύνδεσμοι. Μορφωτικὸς Σύνδεσμος Μ. Ρεύματος, Τ 4 (1949) 119.

ἐκλεγείσης τὴν 3ην Νοεμβρίου 1963 Ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν Κων. Προδρόμου Πουσκοιούλογου, Ἀνανίου Δανιηλίδου, Χρήστου Κέντρου, Γεωργίου Μαρούτση καὶ Φωτίου Φωτιάδου (ἀνέκδ. χειρ. κῶδιξ τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου).

1. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Θ. Σ. Θεοφανείδου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 25.5.1976.

2. Καὶ τοῦτο, διότι κατὰ πληροφορίαν τοῦ Β. Ζάμπογλου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 1.3.1975, ὁ Ε. Κόβας δὲν εἶχε χρήματα διὰ νὰ ἀγοράσῃ τὰ ἀπαιτούμενα φύλλα τοῦ χρυσοῦ.

3. Τὸ ἔτος τοῦτο ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐπιδιορθώσεως τοῦ ναοῦ. Κατὰ σημείωμα ἐπὶ ἐπισκεπτηρίου κάρτας τοῦ Δ. Π. Καλουμένου πρὸς τὸν Ε. Κόβαν, τῇ 19.7.1950, εὐρισκόμενον εἰς τὸν γράφοντα, ἐκ τῶν καταλοίπων τοῦ καλλιτέχνου, τῶν δοθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Μελιτηνῆς Ἰωακείμ.

4. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Β. Ζάμπογλου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 1.3.1975.

5. *Α. Μ(πέρτ)*, Ἔργ. μνημ. —, Νέα διάφορα, Τ 2 (1945) 67, 2 (1946) 99, 258. —, Ἐκδόσεις Τ 2 (1946) 132. *Α. Παπᾶ*, Εἰρήναρχος Κόβας. 445 - 50. *Τοῦ Αὐτοῦ*, Ἀγιογράφος. 672-8. *Η. Λαμπιρῆ*, Εἰρήναρχος, 58 - 60, 66.

6. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Κ. Α. Γρίβα πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 22.10.1980.

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α Τ Α

Κατόπιν τῆς παραθέσεως τοῦ ἀνωτέρω ἀναλυτικοῦ καταλόγου σχεδὸν ὅλων τῶν ἔργων τοῦ Ε. Κόβα, εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως προβῆ ὁ γράφων εἰς ἓνα, ἔστω καὶ σύντομον, καθορισμὸν τόσον ὠρισμένων χαρακτηριστικῶν αὐτῶν, ὅσον καὶ τῆς τέχνης τοῦ δημιουργοῦ τῶν γενικώτερον, ὁ ὁποῖος ἀναμφιβόλως κατέχει μιαν ἰδιάζουσαν θέσιν ὄχι μόνον ἐντὸς τῆς ἱστορίας τῆς θρησκευτικῆς ζωγραφικῆς τῆς Πόλεως κατὰ τὸν εἰκοστὸν αἰῶνα εἰδικῶς, ἀλλὰ καὶ τῆς νεοβυζαντινῆς ζωγραφικῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ λοιποῦ ἑξωτερικοῦ καθόλου, καὶ τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ ἑξῆς:

1. Τὸ ἔργον τοῦ Ε. Κόβα εἶναι σημαντικὸν ὄχι μόνον ποσοτικῶς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ποικιλίας καὶ ποιότητος. Βασικῶς εἶναι δυνατὸν νὰ διακριθῆ εἰς δύο κατηγορίας: Α. Τὸ ζωγραφικόν, Β. Τὸ λογοτεχνικόν. Ἐκ τούτων τὸ πρῶτον, τὸ μεγαλύτερον καὶ σπουδαιότερον, περιλαμβάνει: I. Φορητὰ εἰκόνας καὶ μερικὰ κοσμικὰ ἔργα, II. Τοιχογραφίας, III. Μικρογραφίας (α. Διακοσμήσεις βιβλίων, β. Διακοσμήσεις σταχάσεων βιβλίων, γ. Ἀνεξαρτήτους μικρογραφίας: 1. Πατριαρχικοὺς καὶ συνοδικοὺς τόμους, 2. Πιττάκια, 3. Διπλώματα, 4. Τίτλους καὶ ὑπογραφάς, 5. Λοιπὰς ἐργασίας: Μεγάλα μηνύματα, ἀντιμήνσια, δίπτυχα, ἐπιστολάς, προσευχάς, ἀφιερώσεις, ἐπιγράμματα, προγράμματα, προσκλητήρια, κάρτας πανηγύρεων ναῶν καὶ λοιπὰς τοιαύτας, σχέδια μεταλλίων καὶ σφραγίδων, Ex Libris καὶ σελιδοδείκτας), IV. Ὑαλογραφίας, V. Σχέδια ξυλογλύπτων, VI. Σκηνικὰς διακοσμήσεις καὶ VII. Ἀναστηλώσεις μνημείων.

2. Ὁ Ε. Κόβας ἦτο εἰς ἀγιογράφος, δηλ. ἱστορῆς ἰ. εἰκόνων ἐν τῇ πλήρει τῆς λέξεως ἐννοίᾳ. Τοῦτο ἐξάγεται τόσον ἐκ τοῦ πλήθους τῶν λειτουργικοῦ χαρακτήρος ἔργων του, τὰ ὁποῖα βεβαίως σφηρίζονται ἐπὶ τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως, ὅσον καὶ ἐκ τῆς συμφόρου καὶ ἀπαραιτήτου πρὸς ταῦτα χριστιανοπρεποῦς καθόλου βιοτῆς του. Εἶναι π.χ. γνωστὸν, ὅτι διεκρίνετο διὰ τὴν εὐσέβειαν, φιλανθρωπῶν καὶ ἀφιλοχρηματιαν του¹ καὶ ὅτι ἐνήστευεν ὁσάκις εἰργάζετο².

3. Τὰ ἔργα του εὐρίσκονται διεσπαρμένα κυρίως εἰς τοὺς ἰ. ναοὺς τῆς Πόλεως³ (Ἰ. Ἀρχιεπισκοπῆς Κων/πόλεως, τῶν παρακειμένων καὶ μὴ αὐτῇ Ἰ. Μητροπόλεων Χαλκηδόνος, Πριγκηποννήσων, Ἰμβρου καὶ Τενέδου, Γαλλίας) καὶ εἰς λοιπὰ θρησκευτικὰ ἢ μὴ ἰδρύματα αὐτῆς (τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον: Πατριαρχικὸν Οἶκον, Βιβλιοθήκην, Ἀρχιεπισκοπικὸν, Μυροφυλάκιον, εἰς ἰ. μονάς, παρεκκλήσια, ἐξωκκλήσια, ἀγιάσματα, κοιμητήρια, Συνδέσμου), τὸ Ἅγιον Ὅρος, τὰ Πατριαρχεῖα Ἀντιοχείας καὶ Βουλγαρίας, τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος (Ἰ. Μητροπόλεις Καρπενησίου καὶ Χίου), τὸ Βατικανὸν καὶ εἰς ἰδιώτας τῆς Πόλεως καὶ τοῦ ἑξωτερικοῦ (Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης, Μονάχου, Παρισίων καὶ Η.Π.Α.). Ὁρισμένα ἐξ αὐτῶν μετεφέρθησαν ἐνεκα διαφορῶν ἀφορμῶν ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ τῶν τόπου εἰς ἕτερον τοιοῦτον, ἐνῶ τέλος ἄλλα κατεστράφησαν ἢ ἀγνοεῖται ὁ τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκονται.

4. Κυρίως εἶναι ὑπὸ τὸν τύπον τῶν φορητῶν εἰκόνων καὶ μικρογραφιῶν, τ.ἔ. μετακινήτᾳ καὶ ἐνίοτε μόνον ἐπὶ τῶν τοίχων (τοιχογραφίαι) καὶ δὴ ἀμέσως ἐπ' αὐτῶν ἢ ἐπὶ ὀθόνης. Εὐρίσκονται τοποθετημένα ἐπὶ τῶν τοίχων, τέμπλων, πυλῶν, ἀρχιερατικῶν θρόνων, ἀμβώνων, προσκνηταρίων τῶν ναῶν καὶ ἐπὶ τάφων καὶ φέρουν πρὸς αὐτῶν, καίτοι μᾶλλον σπανίως, ὑάλους.

5. Ἀπὸ ἀπόψεως εἰκονογραφικῆς τὰ θέματα τῶν ἐκκλησιαστικῶν τοῦ ἔργων εἶναι εἰλημμένα ἐκ τῶν ἐξῆς κύκλων:

Α. Χριστολογικοῦ: α) Δωδεκάορτον (ὁ Εὐαγγελισμὸς, ἡ Γέννησις, ἡ Ὑπαπαντή, ἡ Βάπτισις, ἡ Μεταμόρφωσις, ἡ Βαΐφόρος, ἡ Ἐγερσις τοῦ Λαζάρου, ἡ Σταύρωσις, ἡ Ἀποκαθήλωσις, ἡ εἰς Ἄδου Κάθοδος, τὸ «Μὴ μου ἄπτου», ἡ Ψηλάφησις, ἡ Ἀνάληψις, ἡ Κοίμησις, ἡ Πεντηκοστή). β) Ἀνεπτυγμένον Δωδεκάορτον (ἡ εἰς Αἴγυπτον Φυγὴ, ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος, ὁ Ἐπιτάφιος Θρῆνος). γ) Λοιπὰ θέματα τοῦ Χριστολογικοῦ κύκλου (ἡ Ἁγία Τριάς, ἡ Δέησις, Ἰησοῦς, Χριστὸς ὁ Παντοκράτωρ, Μ. Ἀρχιερεὺς, Θεράπων Σωτῆρ, μεταξὺ Ἀγγέλων).

1. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 427-8. Τοῦ Αὐτοῦ, Συνοδικόν. 428.

2. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Β. Φωτιάδου τῇ 1.2.1974 καὶ τοῦ Σ. Σ. Παπαδοπούλου τῇ 1.6.1981 πρὸς τὸν γράφοντα. Ὁ Β. Φωτιάδης ἀνέφερε μάλιστα, ὅτι ὁ Ε. Κόβας ἐνήστευε κυρίως ἐκτελῶν κεφαλὰς Ἁγίων καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν σκαλωσιάν. Πρβλ. E. Benz, Geist und Leben der Ostkirche, Ἀμβούργον 1957, 10.

3. Τοῦτο ἀσφαλῶς ὀφείλεται καὶ εἰς τὰς ἀμέσους ἀνάγκας, αἱ ὁποῖαι εἶχον δημιουργηθῆ διὰ τοὺς ἰ. ναοὺς τῆς Πόλεως κατόπιν τῶν γεγονότων τῆς 6/7.9.1955. Α. Παπαδοπούλου, Ἡ αἰσθητικὴ πλευρὰ τοῦ προβλήματος τῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς Πόλεως, Ἰσταμποῦλ 1956 (ἀνάτ. ἐκ τοῦ ΑΑ). Α. Παπᾶ, Ἐλενουπόλεως, Ὅλα Πετρίδου, Α 1.9.54 (1979) 4.

Β. Θεομητορικού: Θέματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν Θεοτόκον (τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου, τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, ἡ Στέγος τῆς Θεοτόκου ὑπὸ τῆς Ἁγίας Τριάδος, Θεοτόκος ἢ Βρέχουσα, Κυρία τῶν Ἀγγέλων, Παμμακάριστος, Παντάνασσα, Δεομένη, Πλατυτέρα, Ὁδηγήτρια, Ἐλεοῦσα ἢ Γλυκοφιλοῦσα, Γλυκομιλοῦσα, Τιμία Ζώνη, Βλαχερνίτισσα, Παραμυθία τῶν θλιβομένων, Ὁρηνωδοῦσα, «Ρόδον τὸ Ἀμάραντον», Ἀκάθιστος).

Γ. Ἀγιολογικῶς (Σεραφεῖμ, οἱ Ἀρχάγγελοι Γαβριήλ καὶ Μιχαήλ, Ἄγγελοι, Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, ἡ Σύλληψις τοῦ Προδρόμου, οἱ τέσσαρες Εὐαγγελιστὰι μετὰ τῶν συμβόλων αὐτῶν, οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι, οἱ ἱεράρχαι Βασίλειος ὁ Μέγας, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Ἀθανάσιος καὶ Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, Σπυρίδων, Νικόλαος, Πολύκαρπος, Ἀβέρκιος, Θεράπων, Μεθόδιος, Μόδεστος, Σέργιος, Φώτιος, οἱ Ἅγιοι Κοσμάς ὁ Ποιητής, Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, Θεοφάνης ὁ Γραπτός, Βλάσιος, Ἐλευθέριος, Ζηνοβίος, Χαράλαμπος, Στέφανος, Γεώργιος ὁ Τροπαιοφόρος, Δημήτριος ὁ Μυροβλύτης, Θεόδωρος ὁ Στρατηλάτης, Θεόδωρος ὁ Τήρων, Μερκούριος, Προκόπιος, Παντελεῖμον, Ἀναστάσιος, Ἀντώνιος, Μηνᾶς, Ξενοφῶν, Ὀνούφριος, Στέφανος ὁ Νέος, Στυλιανός, Φανούριος, Φωτεινός, αἱ Ἁγία Αἰκατερίνη, Ἄννα, Βαρβάρα, Εἰρήνη, Εὐδοκία, Ζηνοβία, Θέκλα, Κασσιανή, Κυριακή, Μαγδαληνή, Μαρίνα, Ματρώνα ἢ Χιοπολίτις, Παρασκευή, ἐνίοτε μετὰ σκηνῶν ἐκ τοῦ μαρτυρίου τῶν, οἱ Αὐτοκράτορες Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας, Τιβέριος, Ἡράκλειος, Ἰωάννης ΣΤ' ὁ Καντακουζηνός, Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος, Ἐλένη, Πουλχερία, Θεοδώρα).

Δ. Διακοσμητικῶν θεμάτων: σταυροί, μονογράμματα (τοῦ Χριστοῦ, τῶν Αὐτοκράτορων), χριστιανικὰ συμπλέγματα, μοτίβα ζωικά (λέοντες, δράκοντες, μυθολογικὰ τέρατα, λαγωοί, δελφίνες, ἀετοί, γλαῦκες, πέρδικες, ταοί), φυτικά (ἄκανθαί, ἄμπελοι, ρόδα, περιπλοκάδες, λοιποὶ κλώνοι καὶ φύλλα), ἀρχιτεκτονικὰ (κίονες, κιονόκρανα, βάσεις, παραστάδες, τόξα, ἐπιστήλια), γεωμετρικά (καρδία, ρόμβοι, κύκλοι, ρόδακες, πολύγωνα, βόστρυχοι, κυματοειδεῖς γραμμαὶ) καὶ ἐπιγραφαί.

6. Αἱ διαστάσεις τῶν τοιχογραφιῶν, ὡς συνήθως, εἶναι μεγαλύτεραι ἀπὸ τὰς τῶν εἰκόνων, αἱ ὁποῖαι ποικίλλουν, προτιμωμένων συνήθως τῶν μετρίων τοιούτων. Τὸ σχῆμα τῶν εἰκόνων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἶναι ὀρθογώνιον ἢ κυκλικόν, πολλακίς μετὰ τοξωτῆς ἀπολήξεως πρὸς τὰ ἄνω, ἐγγεγραμμένης ἐνίοτε εἰς ὀρθογώνιον¹.

7. Ὡς πρὸς τὴν τεχνικὴν τῶν εἶναι ἐλαιογραφία ἐπὶ τοῦ τοίχου, ξύλου, ἀντικολλητοῦ, ντουραλίτ, δθόνης καὶ δερμάτων, μωσαϊκά, ὕδατογραφία, κρητιδογραφία ἐπὶ ψευδοπεραμηνῆς, χάρτου καὶ χαρτονίου, σχέδια, ὕδατογραφία, σμάλτα καὶ γλυπτά. Αἱ μικρογραφίαί του εἶναι πρωτότυποι ἢ σχέ-

δια, προοριζόμενα πρὸς ἐκτύπωσιν, ὡς π.χ. δι' ἀντιμήνσια, πιττάκια, προγράμματα, προσκλήσεις, κάρτας πανηγύρεων ναῶν καὶ λοιπὰς τοιαύτας, τίτλους καὶ ὑπογραφάς, σφραγίδας, ἐξώφυλλα καὶ διάκοσμον περιοδικῶν καὶ ἐφημερίδων².

8. Ἀπὸ ἀπόψεως τεχνολογικῆς ἀκολουθοῦν τὸ ρεῦμα τῆς νεοβυζαντινῆς ζωγραφικῆς μὲ βάσιν τὰς μικρογραφίας. Εἰς τὰς διακοσμήσεις τῶν βιβλίων καὶ τῶν σταχῶσεων αὐτῶν χρησιμοποιοῦντο ὁ αἰγυπτιακός, ἀρχαῖος ἑλληνικός, βυζαντινός³, ἰσλαμικός, γοθτικός, βενετσιάνικος, ρωσικός καὶ Jugendstil ρυθμός.

9. Ὁ Ε. Κόβας ἦτο ἐκ φύσεως κυρίως ἀριστοτέχνης μικρογράφος. Τοῦτο γίνεται ἐκδηλον εἰς ὅλας τὰς ἐκφάνσεις τοῦ ἔργου του, ἀκόμη καὶ εἰς τὰς τοιχογραφίας⁴. Ὡς ἐκ τούτου τὰ ἔργα του διακρίνονται διὰ τὴν λεπτότητα καὶ ἐπιμελημένην ἐκτέλεσιν τῶν. Ἡ συμμετρία καὶ σχηματοποιήσις δεσπάζουν πάντοτε, ἰδιαίτερος εἰς τὰς διακοσμητικὰς τὸν ἐργασίας. Αἱ μορφαὶ του ἔχουν κομψότητα, τρυφερότητα, ἐξικνουμένην ἐνίοτε μέχρι νευρικότητος, καὶ ποιητικότητος. Συνήθως εἶναι ἀσκητικαί⁵, ἐπιμηκεῖς, μὲ μικρὰς κεφαλὰς⁶, τὰς ὁποίας διακρίνουν χαρακτηριστικὰ φῖνα, γλυκύτης⁷ καὶ μελαγχολία, λεπτὰς χεῖρας καὶ πόδας, ὁμοιάζουσαι πρὸς τὰ μανιεριστικῆς πῶς χροιάς ἔργα τῆς ὑστεροβυζαντινῆς ζωγραφικῆς (μωσαϊκὰ τῆς Μονῆς τῆς Χώρας ΙΔ' αἰ.)⁸. Ὡσαύτως ὀρισμένοι τῶν ἀνωτέρω χαρακτηρισμῶν τῶν μορφῶν του, αἱ ὁποῖαι ὑπενθυμίζου ἐνίοτε ἀμυδρῶς καὶ τὸν Δομήνικον Θεοτοκόπουλον (Greco), καταδεικνύουν ὅτι ὁ ὄρος «προρραφελιτισμός», ὁ

2. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 440.

3. Ὁ Ε. Κόβας, εἰς τὰς διακοσμητικὰς του ἐργασίας, πολλακίς ἐχρησιμοποιοῖ μοτίβα ἐκ βυζαντινῶν κτηρίων τῆς Πόλεως (πρβλ. Α. Γαλαοῦρη, Σκίτσα ἀπὸ τὸ Βυζάντιο, Πόλη 1931. Τοῦ Αὐτοῦ, Βυζαντινὰ καὶ φαναριώτικα σκίτσα, Ἀθήνα 1939, 31. Η. Λαμπίρη, Εἰρήναρχος. 68. Α. Παπᾶ, Συνοδικόν. 411, 418, 422 - 3), καθὼς καὶ ἐξ εἰκονογραφημένων χειρογράφων (Α. Grabar, Ἔργ. μνημ. 176, 181).

4. Ἐνταῦθα δύναται τίς νὰ παραβάλλῃ τὸν δημιουργοῦντα μάλιστα τὸ αἶσθημα τοῦ hocog vacui φυτικῶν καὶ γεωμετρικῶν διάκοσμον τῶν τοίχων τοῦ Συνοδικοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Α. Παπᾶ, Συνοδικόν. 427, πίν. 4, 6, 11, 12.

5. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. πίν. 9, 11, 19 καὶ πίν. 6, 7, 9, 14, 15, 19, 21, 22 τῆς παρουσίας ἐργασίας. Ὡρισμένοι, ὡς ἡ ζωγράφος Ο. Πετριδοῦ (†), ἐχαρακτήρισαν τὰς μορφὰς του ὡς πασχούσας ἐκ φυματίωσης.

6. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Β. Ζάμπογλου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 1.3.1975, ὁ Ε. Κόβας ἐσεχέδιζε τὰ σώματα μὲ τὸ μέτρον (Modulus) τῶν δώδεκα ἢ δεκατεσσάρων ὁδῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ἐννέα, τὰ ὁποῖα ὑπαγορεύει ὁ Δ. ὁ ἐκ Φουρνᾶ. Ἔργ. μνημ. 44. Κ. Onasch, Die Ikonenmalerei, Λειψία 1968, 68 - 70.

7. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. πίν. 27 καὶ πίν. 4, 5, 7, 23 τῆς παρουσίας ἐργασίας.

8. P. A. Underwood, The Kariye Djami (Bollingen Series 70), Νέα Ὑόρκη 1966, II, πίν. 21, 27, 46, 51, 57, 60, 79, 131, 138, 143, 149, 155, 159, 161. Ἐκ τῶν νεωτέρων θὰ ἠδύνατο τίς νὰ συγκρίνῃ πῶς τὰ ἔργα τοῦ Σ. Παπαλουκά εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Ἀμφίσης (1927) (Π. Α. Μιχαήλ, Στ. Παπαλουκάς, Ζυγὸς ἀρ. 31, 3 (1958) 11 - 2), ὡς καὶ τὰ τοῦ ρουμάνου ἀγιογράφου Gheorghe Costurin. Κατὰ πληροφορίαν τοῦ Μ. Σφακιανούδη πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 18.10.1980, ὁ Ε. Κόβας ἐσυνήθιζε νὰ ζωγραφίζῃ πρῶτον τὰ γυμνά σώματα καὶ ἀκολούθως νὰ καλύπτῃ αὐτὰ δι' ἐνδυμάτων.

1. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. πίν. 2-22 καὶ πίν. 11, 14, 18, 19, 28 τῆς παρουσίας ἐργασίας.

όποιοι ἐχρησιμοποίηθη ὑπὸ τινων λογοτεχνῶν διὰ τὸ λογοτεχνικόν του ἔργον, φαίνεται ὅτι ἀρμόζει καὶ εἰς τὸ ζωγραφικόν του τοιοῦτον.

Τὰ περισσότερα τῶν ἀνωτέρω προέρχονται ἀναμφιβόλως ἐκ τοῦ μικρογραφικοῦ ταλάντου, τοῦ ἐκπηγάζοντος ἐκ τῆς λεπτῆς καὶ εὐαισθητοῦ ψυχῆς τοῦ καλλιτέχνου, τοῦ καλλιεργηθέντος ὁπωσδήποτε καὶ ἐξελιχθέντος κατὰ τὰς ἐν Παρισίοις σπουδὰς αὐτοῦ¹, καὶ προδίδουν εἰς τὰ ἔργα του μίαν ἰδιάζουσαν καὶ συμπαθῆ προσωπικὴν σφραγίδα, ἡ ὅποια σχεδὸν ἀμέσως ἀποκαλύπτει τὸν φιλοτεχνήσαντα αὐτὰ καλλιτέχνην.

Ὁ Ε. Κόβας, ὡς πρὸς τὴν θεματογραφικὴν διάταξιν, φαίνεται ὅτι βασικῶς προετίμα τὰς μεμονωμένας ἢ πλείονας παραλλήλους καὶ ὁλοσώμους ἢ μέχρι τῆς ὀσφύος ἰ. μορφάς, παρὰ τὰς καθαρῶς ζωγραφικὰς συνθέσεις, διὰ τὰς ὁποίας ἄλλωστε δὲν ἐμφανίζει καὶ μεγάλην εὐχέρειαν. Ἐνταῦθα δὲν εἶναι βεβαίως ὀρθὸν νὰ παραθεωρηθῆ καὶ τὸ εἶδος τῶν παραγγελιῶν, τὰς ὁποίας ἐκάστοτε ἐλάμβανε. Οὕτω π.χ. μεταξὺ αὐτῶν ἀριθμητικῶς μίαν ὄχι ἀνυπολογισμὸν θέσιν καταλαμβάνουν αἱ παραστάσεις τῆς Θεοτόκου μετὰ τοῦ Κυρίου, ὡς καὶ τῶν πατρῶνων Ἁγίων τῶν παραγγελιοδοτῶν, τῶν συγγενῶν, φίλων καὶ γνωστῶν αὐτῶν.

10. Τὰ περισσότερα τῶν ἔργων του εἶναι πρωτότυπα, ἐλάχιστα δὲ ἀντίγραφα. Ἀπὸ ἀπόψεως ποιοτικῆς ἰδιαιτέρως αἱ φορηταὶ εἰκόνες παρουσιάζουν ὀρισμένους διαβαθμίσεις κατὰ τὰς διαφόρους περιόδους τῆς καλλιτεχνικῆς του σταδιοδρομίας. Οὕτω π.χ. αἱ τῆς νεανικῆς καὶ ὀρίμου του ἡλικίας διαφέρουν ὡς πρὸς τὸ σχέδιον, τὰ χρώματα καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀπὸ τὰς τῆς γεροντικῆς του τεχνοτροπίας (Altersstil). Τὰς τελευταίας χαρακτηρίζει ποιά τις προχειρότης μετὰ τινων ἀδυναμιῶν εἰς τὸ σχέδιον² καὶ τυποποίησεως³. Ὑπάρχει ἐνταῦθα μία ἐλευθερία τοῦ χρωστήρος καὶ ἐπικράτησις τοῦ γραφικοῦ (malerisch).

Τὰ στοιχεῖα ταῦτα, καθὼς καὶ ὀρισμένα στατικὰ καὶ αἰσθητικῶς μὴ δικαιολογήσιμα τοιαῦτα τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ διακόσμου⁴ ὀρίμων τινῶν ἔργων αὐτοῦ, δὲν δύνανται βεβαίως νὰ ἐξηγηθοῦν διὰ τῆς ἐννοίας τῆς ἀποσυγκεκριμενοποίησεως τῆς βυζαντινῆς ζωγραφικῆς. Ἐὰν δὲ δὲν προέρχονται ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ γεροντικοῦ στυλ⁵, πιθανὸν νὰ ἐκπηγάζον ἐκ τῆς ταχύτητος ἐκτελέσεως ὀρισμένων ἐξ αὐτῶν, διότι ὁ Ε. Κόβας, λόγῳ καὶ τοῦ μελαγχολικοῦ του χαρακτήρος, πολλάκις εὐρίσκετο ἐκπρόθεσμος τῶν παραγγελιῶν τὰς ὁποίας ἐλάμβανε,

ἢ ἐκ τῆς ἐξασθενήσεως τῆς ὀράσεώς του⁶ ἔτι δὲ ἴσως καὶ τῶν χειρῶν του κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου του. Πάντως μετὰ τῶν ἔργων τῆς ὀρίμου του περιόδου (1940 - 1960), ἰδιαιτέραν θέσιν κατέχουν φορηταὶ εἰκόνες τῶν ἰ. ναῶν Ἁγ. Δημητρίου, Χαλαράμπους, Ἐλευθερίου καὶ Ἀθανασίου Ταταούλων⁷.

11. Τὸ βάθος τῶν ἔργων του πολλάκις εἶναι χρυσοῦν καὶ ἐνίοτε δι' ἐγγαράκτων συμμετρικῶν καὶ ἐσχηματοποιημένων μοτίβων (περιπλοκάδων, σταυρῶν, τετραγῶνων, καρδιῶν, κρηθηρῶν)⁸ (Punziertung)⁹ διακεκοσμημένον. Ἄλλοτε πάλιν δίδει τὴν ἐντύπωσιν τοῦ μωσαϊκοῦ¹⁰. Τὰ χρώματά των διακρίνεται πλούτος, τρυφερότης, χρωματικαὶ καὶ τονικαὶ ἀντιθέσεις¹¹, αἱ ὁποῖαι πολλάκις δεσπόζουν εἰς τὰ ἐνδύματα καὶ ἀποτελοῦν ἐν τῶν μέσων δημιουργίας τοῦ αἰσθήματος τοῦ βάθους εἰς τὰς συνθέσεις. Μερικὰ φορὰς ὁ Ε. Κόβας ἔκαμεν χρῆσιν ἐντυπωσιακῶν (farrapiti)¹² καὶ ἀσυνήθων ἴσως δι' ὀρισμένους μορφὰς χρωμάτων, ὡς π.χ. τοῦ ἐρυθροῦ διὰ τὸ μαφόριον τῆς Θεοτόκου, τὰς περικνημίδας τοῦ Ἁγ. Μηνᾶ κ.ά., διαθέτων οὕτως ὀρισμένους, μᾶλλον μὴ εἰδήμονας, δυσμενῶς κατὰ τοῦ ἔργου του¹³. Ἀντιθέτως χρωματικὸς ἀσκητισμὸς ἐπικρατεῖ εἰς τὰ ἐκτυπωθέντα αὐτοῦ μικρογραφικὰ ἔργα. Εἰς τὰς σάρκας προτιμᾷ τὸ ἀνοικτὸν καστανὸν χρῶμα μετὰ τοῦ βαθυτέρου τοιοῦτου εἰς τὰς σκιάς. Γενικῶς αἱ σκίαὶ χρησιμοποιοῦνται μετὰ φειδοῦς, ἐνίοτε δὲ ἐλλείπουν¹⁴, προσδίδουσαι οὕτως εἰς τὰς παραστάσεις ἀπλότητα, λιτότητα, τονίζουσαι τὸν ἐπιφανειακὸν καὶ διακοσμητικὸν αὐτῶν χαρακτήρα καὶ ἀνακουφίζουσαι οὕτω τὸν προσκολλητὴν.

12. Τὰ ἔργα του φέρουν συνήθως ἔμπροσθεν ἢ ὀπισθεν καλλιγραφικὰς μεγαλο - ἢ μικρογραμμάτους ἐπιγραφὰς ταυτότητος, κτητορικὰς, ἀφιερωτικὰς,

6. Κατὰ πληροφориαν ἄλλωστε τοῦ Γ. Πατριαρχῆα πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 18.10.1980, ὁ Ε. Κόβας, ὡς ὅλοι οἱ μικρογράφοι, ἦτο μύωψ.

7. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. πιν. 15 - 22 καὶ πιν. 11, 12, 15, 16, 18 τῆς παρουσίας ἐργασίας.

8. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. πιν. 16 - 21 καὶ πιν. 4, 18, 19, 20 τῆς παρουσίας ἐργασίας.

9. K. Sommer, Ikonen. Ein Handbuch für Sammler und Liebhaber, Μόναχον 1979, 19, 21 κ. ἔ., 38, 116, 272.

10. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. πιν. 14, 15 καὶ πιν. 2, 3, 21 τῆς παρουσίας ἐργασίας.

11. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. πιν. 2 - 5, 7, 9 - 12, 16, 18, 20 καὶ πιν. 10, 12 - 4, 17, 19 - 21 τῆς παρουσίας ἐργασίας. Πρβλ. καὶ ρωσικὰς εἰκόνας τοῦ ΙΔ' - ΙΖ' αἰ. J. Stuart, Ikonen, Λονδίνον 1975, πιν. D, 1, 11, 23, 29, 32, 38, 51.

12. Κατὰ πληροφориαν τοῦ Κολωνίας Γαβριήλ πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 4.6.1980, τοῦτο ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Ε. Κόβας τελευταίως ἔπασχεν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του. Κατὰ τὸν γράφοντα ὁμοῦ τοῦτο φαίνεται νὰ εἶναι μία ἐνσυνειδητος χρωματικὴ διαλογὴ τοῦ καλλιτέχνου, ἐκφράζουσα τὸν ἐσωτερικὸν αὐτοῦ κόσμον.

13. Κατὰ πληροφориαν τοῦ Β. Ζάμπογλου πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 1.3.1975. Πρβλ. K. Α. Γριβα, Εἰρήναρχος Κόβας. «Μνήμη θανάτου χρησιμεύει τῷ βίῳ», Ὁ Πολίτης ἀρ. 66, 11.6 (1972) 3.

14. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. πιν. 2 - 5, 7. Τοῦ Αὐτοῦ, Συνοδικόν. 427. πιν. 2, 3, 5, 6, 9. Πρβλ. τὰς τοιχογραφίας τοῦ παρεκκλησίου τῆς Vence (1951) ὑπὸ τοῦ H. Matisse. G. F. Hartlaub, Matisse, Μιλᾶνον 1955, εἰκ. 45.

1. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. 428.

2. Πρβλ. Α. Παπᾶ, Εἰρήναρχος Κόβας. πιν. 9, 10, 13.

3. Ταύτην διαπιστώνει τις ἐμφανῶς εἰς τὰς παραστάσεις τοῦ Δωδεκαῶρου τῶν ἰ. ναῶν Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν, Ἁγ. Μηνᾶ Ὑψωμαθειῶν καὶ Ἁγ. Ἀθανασίου Ταταούλων.

4. Α. Παπᾶ, Συνοδικόν. 425, πιν. 4, 10, 12.

5. X. Κρήστου, Τὸ γεροντικὸ στυλ στὴν καλλιτεχνικὴ δημιουργία τοῦ Pablo Picasso, Ἐπετηρὶς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης 13 (1974) 186, 189 - 191 καὶ ἀνάτ.

λειτουργικὰς νεοβυζαντινῆς προελεύσεως, αἱ ὁποῖαι, ὡς καὶ τὰ ρυθμολογικὰ στοιχεῖα τῶν παραστάσεων, ἀποτελοῦν ἐν τῶν κριτηρίων ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐκτελεστοῦ των, ὡσάκις ταῦτα στεροῦνται ὑπογραφῆς καὶ χρονολογίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν συμβαίνει σπανίως καὶ φαίνεται ὅτι ἐφήρμοζεν ὁ Ε. Κόβας, ἀκολουθῶν τὴν βυζαντινὴν καὶ γενικώτερον τὴν μεσαιωνικὴν παράδοσιν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ καλλιτέχνης ἦτο ἀνώνυμος ἐκτελεστὴς τοῦ γενικῶς ἰσχύοντος (namenlose Exekutant des Allgemeingültigen).

13. Ἐν τούτοις οὐκ ὀλίγα ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ κάτω ἀριστερὸν ἢ δεξιὸν των μέρος, ἔχουν ὑπογραφὴν καὶ χρονολογίαν μεγαλο- ἢ μικρογράμματον, ὀλόκληρον ἢ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον συντετμημένην.

14. Εἰς μερικὰ τούτων ἔχουν συνεργασθῆ καὶ τινες μαθηταί, ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν τῆς λέξεως ἔννοιαν, ἢ φίλοι τοῦ καλλιτέχνου ὡς οἱ Α. Ἀνεστίδης, Γ. Βαξεβανίδης, Α. Γραμματίδης¹, Κ. Α. Γρίβας, Ι. Καμαλακίδης (νῦν πρεσβ.), Μ. Σφακιανοῦδης, ἐνῶ ἕτερα εὐρίσκονται, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, εἰς κατάστασιν ἡμιτελῆ (unvollendet). Ἡ συνεργασία δὲ αὕτη ἐκληπτέα ἐν τῇ ἐννοίᾳ, ὅτι ὁ Ε. Κόβας ἢ

ἐξετέλει τμήματα αὐτῶν τινὰ (π.χ. τὰς σάρκας) ἢ ἐπιδιόρθωνε καὶ συνεπλήρου αὐτά.

15. Ὀρισμένα εἰκόνες, κυρίως Ὀραίων Πυλῶν, εἶναι ἀμφιπρόσωποι, ἕτεροι δὲ ὄχι σπανίως ἐφωδιασμένοι εἰς τὴν ὀπισθίαν πλευρὰν αὐτῶν τρόπον τινὰ διὰ τῆς προσφορικῆς σφραγίδος², συνισταμένης ἐκ τοῦ σταυροῦ μετὰ τῶν συντημήσεων ΙΣ ΧΣ | ΝΙ ΚΑ, συμπλέγματος, τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ ἐπὶ τῶν μαρμάρων, τῶν ὑπερθύρων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων.

16. Τέλος ἡ διατήρησις τῶν ἔργων του γενικῶς εἶναι ἀρκοῦντως καλὴ. Ὀρισμένα παρουσιάζουν φθορὰς ποικίλης μορφῆς καὶ μεγέθους (σκαληκόβρωσιν, ἀποφλοιώσεις, ἀμαύρωσιν καὶ ἀλλοίωσιν τῶν χρωμάτων, ρήγματα τοῦ φορέως τῆς παραστάσεως καὶ τῶν ἀρμῶν του), ὀφειλομένας εἰς λόγους φυσικο-χημικῆς συστάσεως τῶν ὑλικῶν των (π.χ. χρήσεως χρωμάτων μετρίας ποιότητος)³, κλιματικῶν καὶ λοιπῶν συνθηκῶν διαφυλάξεώς των (ὕγρασις, ὑδάτων βροχῆς, κεντρικῆς θερμάνσεως), χρήσεως αὐτῶν ἄνευ τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ μηχανικῶν ἐπιδράσεων ἐπ' αὐτῶν (ἐνταῦθα δεόν νὰ περιληφθῆ καὶ ἡ ἔστω τμηματικὴ αὐτῶν ἐπαργύρωσις).

1. Α. Παπᾶ, Συνοδικόν. 429. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Μ. Σφακιανοῦδης πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 18.10.1980, ὁ Ε. Κόβας ἐπιδιόρθωνε τὰς ἀνθογραφίας τοῦ Α. Γραμματίδου, μερικαὶ τῶν ὁποίων εὐρίσκονται ἐν τῇ Πόλει, παρά τῇ Κασσιανῇ Παπαχαράλαμπου.

2. Θ. Προβατάκη, Προέλευσις καὶ διαμόρφωσις τῶν προσφορικῶν σφραγίδων τοῦ βορειοελλαδικοῦ χώρου. Τέχνη καὶ συμβολισμός, Πρακτικὰ τοῦ Α' Συμποσίου Λαογραφίας τοῦ βορειοελλαδικοῦ χώρου, Θεσσαλονίκη 1975 καὶ ἀνάτ.

3. Α. Παπᾶ, Συνοδικόν. 431. Κατὰ πληροφορίας τοῦ Κολωνίας Γαβριήλ πρὸς τὸν γράφοντα τῇ 22.10.1980, τὰ μὴ ὑπάρχοντα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην χρώματα, ὡς τὸ κυανόν, παρεσκεύαζε διὰ τὸν Ε. Κόβαν ὁ χημικὸς καθηγ. Α. Ἰατρόπουλος.

Πίν. 1. Ὁ Ε. Κόβας εἰς τὸν οἶκον του.

Πίν. 2. Ὁ Ε. Κόβας εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ οἴκου του ἐν Ταταούλοις.

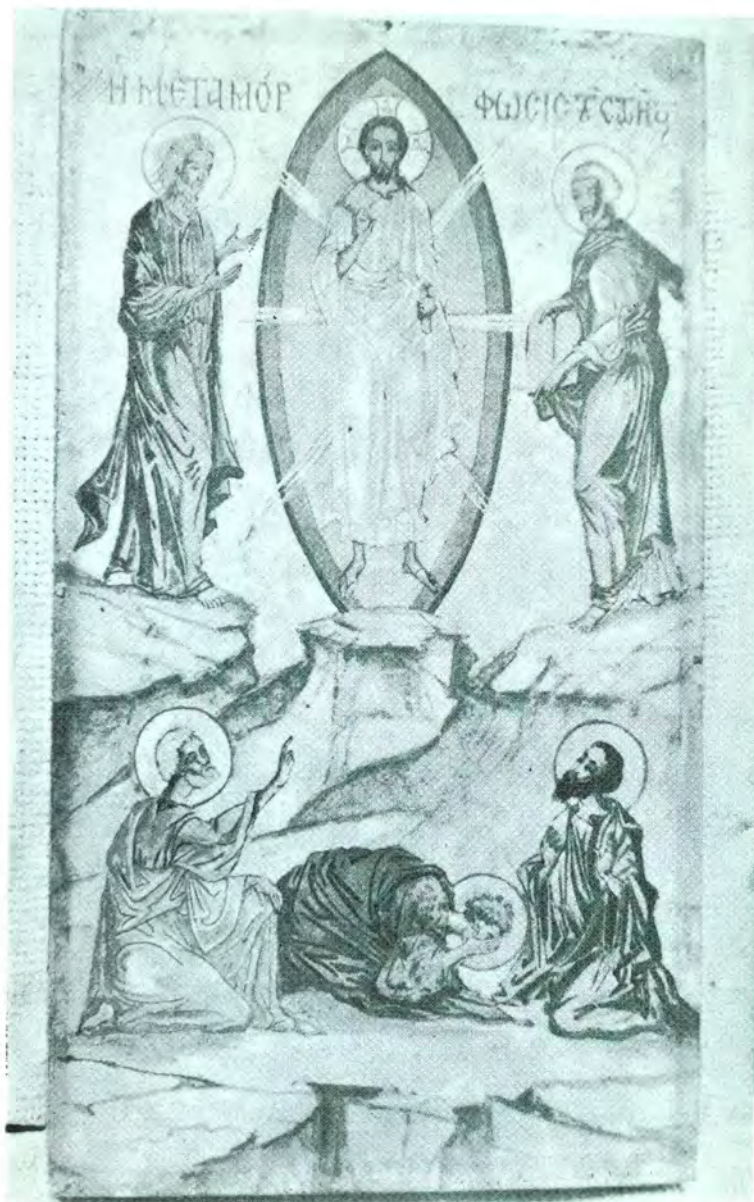
Πίν. 3. Ἡ Παμμακάριστος. Ἰ. ναὸς Ἀγ. Γεωργίου Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἀντίγραφον.

Πίν. 4. ΜΡ ΘΥ ἢ Θρηνοδοῦσα. Ἱ. ναὸς Μεταμορφώσεως νήσου Πρώτης.

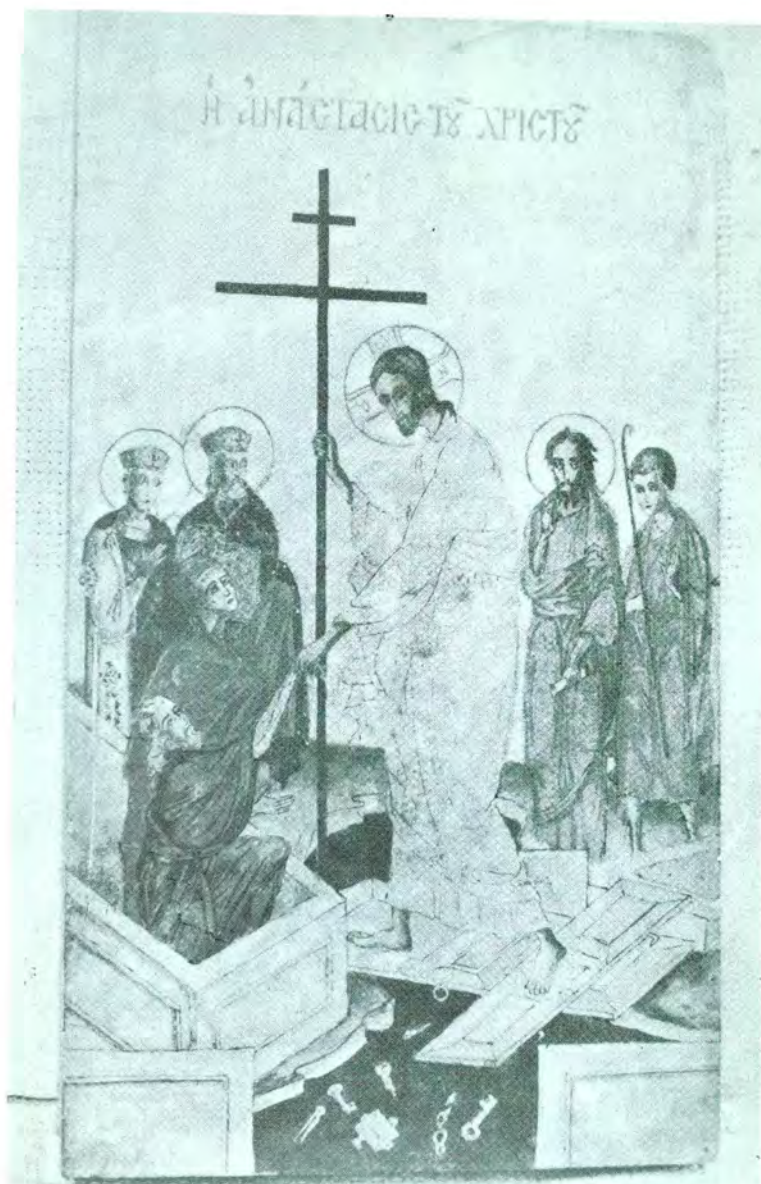
Πίν. 5. ΜΡ ΘΥ ἡ Ἐρηνοδοῦσα. Ἱ. ναὸς Μεταμορφώσεως νήσου Πρώτης.
Λεπτομέρεια.

Πίν. 6. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Χριστοῦ. Ἱ. ναδὸς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν.

Πίν. 7. Ἡ Σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ναὸς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν.

Πίν. 8. Ἡ εἰς Ἄδου Κάθοδος. Ἰ. ναὸς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν.

Πίν. 9. Ἡ Ψηλάφησις τοῦ Θωμᾶ. Ἰ. ναὸς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν.

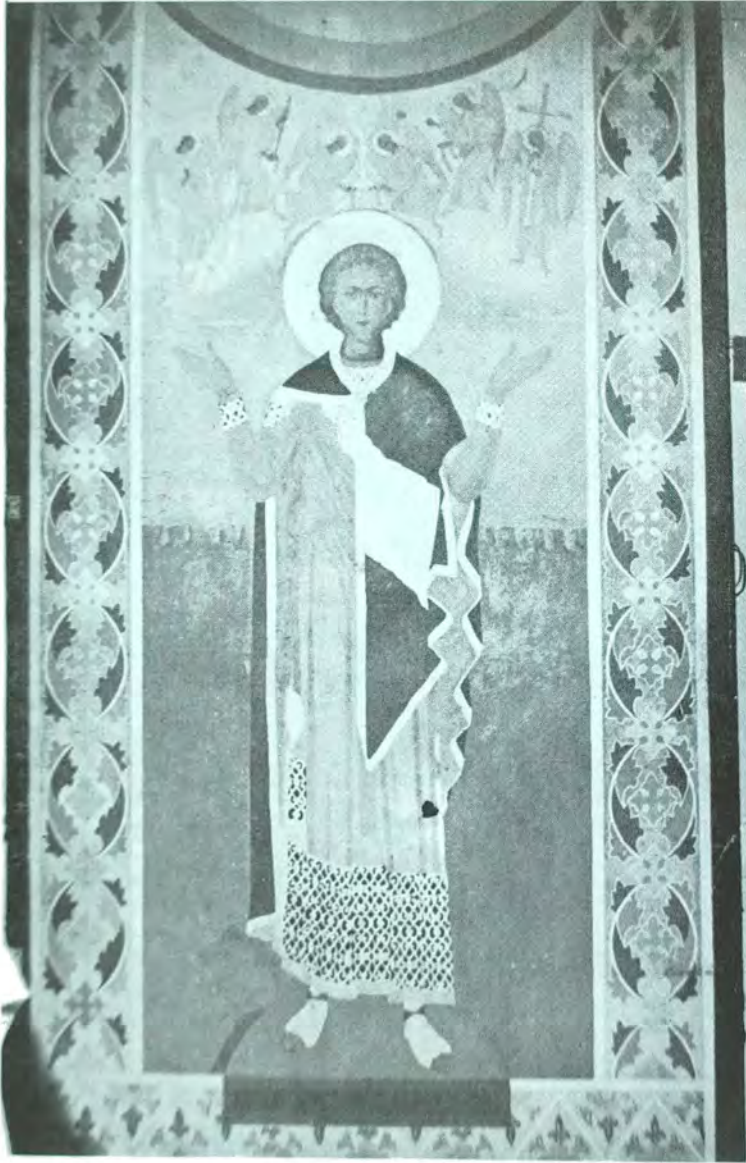
Πίν. 10. ΙΧ ΧΘ ὁ Μ. Ἀρχιερεύς. Ἱ. ναός Ἀγ. Μηνᾶ Ὑψωμαθείων.

Πίν. 11. Ὁ Ἅγ. Δημήτριος. Ἰ. ναὸς Ἅγ. Δημητρίου Ταταούλων.

Πίν. 12. Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος. Ἰ. νὰὸς Ἀγ. Δημητρίου Ταταούλων.

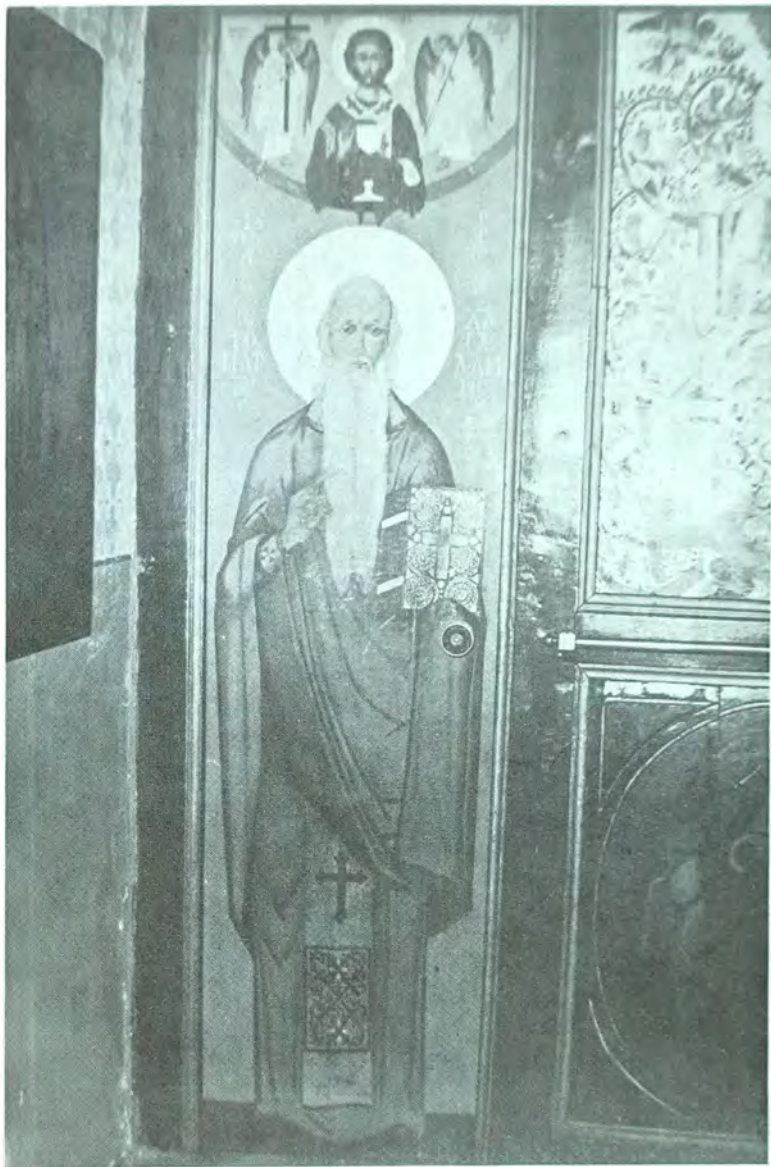
Πίν. 13. Ὁ Ἅγ. Δημήτριος. Ἱ. ναὸς Ἁγ. Δημητρίου Ταταούλων. Ἡμιτελής.

Πίν. 14. Ὁ Ἅγ. Παντελεήμων. Ἱ. ναὸς Ἁγ. Δημητρίου Ταταούλων.

Πίν. 15. Ὁ Ἅγ. Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Παρεκκλήσιον Ἅγ. Χαραλάμπους
Ταταούλων.

Πίν. 16. Ὁ Ἅγ. Χαράλαμπος. Παρεκκλήσιον Ἅγ. Χαράλαμπος Ταταούλων.

Πίν. 17. 'Ο Μυστικός Δείπνος. 'Ι. ναός 'Αγ. 'Αθανασίου Ταταούλων.

Πίν. 18. Ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ. Ἱ. ναὸς Ἀγ. Ἀθανασίου Ταταούλων.

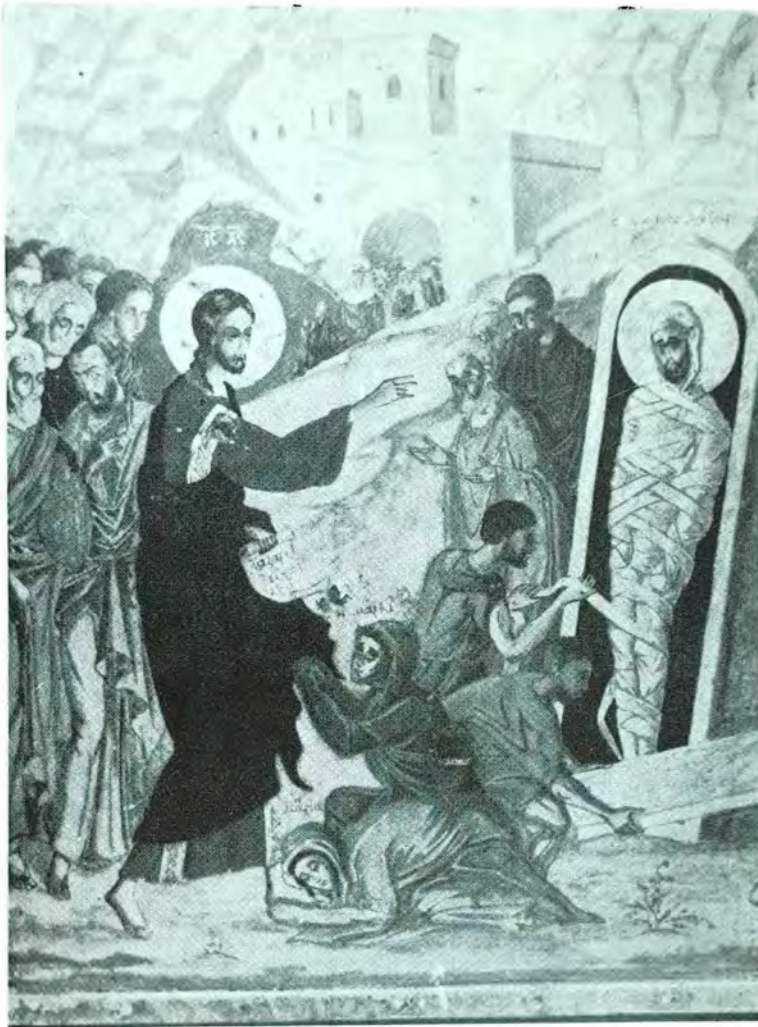
Πίν. 19. Οἱ Ἅγ. Ζηνοβία, Παντελεήμων καὶ Ζηνόβιος. Ἱ. ναὸς Ἁγ. Γεωργίου Τσεγκέγκιοϊ.

Πίν. 20. Ὁ Ἅγ. Στυλιανός. Ἰ. ναός Ἁγ. Γεωργίου Τσεγκέλιοι.

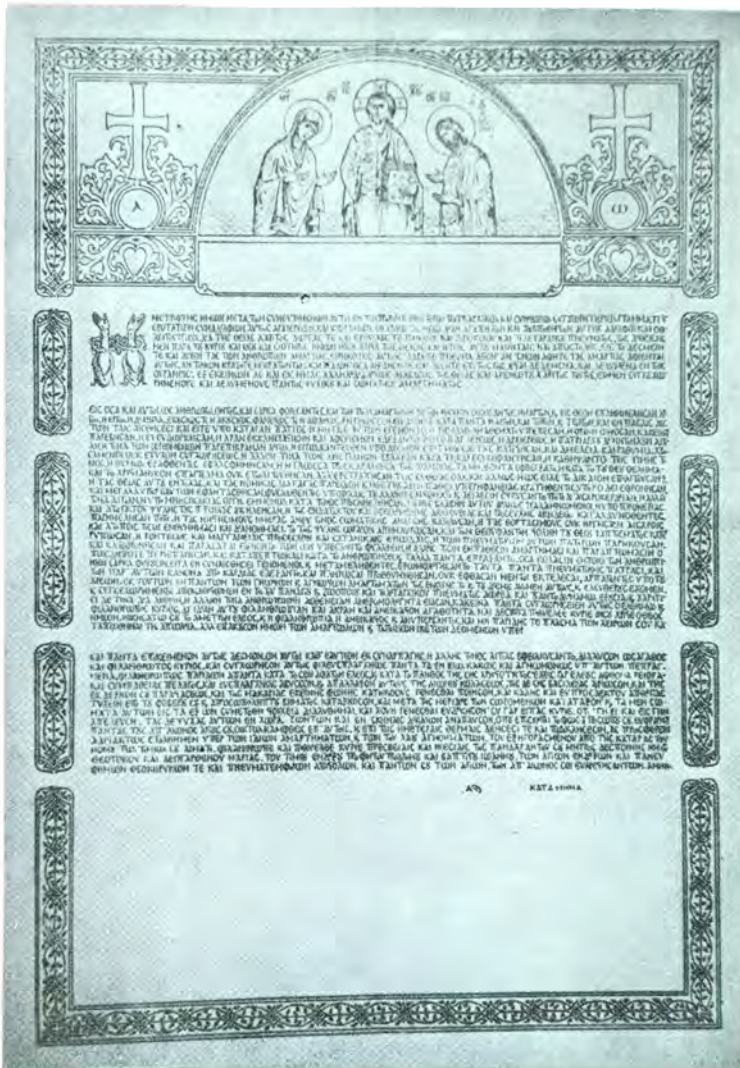
Πίν. 21. Ὁ Ἅγ. Ἀναστάσιος. Ἰ. ναὸς Ἁγ. Ἐδφημίας Χαλκηδόνος.

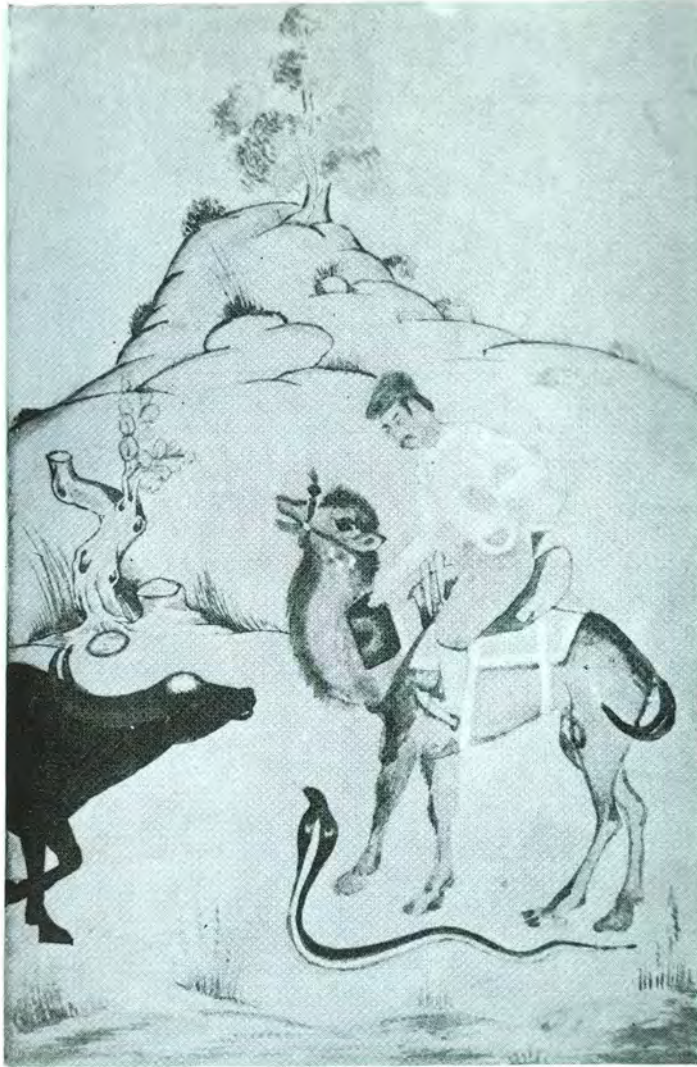
Πίν. 22. Ἡ ἔγερσις τοῦ Λαζάρου. Κατοχή γράφοντος.

Πίν. 23. ΜΡ ΘΥ ἡ Ὁδηγήτρια. Κατοχή γράφοντος. Ἡμιτελής.

Πίν. 24. Ἡ Μετρίσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Ἁγ. καὶ Ἱ. Συνόδου.

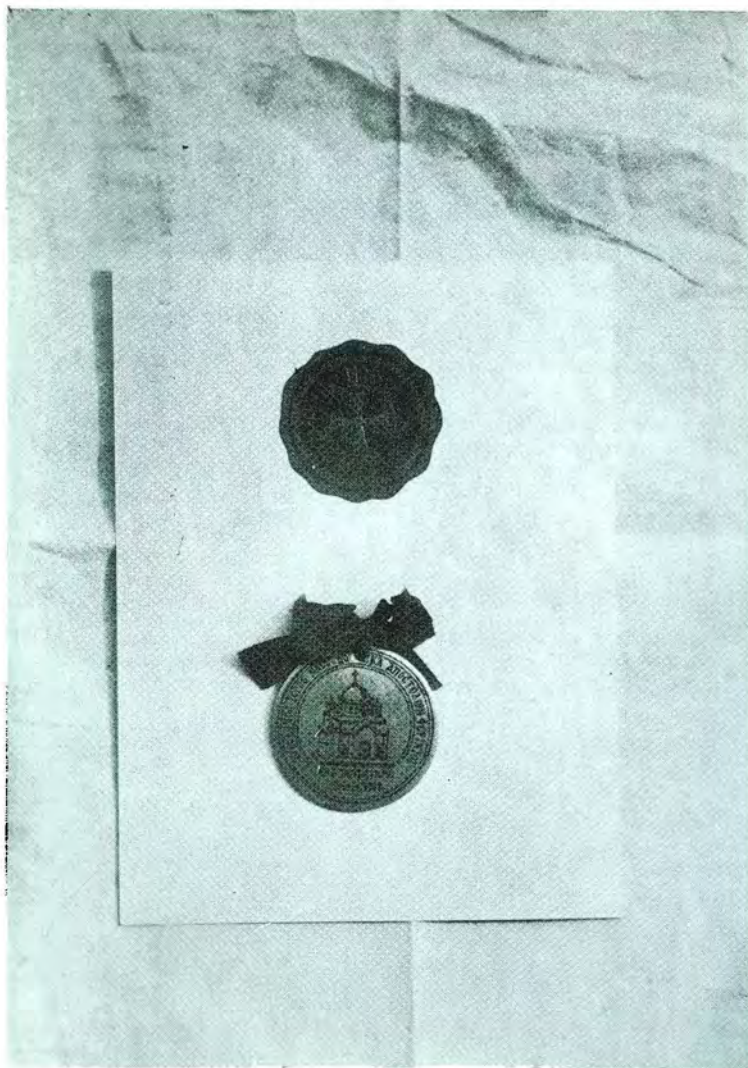
Πίν. 26. Μικρογραφία Ms. Add. 18579, f. 169. β. British Museum.
Ἀντίγραφον.

Πίν. 27. Τὸ πρόγραμμα τῆς Τριακονταετηρίδος Ἱ. Παναγιωτίδου.

Πίν. 28. Τὸ Δίπτυχον Εὐεργετῶν τῆς Κοινότητος Βουγιούκδερε.

Πίν. 29. Ἄνω: Ἡ χαρτόσημος σφραγὶς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου Α'. Κάτω: Τὸ μέταλλιον τῆς Ἐκατονταετηρίδος Ἱ. ναοῦ Ἁγ. Λώδεκα Ἀποστόλων Φερίκιοι.